İşçi Sınıfının Savaş Yolunda

DURUM

durum-online.com bilgi@durum-online.com

Kim ki Masal Okumaktan Bıktı!..

Haber, Yorum, Bildiri Sayı: 5 / Haziran 2019

Başyazı

23 Haziran'da Erdoğan'ı bir kez daha yenelim, O'nun sonunu başlatalım!

Yığınlar arasında Kürdistan ve Pontus tartışmalarını hızlandıralım! Barış, demokrasi, eşitlik, özgürlük ve özerklik temelinde yeni bir Türkiye isteyelim!

Türkiye'de hemen hemen tüm sol ve demokratik güçler 31 Mart 2019 seçimlerini Erdoğan'ın sonunun başlangıcı olarak değerlendirdi.

Devamı 33. Sayfada

Bu Sayıda

- *31 Mart Seçimleri ve Emekçi Halkın Umudu / F. ÇEVİK (S. 2)*
- *1951 Tevkifatı ve Baştımar'ın TKP Savunması'ndan (S. 5)*
- *Ürün ve Politika / 2. Sahte TKP-SİP (S.12)*
- A. Sol Partisi ve Çarpıtılan Manifesto / İ. YILDIZ *(S. 20)*
- Açlık Grevleri Tecridi Kırdı *(S. 22)*
- *"Gel Kardeşim / S. KARAASLAN (S. 30)*
- *Çingene Olmaktan Utanmalı mıyız?* / B. CAMBAZ *(S. 43)*
- *Dersim'e Belediye Başkanı /* S. YENER *(S. 49)*
- *Yaşasın 15-16 Haziran / F.* ÇEVİK *(S. 57)*

ÇAĞRI / BANG

23 Haziran'da İstanbul'da Erdoğan'a, Binali Yıldırım'a, Cumhur İttifakı'na oy yok!

Oylarımızı demokrasi, özgürlük, eşitlik ve barış için kullanalım!

Erdoğan ve AKP'nin talan ve yağmasına son verelim, Demokratik, şeffaf, adil belediyeciliğin önünü açalım!

23 Haziran 2019'da İstanbul'da seçmen İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Başkanı'nı seçmek üzere yeniden sandık başına gidiyor. Bu zoraki, dayatılmış bir seçim ve sandık başına gidiştir. Çünkü İstanbullular 31 Mart 2019'da belediye başkanlarını seçtiler. 14 bin oy farkıyla Cumhur İttifakı adayı AKP'li Binali Yıldırım'ı geçen Millet İttifakı adayı CHP'li Ekrem İmamoğlu belediye başkanı seçilmişti.

Devamı 41. sayfada

Di hilbijartinên 23 xizîranê ji bo Erdogan, Binali Yildirim û hevpeymana Cumhûr deng nînin

Em dengên xwe ji bo demokrasî, azadî û ji bo aştiyê bi kar bînîn!

Dawiyê li talan û gendelîya Erdogan bînîn, Em Pêşiya şaredariyeke adil û şefaf vekîn!

23 xizîranê dengdêr li Sembolê ji bo hilbijartina serokê şaredariya mezin (IBB) carek din dê biçine ser sandiqan. Ev hilbijartina bi zorê li ser me hatiye sepandin. Ji ber ku Semboliyan31 Adar 2019 de serokê şaredariya xwe hilbijartin. Bi ferqek 14 hezar dengan berbendamê hevpeymaniya Millet yê CHP ê Ekrem Imamoglu berendamê hev-

Dewama wê li rûpela 55

31 Mart Seçimleri ve Emekçi Halkın Umudu

Fahri ÇEVİK

Bir seçim değerlendirmesi yapmak, 31 Mart seçimlerinde yaşanan ekonomik, politik ve sosyal olayları veya gelişmeleri değerlendirerek bir sonuç çıkarmak, içinde yaşadığımız dünyayı ve ülkemizi anlamak bakımından yeterli olmayacağı açıktır.

Dünyada ve ülkemizde son 30-40 yıldan bu yana yaşadıklarımıza bakınca, umutlarımızda ve beklentilerimizde bile geriye düştüğümüz tarihsel bir dönemi yaşıyoruz.

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de özellikle 60'lı 70'li yıllardaki umudumuz ve yürüyüşümüz „Devrim“, „İleri Demokrasi“ ve „Sosyalizm“ yönünde yoğun bir duygu, coşku ile sürerken, bugün baktığımızda Devrim, Demokrasi ve Sosyalizm savaşımında oldukça geriye düştüğümüzü görürüz. Günümüzde daha çok faşizan bir rejimi yenmek, demokratik hak ve özgürlükleri, demokrasiyi yeniden kazanmak ön plana çıkmaktadır.

12 Eylül faşist askeri diktatörlüğünden günümüze değin ülkemizde yaşanan gerici, faşist, tarikatçı ve cemaatçi iktidar biçimlerinin ağır baskısı ve terörü altında var olma savaşını sürdüren tüm ilerici, devrimci ve demokrasi güçlerinin ayakta kalma savaşımı ve devrim, demokrasi, sosyalizm yolundaki yürüyüşü asla küçümsenemez.

Çünkü bugünün dünyası 80 öncesi dünya değildir. Dün bir tarafta sosyalist sistem dünya halklarına umut taşırken, bugün tek kutuplu, otoriter, küresel emperyalist diktatörlüğün altında inleyen gelişmekte olan ya da emperyalizm tarafından sömürülen, ezilen 3. Dünya halklarının dramatik yaşamları, daha da ağırlaşıyor. Emperyalizm bu ülke halklarına karşı içten ve dıştan baskılama ve iç savaş yöntemleri ile onları teslim almaya çalışıyor. Sosyalist sistemin dağılmasından bu yana hiç bitmeyen bölgesel ve iç savaşlar dünyayı ateş çemberine çevirmiş durumdadır. Bu bağlamda küresel emperyalist sistem 30 yıldan bu yana adeta zincirlerinden boşanmışçasına azgın sömürüsünü sürdürmek için dünya halklarına soluksuz saldırıyor. Bu bağlamda gelişmiş kapitalist ve emperyalist ülkelerde bile otoriterleşmenin yanında gerici, faşist, ırkçı politik siyasi yapıların güç kazandığını görmekteyiz.

Dünya işçi sınıfının ve tüm ezilen, sömürülen halkların tarihsel kazanımlarının gasp edildiği karanlık bir dönemi yaşıyoruz. Emperyalizmin bize reva gördüğü yaşam ise açlık, yoksulluk, savaşlarda ölmek, sakat kalmak, işkence altında, cehalet ve sefalet içinde bir yaşamdır. Devrimcilerin, ilericilerin, sosyalistlerin ve komünistlerin isyanı da bunadır. Bunun içindir ki kapitalizme karşı kendi sınıfsallığı temelinde savaşmaya devam edilecektir. Sınıflar var oldukça sınıf savaşımı da sürecektir. Bu koşullarda kapitalist sistemde yapılan seçimler de ayrı bir özellik ve önem taşır. Ülkemizdeki 31 Mart yerel seçimleri de böyleydi.

Bu bağlamda 31 Mart yerel seçimleri

31 Mart yerel seçimlerini saray oligarşisinin AKP'nin ve devletin uyguladığı olağanüstü hâl koşullarında baskı, şiddet, yasak ve nefret söylemleri arasında, tek taraflı seçim kampanyası sonunda gerçekleşti. Hileye, yalana, soygun ekonomisine, içeride Kürt Halkı'na, dışarıda komşu ülkelere yönelik savaş politikalarına dayanan ırkçı, gerici, faşist bloğun tüm çabalarına karşın seçimin kaybedeni ol-

ması bakımından Türkiye Halklarının, işçilerin ve emekçilerin umudunu arttırmıştır.

Tarih boyunca seçimler genel anlamda kapitalist sistemin kendini yeniden ürettiği dönemlerdir. Çünkü sistemin kontrolünde ve sistemin temel taşıyıcısı olan sistem partilerinin konsensüsü altında gerçekleşir. Bunlar işçi sınıfının, ilerici ve demokratik güçlerin partilerinin seçimlerde başarı elde etmemeleri için her yönteme başvururlar.

Burada amaçlanan, genel ve yerel seçimlerde olsun kazananın, iktidarda ya da muhalefette olsun, sistem partilerinin olmasıdır, işçi ve ilerici devrimci partilerin olmamasıdır. Yani seçimlerde hangi burjuva partisi kazanırsa kazansın tek kazanan her zaman mevcut sistemin kendisidir. Dünyanın tüm ülkelerinde sözde demokratik ya da otoriter diktatörlüklerde seçimler yapılır. Buralarda işçi sınıfı ve ilerici devrimci partiler ya yasaktır, ya da ağır baskılar altındadır. Diktatörler seçimleri bu koşullarda kazanırlar. Örneğin Hitler seçimlerde hep böyle kazanmıştır. Suriye'de Esat ailesi böyle kazanmıştır. Askeri diktatörlüklerin altındaki tüm seçimlerde olduğu gibi, 12 Eylül'de Kenan Evren ve Askeri Konsey yaptığı seçimleri böyle yasak ve baskıyla kazanmıştır. Erdoğan'ın seçimleri de bunlardan farklı değildir. Bu an-

lamda egemen sınıfın kurduğu sistem kendi kuralını uygulamaktan vazgeçmez. Ancak işçi ve emekçi yığınların direnişi karşısında vaz geçmek zorunda kalır, ki o an sistemin değişmeye başladığı andır. Latin Amerika'da olduğu gibi tarihte bunun örnekleri de vardır. Seçimle devrimci partiler çoğunluğu ve iktidarı ele geçirebilirler veya bir dönüşümün önünü açabilirler. Bu andan itibaren farklı bir sistemin kurulma anı başlamıştır. İşte bu değişim ve dönüşümün adı DEVRİM'dir. Bu devrimin nasıl geleceği, nasıl bir şekil alacağı öncüsü olan sınıfın sahip olduğu organizasyona ve şartlara bağlıdır. Toplumun eskisi gibi yaşayıp yaşamayacağına bağlıdır. Emperyalist kapitalist sistem tüm dünya üzerinde varlığını, egemenliğini sürdürmek için her yolu dener. Seçim yapmak onun en çok yalana sarıldığı, kitleleri en çok aldattığı dönemlerdir. Hatta seçim uyguladığı dönemlerde şiddete, teröre başvurmaktan hiçbir zaman vazgeçmez. Açıkçası iktidarı elinde tutmak için savaş çıkartmaktan, silahlanmaktan, kan dökmekten asla vaz geçmez. Kendi BEKASI için tüm ülkenin BEKASINI yok etmeyi tercih eder ülkemizde olduğu gibi. Kendi kurallarını, kendi hukukunu, kendi adaletini bile rafa kaldırır ve keyfi uygulamasını kuralsız, hukuksuz, kanunsuz uygulamaya başlar. Adına ne derseniz deyin bu açık, kanlı bir diktatörlüktür. Tüm bunlara rağmen belli koşullarda seçimler 31 Mart'da olduğu gibi beklenmedik sonuçlar verebilir

31 Mart yerel seçimleri böylesine en ağır koşullar altında yapılmıştır. Ama Saray oligarşisinin etrafında kenetlenen gerici, faşist AKP, MHP, tarikat ve cemaatlerin Cumhur ittifakı işte bu şartlar altında geriletilmiştir. Cumhur ittifakının başı Erdoğan ve onun yamağı Bahçeli'nin BEKA söylemi ile Türkiye Halklarını bastırma, sindirme ve susturma çabaları sonuç vermemiştir. Bu Türk, Kürt, Türkiye devrimci demokratik güçlerinin bir başarısıdır.

"Martın sonu bahar" belgisi altında kampanya yürü-

ten CHP, İyi Parti ittifakı ise AKP, MHP'nin faşist Cumhur İttifakı'nın her türlü engeline, tehdidine, yalan ve karalamalarına karşı korkakça da olsa hukuk devletini savunma çabaları içinde karşılık bulmuştur.

Burada önemli olan HDP'nin etrafında kenetlenen barış, demokrasi ve Kürt Özgürlük Hareketi'nin tutumu belirleyici olmuştur. Selahattin Demirtaş'ın Edirne zindanından gönderdiği mesaj bu sürecin sonucunu belirlemiştir. HDP'nin bu bağlamda ortaya koyduğu seçim stratejisi olan Kürdistan'dan kayyımları kovma, Belediyeleri halkın temsilcilerine teslim etmek ve Batı'da da gerici faşist Cumhur İttifakı'na kayıp ettirmek politikası Erdoğan, Bahçeli ikilisini kudurtmuştur. Akıllarına gelen başlarına gelmiştir. Onlar için yenilgi kaçınılmaz olmuştur.

CHP, İYİ Parti ittifakının kaygıları ve korkuları gerçekleşmemiştir. Onlar özellikle Kürt seçmenlerin yine AKP, MHP ittifakına kayma olasılığı korkusu içinde idiler. Tüm yenilgilerde olduğu gibi bu seferde yine Kürt seçmenini suçlama kolaycılığına sarılacaklardı. Halbuki Kürt seçmeni her seçimde olduğu gibi bilinçli ve örgütlü olarak tercihini barış, demokrasi ve özgürlük için kullanmıştır. Oysa Karadeniz'den, İç Anadolu'ya, Marmara'dan İç Ege'ye ve İç Akdeniz Bölgesi seçmenlerinin tercihleri ülke seçim tarihi boyunca sağ parti ve ittifaklara gittiğini görmeyi düşünmemişlerdir. Bu bölgelerdeki seçmeni ikna etmek, onları kazanmak yerine yine Kürt düşmanlığı üzerinden yürümeyi tercih etmişlerdir. Başta HDP, devrimci demokratik güçler ve Kürt Özgürlük Hareketi hem Erdoğan, hem Bahçeli ittifakına hem de CHP, İYİ Parti ittifakına karşı önemli bir ders vermişlerdir. Bu ülkede devrimci demokrasi güçlerinin ve Kürt emekçilerinin taleplerini kimsenin yok sayma basitliğine kalkışmaması, ülkeyi haramilere terk etmeyeceklerini, zulme, zindana ve korku Cumhuriyetine teslim olmayacaklarını göstermişlerdir.

31 Mart yerel seçimlerinde önemli bir saptamada şudur ki; ayrımcılığa, yalana, nefrete, savaşa, tecavüz ve şiddete karşı, kadın cinayetlerine, iş cinayetlerine, işsizliğe, yoksulluğa, ekonomik krize ve enflasyona karşı Türk ve Kürt seçmenlerinin, işçi sınıfının ve emekçilerin tabanda kurdukları doğal ittifak saray oligarşisini, Erdoğan-Bahçeli faşizmini yenmiştir.

31 Mart Seçimi yığınlardaki değişim istek ve eğilimini ortaya koydu, onlara güç ve umut verdi. Şimdi bu umutla Devrim, Demokrasi ve Sosyalizm savaşında yeni mevziler kazanmak için seçimlerde kazanılan başarıyı seçim sonrası devrimci ey-

lemlerle savunmak ve geliştirmek gerekir. Böylece Erdoğan'ın faşizan iktidarı sarsılır, demokrasi ve sosyalizm yolunda yeni zaferler kazanılır. Bunun için şimdi özellikle seçim kampanyası boyunca Kürt ve Türk işçi ve emekçileri arasında doğan birliği daha da güçlendirmemiz gerekmektedir.

Kendi bağlı olduğu yasaları, hukuku ve 31 Martta ortaya çıkan halkın iradesini çiğneyen, Erdoğan'ın baskısına boyun eğen YSK tarafından İstanbul seçimlerinin iptal edilmesiyle ülkede yeni bir durum ortaya çıkmıştır. Bu durumda Kürt-Türk birliği daha da büyük bir önem kazanmaktadır. Şimdi bu birlik ve beraberliğin pekiştirilmesi, AKP-MHP ittifakına öldürücü darbeyi vurmak için kaçırılmayacak tarihi bir fırsattır.

1951 Tevkifatı ve Zeki Baştımar'ın TKP Savunmasından

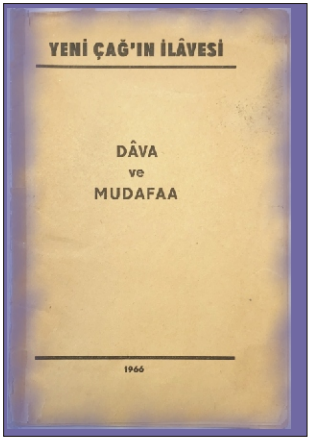

Emperyalizmle işbirlikçilerin, gerici güçlerin, toprak ağalarının temsilcisi olan Bayar-Menderes öncülüğündeki Demokrat Parti DP, 14 Mayıs 1950'de güçlü biçimde iktidara geldi. 1950'de Kore'ye asker gönderirken 1952'de NATO'ya giriş biletini de cebine koymuş oluyordu. Demokrat Parti NATO'culukta, Amerikancılıkta, Sovyet düşmanlığında, savaş kışkırtıcılığında başı çekiyor, ülkeyi hızla büyük tehlikelere sürüklüyordu... Onun bu girişimlerine tek *'engel'* vardı; komünistler. *'Engel'* bertaraf edilmeli, Komünist Partisi'ne saldırı gerçekleştirilmeliydi. Böyle bir saldırı, soğuk savaş döneminde Amerika'da da komünistlere yapılan saldırıların, McCharthy'ciliğin benzeri olacağından, bir kez daha ABD'nin gözüne girilmiş olacak, NATO'ya giriş daha da kolaylaşacaktı.

Bu nedenle komünistlere bu saldırı hükümet için hayati bir sorun haline gelmişti.

Komünistlerin çok uyanık olması gerekiyordu. Türk hükümetleri batıya yaranmak, Sovyetler'den uzaklaşmak için her zaman komünistlere saldırma gereğini duymuştur. Londra ve Lozan konferanslarına giderken Atatürk'ün komünistlere yaptığını, İnönü ve Menderes de ABD'ye yaklaşırken, Kore'de savaşa giderken, NATO'ya girerken yap-mışlardır.

Hükümetin komünistlere saldırmak için aradığı bahane, Sevim Tarı ve Mihri Belli'nin serüvenci, kariyerist, bölücü, hain tutumları oldu. 26 Ekim 1951'de Marsilya'ya gidecek bir gemiye bineceği sırada Sevim Tarı'nın tutuklanmasıyla saldırı başlamış, Sevim Tarı ve Mihri Belli'nin tutumları nedeniyle derinleşerek hızla tüm partiye yayılmıştır. Başta partinin örgüt sekreteri Zeki Baştımar olmak üzere

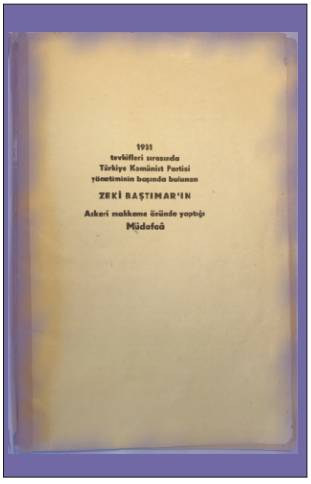

Şefik Hüsnü ve Reşat Fuat'ın da bulunduğu hemen hemen tüm parti kadroları polisin eline düştü. 184 kişiyle bu tutuklama, TKP tarihindeki en büyük tevkifattır. Tutuklanan yoldaşlar Sirkeci'deki Sansaryan Hanı'nda 2 yıl süren insanlık dışı ağır işkencelere maruz bırakılarak ifadeleri alındı, direnenler, direnemeyenler, çıldıranlar, ölenler, ihanet edenler oldu. Soruşturmalar sırasında kadrolar arasında gruplaşmalar meydana geldi. Bu gruplaşmalarda yine Sevim Tarı ve Mihri Belli başı çektiler, kadroların hapishanede birbirlerine düşmelerine neden oldular. Gruplaşmada Şefik Hüsnü, Mihri Belli ve Reşat Fuat birlikte hareket etti. Şefik Hüsnü burada bir kez daha kaypaklığını,

bölücülüğünü gösterdi, O, Reşat Fuat'ın bu grupta yer almasında belirleyici oldu. Bu gruplaşma ileride partinin yurtiçi ve yurtdışı diye bölünmesinin temelini oluşturmuştur.

Hapishanedeki gruplaşmaların kişisel nedenlere, suçlamalara dayandığını söylemek yanlış olur ve bu tür gerekçeler ileri sürmek, gerçek nedeni örtmekten başka bir işe yaramaz. Kişisel suçlamaların, işkence ve sorgularda verilen ifadelerin, çözülmelerin gruplaşmadaki etkisi belirleyici değildir. Asıl neden politik ve ideolojiktir. Zeki Baştımar'ın da içinde olduğu grup partiyi ve Marksçı-Leninci konumları savunurken, Şefik Hüsnü ve partiye getirdiği Mihri Belli'nin başını çektiği öbür grup küçük burjuva anlayış ve tavrı sergilediler, Kemalist devletle uzlaşmacı tavır içinde odular. Bu tavır onları mahkemede partiyi savunmamaya kadar götürdü. Daha çok hukuksal savunmalarla yetindiler, komünist tavır gösteremediler. Reşat Fuat'ın onların yanında olması o günün tutukluk koşullarındaki iç çatışmalara, gruplaşmalara dayanır. Kendisine yöneltilen birçok eleştiriye rağmen, duruşmada parti ve komünizm savunması yapan tek kişi Zeki Baştımar oldu. Baştımar önce; sivil içerikli bir davanın askeri mahkemede görülmesinin antidemokratik, Anayasa ve yasalara, İnsan Hakları Bildirgesi'ne aykırı olduğunu, hukukun bağımsızlık ve tarafsızlık ilkelerinin açıkça çiğnendiğini gösterdi, sonra da savcının Sevk İddianamesi ve Esas Hakkındaki Mütalaası'nda, TKP Teşkilat Prensipleri'nin ilk satırındaki *"Partimiz Marksçı-Leninci bir partidir"* cümlesinden hareketle *"Türkiye Komünist Partisi'nin amacının zor ve şiddet yoluyla iktidarı alarak işçi diktatörlüğü kurmak"* olduğu yolunda çıkarttığı hükmü ele aldı ve savcının görüşlerini bir bir çürüterek bu kavramlarla partinin ne demek istediğini anlattı ve şöyle dedi:

"Marksizm, genel bir tarifle tarihi ve sosyal olayları materyalist bir görüşle ve diyalektik bir metodla inceleyen, çözümleyen ve açıklayan bir bilimdir. Leninizm, Marksizmin yaşadığımız yeni tarihi devreye, çağımızın şartlarına uygulanmasıdır; devrimizin Marksizmi'dir.

Hayatı ve sosyal hadiseleri materyalist bir görüşle izah etmek demek, onları doğuran ve idare eden şeyi, maddi varlığın dışındaki mutlak bir kuvvetin iradesinde değil, bu maddi varlığın kendinde saklı ezeli ve ebedi kanunların yarattığı zaruretlerde aramak demektir. Bu görüş tarzına göre, belli bir sosyal ortamda, bir memlekette belli fikirler ve prensipler, ancak o memle-

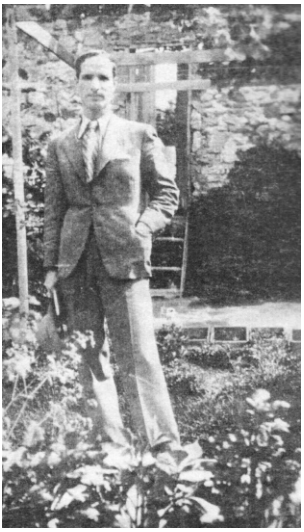

ketin maddi şartlarından ve zaruretlerinden doğabilir. Bir fikir, maddi şartların elverişli olmadığı bir yerde doğamaz; dışardan gelemez; gelse de tutunamaz. Kökü dışarda bir ideoloji, kökleri havada bir ağaç gibi, er geç kurumaya mahkûmdur. İşte materyalist görüş bu demektir.

Diyalektik metod sosyal hayatı ve hadiseleri daimi bir akış, daimi bir değişme ve gelişme halinde görür ve konusunu zamanın, zeminin ve durmadan değişen hayat şartlarının ışığında inceler.

Böylece Marksizm-Leninizm ilmi ve felsefi bir doktrindir, bir cihani görüş tarzıdır. Marksçı-Leninci parti bu görüş tarzını kendine klavuz edinen parti demektir. Böyle bir partinin kendi programını, prensiplerini, siyasi amaçlarını, bulunduğu memleketin maddi şartlarına göre çizmesi

şarttır. Maddi-ekonomik şartları birbirinden ayrı olan memleketlerdeki Marksçı-Leninci partilerin uzak idealleri aynı olsa da, programları, siyasi faaliyetleri, faaliyet şekilleri değişiktir. Çünkü Marksizm-Leninizm, memleketlerin ve milletlerin sosyal ve siyasi gelişme imkanlarını her memleketin kendi sosyal ve ekonomik bünyesinin, objektif şartlarının tayin ettiği yolda arar. Teşkilat prensiplerinin ilk cümlesinin anlatmak istediği işte budur.

Komünizmin, gayesine ulaşmak için, cebir ve şiddet kullanmayı her yerde, her zaman için mutlak bir zaruret olarak kabul ettiği iddiası yersizdir. Marksizm-Leninizm soyut konular hakkında genel ve mutlak hükümler vermez; bu veya şu meselede, bu veya şu tarihi devrede, bu ve şu memleketin mevcut sosyal ve ekonomik şartlarını göz önünde tutarak bu veya şu hükmü verir. Belli bir zamanda belli bir memleket için doğru olan bir hüküm, başka bir zamanda, maddi hayat şartları başka olan bir memlekette doğru olamaz. Hatta zamanla şartları değişen bir memleketin sosyal meseleleri hakkında Marksizmin-Leninizmin hükümleri de değişir. Marksizm-Leninizm hakkındaki yanlış telkinler ve yanlış bilgiler komünistlerin siyasi amaçları ve faaliyet şekilleri hakkında yanlış hükümlere yol açmaktadır. Komünistlerin her zaman için her memlekette hep aynı gayeler peşinde koştuklarını, hep aynı yoldan, aynı doğrultuda yürüdüklerini iddia etmek yersizdir. Bu çeşit faaliyet Marksizmin-Leninizmin ruhuna aykırı düşer.... Savcı, Esas Hakkındaki Mütaalası'nda 'Bügünki şartlar altında memleketimizde illegal faaliyette bulunan Gizli Komünist Partisi'nin kanun dışı bulunması dolayısıyla hiçbir zaman meşru yollarla iktidara gelmesi kabil olmadığını...' söylüyor ve 'cebir unsuru komünizmin hususi bir maksadı olduğu' yolunda bir hükme varıyor. Bu hüküm sağlam bir mantığa dayanmıyor. Gizli ve illegal çalışmak komünistler için ne bir gayedir, ne de arzu edilir bir şeydir. Fakat bu memlekette komünistler buna mecbur edilmişlerdir. Tahkikat dosyasında mevcut 'Görüşler' adlı bültenin (Parti Meseleleri) kısmında şu cümleler var:

'Gizli faaliyet partimizin mutlak bir prensibi değildir. Bilakis, faaliyetini kanunileştirmek için elinde olan her şeyi her zaman için yapmaya hazırdır. Bu uğurda mücadeleden hiçbir zaman dönmemiştir, dönmeyecektir'.

Siyasi bir grubu veya teşekkülü, sırf gizli faaliyette bulunmaya mecbur bırakıldığı için, cebir ve şiddet kullanmakla suçlamak garip olur. 'Kanun dışında bırakılanlar kanun dışında hak ararlar' sözü büyük bir gerçeğin ifadesidir. Kanun dışında hak aramak cebir ve şiddet kullanmayı zorunlu kılmaz. Savcının iddia ettiği gibi, komünizmin kanun dışı edilmesi onun cebir ve şiddet kullanmasını gerektiriyorsa, bu takdirde sorumlu, kanunun kendisi olmak lazım gelir. Çünkü burada fiili tahrik eden kanundur.

.....

Sevk İddianamesi'nde de mevhum bir vesikada geçen ihtilalci kelimesini ele alarak, 'Komünist Partis'inin faaliyet metodunun cebir ve şiddet kullanmayı icap ettirdiği, cebir ve şiddetin komünist partilerinin esasında mevcut olduğu' iddiasına bir dayanak aramaktadır. Evvela... iddianamedeki uydurma örnekte geçen Fransızca 'revolüsyoner' kelimesinin karşılığı olarak alınan ,ihtilalci' deyiminin yerinde bir karşılık olup olmadığı bir meseledir. Gerçi bu kelimeyi ihtilalci diye çevirenler de vardır. Fakat en çok kullanılan karşılığı bu değildir,' inkılapçı' kelimesi revolüsyonerin daha çok kullanılan asıl karşılığıdır... Fakat bütün bunları bir tarafa bırakarak, revolüsyoner kelimesine ihtilalci karşılığını doğru ve yerinde kabul etsek bile, bahis konusu olan faaliyetin cebir ve şiddet kullanmayı hedef edindiği ispat edilmiş olmaz, iktidar partisi liderlerinin, özellikle Başvekil Adnan Menderes'in nutukların-

da, partisinin bir ihtilal partisi olduğunu belirten sözlerine gazetelerde sık sık rastlamak mümkündür.

...Cebir ve şiddet nerededir? 30 küsür yıllık faaliyetleri sırasında komünistlerin, cebir ve şiddet telkin eden hareketlerine, tahriklerine bir misal gösterilebileceğini sanmıyorum. Savcı, bu gerçeği bildiği için olmalıdır ki, başka bir dayanak aramıştır. Ona göre, cebir ve şiddet komünizmin mahiyetinde saklı bir unsurdur. Yani komünistler bugün cebir ve şiddet kullanmasalar bile, bir gün buna başvurabilecekleri için, onları cebir ve şiddet kullanmış kabul etmek gerekiyor. Bu ne garip bir hukuk anlayışıdır? Her asker bir asker kaçağı olabilir diye bütün bir orduyu peşinen cezalandırmak aklın kabul edeceği bir iş midir?...

Bugün bazı memleketlerde milli bağımsızlıklarını, hürriyetlerini elde etmek için emperyalist istilacılara karşı açılan savaşlarda komünistlerin ön saflarda yer aldıkları doğrudur. Fakat bu böyledir diye komünistlerin bugün her yerde cebir ve şiddet kullanmayı tasarladıkları vehmine kapılmak yersizdir. Sırf bir vehme dayanarak vatandaşlara ceza tertibini istemek ise, akıl ve mantık işi değildir.

Sevk İddianamesinde ve Esas Mütaala'da, komünizmin, 'mevcut mülkiyet esasını tanımadığı, memlekette mevcut ahlâk telâkkilerini kabul etmediği, aile mevhumuna kıymet vermediği, cemiyet içerisinde amele diktatörlüğünü cebir yoluyla tesis etmeyi gaye edindiği ve bu suretle zümre tahakkümünü kurarak, memleket içerisinde müesses iktisadi ve içtimai nizamları devirip yerine kendilerine uygun iktisadi ve içtimai bir nizam kurmayı hedef tuttuğu' zikredilerek, amele diktatörlüğünü cebir ve şiddet yoluyla tesis etmenin komünizmin hiç değişmeyen ana vasfı olduğu iddia ve tekrar edilmektedir.

Bu iddia hiçbir vakıaya, delile, kanun-u mesned'e dayanmayan, profesyonel komünizm düşmanlarının basmakalıp iddialarının tekrarından ibarettir.

...Bugün gerek Türkiye Komünist Partisi'nin, gerek gerçekten Marksist-Leninist ayrı ayrı Türk komünistlerinin hiçbir faaliyeti, Türkiye'de komünizmin veya komünizme doğrudan doğruya geçiş devri olacak bir düzenin kurulması hedefini gütmemektedir. Savcı, dayanaksız bir iddia ile, faaliyetlerimizin mevcut nizamı devirmek ve Türkiye'de bir proletarya diktatörlüğü kurmak hedefi taşıdığını ileri sürüyor. Proletarya diktatörlüğü şiarı, Türk komünistlerinin çalışma programlarında hiçbir zaman yer almamış ve hiç bir zaman faaliyetlerinin doğrudan doğruya hedefini teşkil et-

memiştir. Memleketimizin bugünkü sosyal bünyesi, şartları, proletarya diktatörlüğü zorunlu ve gerekli kılacak bir durum göstermiyor, işçi sınıfının tahakkümünü sağlamak veya bir sınıfın diğer sınıflar üzerinde tahakkümünü kurmak şöyle dursun, tersine, emperyalizme, gericiliğe ve harbe karşı bütün sınıfları birleştirmek peşinde olduğumuzun en büyük delili Savcının aleyhimizde kullanmak istediği yayınlardır. Milletin müşterek davası ancak onun bütün sınıf ve tabakalarının birliğiyle, müşterek hareketiyle kazanılabilir. Bu gerçeği kavrayan Türk komünistlerinin, bir sınıfın tahakkümünü sağlamak gibi aykırı yönde bir faaliyete yer vermelerine imkân var mıdır?...

Biz komünistler, memleketin bağımsızlığı ve demokrasinin gelişmesi uğrunda, emperyalizme ve gericiliğe karşı mücadelede işçi sınıfının başlıca rolü oynaması

gerektiğine inanıyoruz, işçi sınıfının öncü rol oynamadığı milli bağımsızlık hareketinin er geç soysuzlaşmaya mahkûm bulunduğunu tarih bize göstermiş bulunuyor. Fakat bu, işçi sınıfının diğer sınıflar üzerinde tahakkümünü sağlamak istediğimiz manasına gelmez. Tersine, bu vazifeyi yerine getirmek için işçi sınıfının memleketin bütün sınıfları ve bütün ileri kuvvetleriyle işbirliği yapmasının zaruri olduğuna inanıyoruz. Dosyadaki yayınlarımızda bu fikrin örneklerine bol bol rastlamak mümkündür...

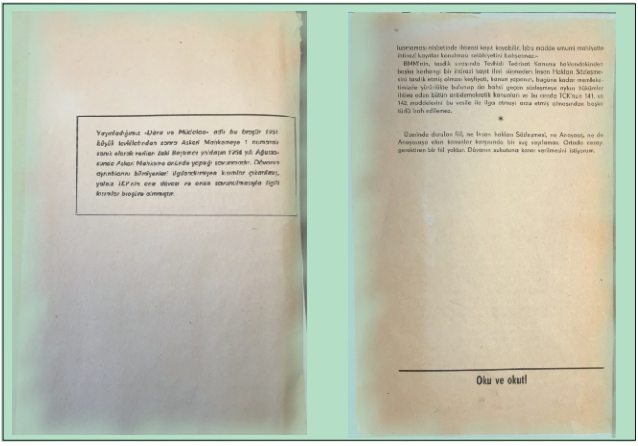
Yayınladığımız «Ülke ve Mücadele» adlı bu broşür 1951 Eylül İçtüzüğünden sonra Ankara Mahkemesiye 1. numarasına alınarak verilen ilaki Beyoğlu yıldırım 1958 yılı Ağustosunda Ankara Mahkemesi önünde yeniden incelendi. Dünyanın aydınlanmış bilimsel kişilerinin kendiler çıkarılmış, yalnız LEninin ona ilâvesi ve onun sanıcılmasıyla ilgili kısmıdır broşüre alınmıştır.

Hiçbir Marksçı-Leninci parti, hiçbir Marksçı-Leninci faaliyet ve yayın Türkiye'de komünizmin şimdiden gerçekleştirilmesi amacına yöneltilmiş olamaz. Hiçbir Türk komünisti faaliyetinin memlekette komünizmi bugünden kurmak gibi bir hedef taşıdığını söyleyemez. Türkiye'de bu çeşit bir faaliyet varsa, provokasyona eşit antimarksist bir faaliyettir.

Yukarda belirttiğim sebeplerle, Savcının bu davada uygulanmasını istediği TCK'nın 141. Maddesi Türk komünistlerinin fiil ve hareketlerine uymamaktadır. Bu maddenin 1. Fırkası aynen şöyledir: 'Memleket içindeki içtimai bir sınıfın diğerleri üzerinde tahakkümünü tesis etmek veya içtimai bir sınıfı ortadan kaldırmak veya memleket içinde kurulmuş iktisadi ve içtimai temel nizamları devirmek amacıyla cemiyet tesis, teşkil, tanzim veya idare eden kimse üç yıldan on yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

Memlekette bütün sınıfların eşit şekilde faydalanacakları gerçek bir demokrasinin kurulmasını isteyen Türk komünistlerinin amacı, bir sınıfın diğerleri üzerinde tahakkümünü kurmak değil, tersine bir sınıfın diğerleri üzerindeki tahakkümüne son vermek olabilir.

Memleketimizin bugünkü objektif şartları sosyal bir sınıfı veya sınıfları ortadan kaldırmak gibi yakın bir gaye taşımamıza engeldir. Sınıflar, bu veya şu partinin veya şahsın arzusu ile ortadan kalkmaz. İlmi sosyalizmin, yani Marksizm'in ütopik sosyalizmden farklı olarak, ortaya koyduğu en büyük gerçeklerden biri de budur. Sınıfları, onların sosyal karakterlerini ve münasebet şekillerini bir memleketin maddi-ekonomik bünyesi tayin eder. Bu bünyeyi insanlar keyifleri istediği zaman değiştiremezler. Komünistlerin son amaçlarını, uzak ideallerini teşkil eden komünizm, ancak, işçi ve emekçi sınıflar da dahil üzere, bütün sınıfların ortadan kalkmasıyla mümkündür; bir tek sınıfın ortadan kalkması ve kaldırılmasıyla değil. Bir memlekette bütün sınıfların ortadan kalkması için, sosyal ve ekonomik gelişme seviyesinin, bütün ileri Batı memleketlerinin, hatta bugünkü Sosyalist Sovyetler Birliği'nin seviyesinden çok daha üstün olması gerekir. Bu seviyeye erişmiş bir memlekette ise, sınıfları şu veya bu siyasi teşkilat değil, hayatın kendisi ortadan kaldırır. Sınıfların varlığı nazariyecilerin düşüncelerine,

siyasi liderlerin arzularına, partilerin programlarına bağlı değildir. Sınıflar ancak maddi ve sosyal hayat şartlarının zaruri kıldığı anda ortadan kalkacaktır.

Türkiye Komünist Partisi'nin ,memleket içinde kurulmuş iktisadı ve içtimai temel nizamları devirmek' amacını taşıdığını ispat eder ne fiili bir hareket, ne de bu partiye ait gizli yayınlarda böyle bir hareketi kışkırtır veya doğru bulur bir cümle, bir kelime gösterilemez...

Teşkilat prensiplerinin 'mevcut iktisadi ve içtimai nizamı devirerek komünist bir nizam kurulmak istenildiğini açıkca gösterdiği' iddia ediliyor. Bu fikri veren, teşkilat prensiplerinin hangi paragrafı, hangi cümlesidir? Bültenin tümü bu fikri veriyorsa, nasıl veriyor? Savcı bunu açıklama lüzumunu hissetmemiştir... Türk komünistlerinin şimdiden 'bir komünist nizam' kurmak istediklerini Savcı nereden çıkarıyor?

Komünizm bir komünistin idealidir. Fakat bu idealin gerçekleşmesi, yukarda da izah ettiğim gibi, maddi şartların ve imkanların varlığına bağlıdır. Sosyal ve ekonomik şartları gelişmemiş bir memlekette komünizmin gerçekleşmesini faaliyetine doğrudan doğruya hedef olarak gösteren, komünist değil, maskeli bir sahtekârdır... Biz hakiki Türk komünistleri Marksizmin-Leninizmin ışığı altında yürümekteyiz, imkânların dışında değil, peşinde koşmak bizim şiarımızdır, istihsal vasıtalarında müşterek mülkiyet esasına dayanan sınıfsız, istismarsız, zulümsüz, tahakkümsüz toplumu, yani komünizmi şimdiki şartlar içinde, uzak bir ideal olarak kafamızda taşımaya mahkûmuz. Bugünkü vazifelerimiz, bugünkü gayelerimiz başkadır. Onların, komünizm idealiyle doğrudan doğruya ilgisi pek yoktur.

Bugün peşinde koştuğumuz amaçlar nelerdir? Ne istiyoruz?

Yalnız büyük toprak sahiplerine, yalnız büyük sermayedarlara değil, memleketin bütün sınıf ve tabakalarına, özellikle emekçi sınıflara eşit hak tanıyan hakiki bir demokrasinin gerçekleşmesini istiyoruz. Türk işçisi ekonomik ve politik haklarını lafta değil, fiili olarak elde etmeli, sosyal ve politik teşkilatlarını serbestçe kurabilmeli, her türlü baskıdan, tecavüzden uzak olarak yaşatabilmeli, geliştirebilmelidir. Fakir Türk köylüsü lafta değil, fiili olarak toprağa kavuşmalıdır. Türk aydını düşüncelerini açıkça söyleyebilmeli, yazabilmelidir. Bunlar, gerçekleşmesi uğrunda mücadele ettiğimiz amaçlardır. Bu amaçları taşımak ve bunlar uğrunda mücadele etmek bir suç mudur?

Memleketimizin bağımsızlığını tehdit eden yabancı nüfuzunu kırmak, emperyalizmin siyasi ve ekonomik tahakkümüne engel olmak, amaçlarımızın belkemiğini teşkil eder. Mütareke yıllarında Türkiye'yi bir Amerikan sömürgesi haline sokmaya yeltenenler ve bunu sağlamak için türlü entrikalar çevirenler (Mandacılar) 35 yıl evvelki rüyalarının nihayet gerçekleştiğini hiçbir utanç hissi duymadan açıkça ve övünerek ilân etmektedirler.

Yeni bir harp heyulası dünyamızın üzerinde dolaşıyor ve memleketimizin ufuklarını tehdit ediyor. Bu felaketi önlemek, milletlerin müşterek ve kutsal bir davası haline geldi. Milletler arası hiçbir dava insanlık tarihinde hiçbir zaman bu kadar geniş ve muazzam bir ölçüye ulaşmamış, milletleri birbirine bu kadar sıkı yaklaştırmamıştır. Milletler, başlarındaki hükümetlerin politikalarına uysun uymasın el ele vererek harbe karşı mücadeleye girmişlerdir. Ama emperyalistler durmuyor. Onlar için bir harbe, bir harp hazırlığına ihtiyaç vardır... Barış bu memleketin, ekmek kadar, su kadar ihtiyacı olduğu bir nimettir. Barış davası Türk halkının varlığı ile, bağımsızlığı ile doğrudan doğruya ilgilidir. Barışı savunmak, yalnız komünistlerin değil, fikirleri, kanaatleri ne olursa olsun, halkın bütün sınıf ve tabakalarının müşterek amacı ve davasıdır. Fakat ne

çare ki, emperyalizm ajanlarının serbestçe at koşturduğu, harp kundakçılarının teşvik ve himaye gördüğü bu memlekette barışın lafını bile etmek neredeyse suç sayılacak. Barış için mücadele etmek bir suç ise, bu suçu işlemek bir vazifedir; hiçbir işkence, hiçbir tehlike ve tehdit, vatanını-milletini seven bir insanı bu vazifeyi yerine getirmekten alıkoyamaz."

Zeki Baştımar'ın çizdiği programatik nitelikteki uzak ve yakın parti hedefleri bugün de geçerlidir. Uzak hedef hep aynıdır; Komünizm'dir. Yakın hedef ülkenin demokratikleşmesi, özgürleşmesi, emperyalist bağımlılıktan ve işbirlikçi sermayeden, işbirlikçi feodal güçlerden kurtulması, refah düzeyinin yükselmesi ve barışın, halklar arasında eşitliğin ve dayanışmanın savunulmasıdır. 50'li yıllardan farklı olarak bugün, ülkenin bütün sınıf ve tabakaları, özellikle emekçi sınıflarıyla birlikte, başta Kürt halkı olmak üzere tüm Türkiye halklarına eşitliği, özerkliği ve özgürlüğü, kendi kaderlerini belirleme hakkını tanıyan gerçek bir demokrasi savaşımı önümüzde durmaktadır. Çünkü bugün Türkiye'de gerçek demokrasi savaşımının merkezinde halkların özgürlüğü, özerkliği, eşitliği üzerinde Türkiye'nin yeniden yapılanması, Kürt sorununun barışçıl ve demokratik yollardan çözümü sorunu yatmaktadır.

İki yıl süren işkenceler ve askeri mahkemede bir yıl süren duruşmalardan sonra dava sonuçlandı, tutuklulara 141 ve 142. maddeler uyarınca 10 yıla varan hapis cezaları verildi. Tutuklamalar başlar başlamaz, hükümet 141 ve 142. maddelerin, idam cezasını kapsayacak biçimde ağırlaştırdığı şeklini hukuk ilkelerini hiçe sayarak bu davada uygulatmaya çalıştı ama başarılı olamadı. Bu yüzden sanıklara bu maddelerde eski haliyle varolan en ağır ceza, 10 yıl hapis cezası verilmiş ve ceza sonrası bir sürgün dönemi öngörülmüştür. O zaman komünistleri idam etmek isteyen anlayışla, bugün Kürt devrimcilerinin, önderlerinin idamını ve bunun için de idam cezasını yeniden getirmek isteyen anlayış aynıdır.

1951-52 tutuklamasıyla burjuvazi TKP'ye ağır bir darbe indirdi ve parti çalışamaz hale geldi. Dışarda kalan bazı aydın ve işçi üyeler ağır baskılar karşısında parti faaliyetlerini durdurarak susmayı yeğlediler. Delil yetersizliğinden beraat edenlerin, cezası kısa olanların ya da cezasını çektikten sonra hapisten çıkanların bir kısmı ya geri çekildi ya da komünizm davasından vazgeçtiler. Başta Mihri Belli ve Hikmet Kıvılcımlı olmak üzere bir kısmı ise bozgunculuk yapmaya devam ettiler. Bunlardan Şefik Hüsnü 8 Nisan 1959'da Manisa'da sürgünde öldü. Hikmet Kıvılcımlı 1954'te, Partiyle hiçbir ilişkisi olmayan Vatan Partisi'ni kurdu. 27 Mayıs darbesiyle ilgili olarak Gürsel'e şu telgrafı çekti: *"Tarihimizde hep kuvvetle çarpan kalbimizin; yiğit ordumuzun kötülüğe baş eğdirişini saygıyla selamlarım. İkinci Kuvay-ı Milliye Gazanız kutlu olsun. Gerçek demokraside Allah yanıltmasın. Vatan Partisi Genel Başkanı."* Bu tutumuyla Komünist Parti saflarında olamayacağını bir kez daha kanıtlayarak yerinin Kemalizm ve Allah'ın yanı olduğunu itiraf etmektedir.

Hapisten çıktıktan sonra Mihri Belli bozgunculuğunu, Kemalist anlayışını sürdürdü. Hapishanede Şefik Hüsnü'ye 1920'lerde neden Ankara'ya gitmediğini sorduğunda, Şefik Hüsnü'nün işçileri örgütlemek için İstanbul'da kaldığını aktarmakta ve şöyle söylediğini belirtmektedir: *"Ben kendi hesabıma şimdi başka türlü düşünüyorum. Ankara'ya gitmemiz doğru bir davranış olacaktı. Mustafa Kemal ile hiç değilse ilk yıllarda, daha geniş bir güç birliği sağlanabilirdi. Üstelik kendisiyle hemşeriydik. Birçok müşterek dostlarımız vardı. Bizde bu gibi kişisel bağlar kısa vadede de olsa etkili olabilir."* Mihri'nin aktardığı bu sözler Şefik Hüsnü'nün politik ve sınıfsal konumunu, Kemalist tutumunu bir kez daha açık ortaya koymaktadır. Suphi'leri katlettiren, komünistleri zindana attıran Mustafa Kemal'le hangi güç birliği kurulabilirdi ki? Şefik Hüsnü ömrünün sonuna kadar Kemalist kalmış ve hiçbir zaman Marksçı-Leninci bir konum almamıştır. Mihri Belli de hep bu Kemalist yolu sürdürenlerin, bozguncuların başında olmuştur.

Şefik Hüsnü ölünceye kadar gerek 1. Kongreye, gerekse 2. Kongreye neden katılmadığının hesabını da vermemiştir.

Likidasyon Sonrası:

Ürün ve Politika / 2. Sahte Türkiye Komünist Partisi SİP

„Türkiye Komünist Partisi, çağımızın devrimci teorisi bilimsel sosyalizmi kendisine kılavuz edinmiş uluslararası işçi sınıfının Marksist-Leninist bir partisidir. İşçi sınıfının öncülüğünde savaş vererek proletarya diktatörlüğüyle sosyalist bir toplumun inşasına ve nihai hedef olarak sınıfsız komünist bir topluma ulaşmayı amaçlamaktadır. Proleter devrim işçi sınıfının eseridir, ancak tüm tarihsel deneyler göstermiştir ki, Marksist-Leninist bir komünist partisi olmadan, işçi sınıfı sosyalizme, komünizme ilerleyemez."

Sovyetler Birliği'nin yıkılmasıyla dünya işçi ve komünist hareketi 30 yıldan beri karşı devrimle aldığı büyük yenilginin etkisi altındadır. Revizyonizme, oportünizme, her türlü küçük burjuva ideolojisine karşı ardıcıl bir savaş veren Lenin ve Stalin'in aksine Kruşçev ile başlayan orta yolcu Brejnev ile devam eden, Gorbaçov ile artarak Marksist-Leninist ilkelerden sapıldı, politik olarak sosyal demokrasiye gidildi, partiye reformist ve revizyonist ilkeler egemen oldu. Bolşevik Partisi'nin küçük burjuva oportünistlerinin, revizyonistlerinin eline geçmesiyle başlayan

süreç 90'lı yıllarda önce DDR, sonra Sovyetler Birliği ve diğer Avrupa sosyalist ülkelerinin çöküşü ve kapitalizme kapılarını açmasıyla ihanet ve karşı devrimle sonuçlandı, dünya komünist ve işçi hareketine büyük darbe vuruldu. Dünyada güçler dengesi değişti, neredeyse dünyanın her tarafına kapitalizm, emperyalizm egemen oldu. Sosyalist dünyanın çöküşü, kapitalizmin küreselleşmesiyle birlikte hem kapitalist ülkelerdeki hem eski sosyalist ülkelerdeki işçi sınıfı ve komünist partileri, ulusal kurtuluş hareketleri için ağır sonuçlar doğurdu. Lenin ve Stalin dönemlerindeki, özellikle Stalin dönemindeki kazanımlar karalandı, burjuvazi, emperyalizm tarafından alkışlandı, takdirle karşılandılar. Çöküşün bütün suçunu Marksist-Leninist partiye yükleyerek, yeni dönemin kendisine Marksist, komünist, ilerici, devrimci diyenlerden oluşan „geniş tabanlı partiler“, yeni sol parti oluşturma dönemi olduğunu ilan ettiler. İşçi hareketi ve komünist partileri krize girdiler, sağa savruldular, dört beş parçaya bölündüler; komünist partilere çok yönlü, çok renkli, çok KP'li, antimarksist, antileninist, plüralist bir anlayış egemen oldu, enternasyonalizm parçalandı.

73 Atılımı'yla işçi sınıfının ve yığınların içinde ete kemiğe bürünen partimiz, Sovyetler Birliği'nin ağır baskıları sonucu, 1983 yılında yapılan 5. Kongrede likidatör Nabi Yağcı yönetimindeki, küçük burjuva TİP Partizan ekibinin partiye egemen olmasıyla, yeniden bir kırılma yaşadı. Bu Kongre ile Bolşevik dönem sona erdi, Marksist-Leninist çizgi terk edildi, oportünist, reformist bir çizgi izlenmeye başlandı. Özde birer sosyal demokrat olan TİP ve diğer sosyalist partilerle birleşmeye gidilerek parti likide edildi. Mustafa Suphi ve Bilen geleneğini savunanların, partimizin likidasyon dönemini iyi anlamaları gerekir. TİP ile birleşme, TİP'in Marksizm-Leninizm teme-linde TKP ile birleşmesi değildir. TİP ile birleşme Marksist-Leninist TKP'nin sosyal demokrat TİP'e ilhakıdır. Bunun gerçekleşmesinde belirleyici güç Sovyet yöneticilerinin baskısı, hiçbir zaman gerçek bir TKP'li olmayan Nabi ve etrafındaki küçük burjuva grupların Merkez Komitesi'ndeki çoğunluğudur.

Üyelerin çoğunluğu, TİP ve TSİP'le birleşmenin Sovyet yöneticilerinin ve Bulgarların baskısı olduğunu göremedi, çünkü onlar kendilerine böyle bir bilgiyi verecek yönetimden yoksundular. Bilen yoldaş, TİP ve diğer partilerle birleşmeye kesinkes karşıydı. O, Türkiye'nin hem TKP'ye, hem TİP'e ihtiyacı olduğunu savundu ama Sovyetlerin baskısı sonucu bu menfur birliği onaylamak zorunda kaldı. Partideki bu yeni oportünist çizgiye dayanamayarak kısa zaman sonra da öldü. Bu birliğe Bilen yoldaşla birlikte başından beri karşı çıkan iki yoldaş azınlıkta kaldılar, likidasyona giden yolu önleyemediler. SİP-TKP kuruluncaya kadar sustular. Nabi ve Zülfü Dicleli likidatörlerinin en son geldikleri nokta ise AKP'ye yamanarak, onun “devrimsi” politikasına hayranlık, onu desteklemek olmuştur.

GÜMÜLDÜR TOPLANTISI VE ÜRÜN ÇEVRESİ

Nabi Yağcı'nın partiye verdiği tahribata karşı, dağılan kadrolardan tepkiler yükselmeye başladı. Kendilerinin Suphi ve Bilen geleneğini savunduğunu söyleyenlerin birçoğu partimizin likidasyonunu ya hiç anlamıyor ya da anlamak istemiyorlar, ondan ders çıkarmıyorlar, körü körüne TBKP, SBP, BSP, ÖDP girişimini savunuyorlardı. Bunlar hâlâ, Bilen öldükten sonra Nabi'nin de -ki hâlâ likidatörlüğe devam ediyor- partide bir kırılma olduğunu kabul ettiği 5. Kongre kararlarının likidasyonu getirdiğini görmek istemiyorlar. Bunlar daha sonra ÖDP'nin dağılmasıyla kendilerine komünist, sosyalist, Marksist, troçkist, devrimci diyen birbirine benzemez herkesi Gümüldür'de toplayıp “komünistler birleşiyor” sloganıyla bir komünist partisi çatıştırmaya çalıştılar. Buna da 'Gümüldür Hukuku' dediler. Ama olmadı. Tüm bu süreçlerde Ürün, 10 Eylül,

Bakü Ruhu vb. isimlerle ortaya çıkan, likidasyondan ders almayan, kendi kariyerist ve kafalarındaki ulusalcı, Şefik Hüsnücü TKP ile 4-5 grup halinde, aralarında ideolojik çok farklar olmamasına rağmen birleşemeyen, kadroları aşındıran, dejenere eden, artık Nabi'nin, Zülfü Dicleli'nin savunduğu gibi, Marksist-Leninist partilerin döneminin kapandığını söyleyerek, Leninist parti değil, çoğulcu, geniş tabanlı bir parti savıyla, dernekler, parti denemeleriyle legalizmin batağına saplandılar. Sözde Nabilere karşı olsalar da, onların gittiği yoldan gittiler ve Şefik Hüsnü çizgisini izleyerek büyük zarar verdiler. Umutla likidasyonun kalkması için dört elle sarılan kadroları dağıttılar. Bu anlamda en çok zarar veren Ürün çevresi olmuştur. "Gümüldür Hukuku"na dayanarak, birlikte oldukları grupları da arkada bırakarak telaşla, Ürün Dergisi çıkaran (80 öncesi çıkan Ürün Dergisi ile bir ilgisi yoktur), TKP adını Arap milliyetçiliğine bulaştırarak, ulusalcılıkta; Perinçek'in İşçi Partisi'ni aratmayacak duruma düştüler. Geçmişte olan bağları dışında TKP ile ne ideolojik, ne politik, ne de örgütsel uzak yakın ilgileri kalmayan bu grup, üstelik SİP ile girdiği çekişmede burjuvazinin yöntemlerine başvurarak önce Toplumsal Kurtuluş Partisi adını aldı, sonra savcılığa başvurarak bir günde adını TKP 1920'ye çevirdi, Erkan Baş, partimizden atılan Ulvi Oğuz'un da aralarında bulunduğu gruptan dayak yediler ve parti adını daha da kirlettiler.

"Gümüldür Hukuku"na dayanan Ürün çevresi gibi oraya giden herkesin kafasında farklı bir TKP olduğunu ya anlamadılar, ya da anlamak istemediler. Aralarında Cemal Kıral ve Ulvi Oğuz'un bulunduğu, birbirine benzemezlerin; Kanatçılardan, İşçinin Sesi'ne, hiçbir zaman TKP'li olmamış, TKP'yi el geçirmek için partiye girmiş Şefik Hüsnü'cü GSB'lilere kadar tüm farklılıkları barındıran, günümüzün TKP'si ÖDP'dir diyen Sıtkı Coşkun'a kadar likidasyonun nedenlerini ve sonuçlarını tartışmadan, ders çıkarmadan, likidasyonu kaldıracak iradeyi göstermek yerine, likidasyona giden başka bir yola, *"TKP gerekli mi, değil mi?"* tartışmasına giren, *"TKP devam etsin"* diyen ama, likidasyonla hesaplaşmayan iradeyle dağılan "Gümüldür Hukuku"yla, aldıkları "temsil yetkisi" ile kendi TKP'lerini oluşturma, aile şirketi kurar gibi kendi kariyerist emellerini gerçekleştirmeye koyuldular.

Cemal Kıral, 2000'li yıllarda Cumhuriyet Gazetesi ile yaptığı bir söyleşide, likidasyonu kaldırmak yerine yeni bir KP diyor. Gerekçesini şöyle anlatıyor:

"Bakü Ruhu. O gün de, bugün de meseleye farklı baktığımızı anlattım. Yani biz eskiden TKP'li olmuş ya da olmamış, başka örgütlerde çalışan komünistlerin ortak partisini kuralım istiyorduk. Buna "Bakü Ruhu"diyoruz. Yani, bundan 80 yıl önce, partinin ilk kongresinde üç ana grup vardı. Birincisi İstanbul komünistleri, ikincisi Anadolu ve üçüncüsü yurt dışındaki komünistler. Bu üç grup orada "Esas olan biziz" demediler. Ortaklaşa kuralım görüşünde birleştiler. O nedenle sadece "eski TKP'liler gibi olmaz", "hep birlikte" görüşünü savundum, bugün savunduğum gibi…

Dayatmayla yürümez.

Bir şeyi tekrar etmenin anlamı yoktur. Türkiye'de bir grubun, sadece bir grubun dayatmasıyla işler olmuyor. Farklı yaklaşımları bir potada eritmek gerekiyor. TKP'de olduğu gibi "yasak" demekle olmuyor. İdeolojik birlik adına yaptığımız gibi "böyle düşüneceksin" dediğin zaman, donduruyorsun partiyi ve öyle bir partiye bugün ihtiyaç yoktur. Şimdi diyoruz ki, "Gerçekten Türkiye'de böyle bir partiye ihtiyaç vardır. Yani hepimizi bir araya getiren, inşaatına da birlikte başlayacağımız bir partiye.. bir zaman alacak ama sağlıklı olacak. Buna başladık. Komünist Parti Girişimi diye bir çalışmamız var.""

-Peki, SİP'ten komünist partisi kurma başvurusu var.

Kral: *"Bakın birileri kendini komünist görüyorsa hayır demeniz boşunadır. Dışarıdan bir insanın ya da grubun, "Sen oportünistsin, sen revizyonistsin" suçlamalarıyla bir yere varılamaz... Bizim gerçekten günümüz sorunlarını çözmeye yönelik bir parti isteğimiz var. Şuna inanmaya devam ediyoruz; insanlığın kurtulması lazım. Bunun bir aracı var, parti. Partinin dışında bir silah yok. Hangi yöntemi kullanacağın ayrı bir mesele."*

-AB sürecinde nasıl olsa siyasi partiler yasası değiştirilerek komünist partinin yolu açılacak deniyor. Girişiminizin bununla ilgili mi?

- "Hayır böyle düşünmüyoruz. AB zorladı da Türkiye kabul etti diye bir şey yok. Türkiye'de resmi bir komünist partisine ihtiyaç vardır. Bu amaçla parti kurarız... eskiye göre zor bir tarafı var, çünkü Sovyetler Birliği yok, ama bir de kolay tarafı var; eskisi gibi dünya sosyalist sisteminin ortak kararlarına uymak zorunda değilsiniz."

İşte Gümüldür hukuku buydu! Cemal Kıral, çok tabanlı, çok renkli, herkesi kapsayan, liberal bir Komünist Partisi'ni kuramadan bu dünyadan göçtü gitti. Parti Merkez Komitesi'nde yer almış Cemal Kıral'ın; Türkiye Komünist Partisi'nin, çağımızın devrimci teorisi bilimsel sosyalizmi kendisine kılavuz edinmiş uluslararası işçi sınıfının Marksist-Leninist bir partisi olduğunu, işçi sınıfının öncülüğünde savaş vererek proletarya diktatörlüğüyle sosyalist bir toplumun inşasına ve nihai hedef olarak sınıfsız komünist bir topluma ulaşmayı amaçladığını, proleter devrimin işçi sınıfının eseri olduğunu ve tüm tarihsel deneylerin gösterdiği gibi, Marksist-Leninist bir komünist parti olmadan, işçi sınıfının sosyalizme, komünizme ilerleyemeyeceğini reddetmesi, emperyalistlerin geniş tabanlı parti propoganda rüzgarına kapılması ve bu propogandaların Komünist Partileri büyük bir çıkmaza soktuğunu görememesi kendisi için büyük bir talihsizlik olmuştur. En önemlisi de partinin Marksist-Leninist ilkeleri terk ettiği için likidasyona uğradığını reddederek, Marksizm-Leninizmden uzaklaşarak çözümü burjuvazinin kulvarında araması olmuştur.

O hukukla Rasim Öz de Ürün'de Kaplanların kast anlayışları nedeniyle anlaşamayıp ayrıldı ve "Savaş Yolu" adını alarak bir toparlama işine koyuldu, ama benzer anlayışından dolayı sonunda kadroları öğüttü. Likidasyonu kaldıracağım diyen Ürün ise İşçi Partisi mertebesine erişerek TKP'nin sahip olduğu değerlerden fersah fersah uzaklaştı, milliyetçilik ve legalizm deryasında boğuldu.

Politika Çevresi

"TKP'yi ben ayağa kaldıracağım" diyen başka bir grup da Politika Dergisi çıkaranlar oldu. Yedi kişilik yap- bozlarla sözde Merkez Komitesi oluşturarak, etik ve ahlaki değerlerden yoksun, bozulmuş kadrolarla kalabalıklar oluşturmayı hedefleyerek duvara çarpan bir grup oldu. Baktılar olmuyor, bu kez de SİP-TKP'den ayrılan HTKP, Erkan Baş ile birlik denemeleri yaparak, diğerlerini tekrarlayarak aynı akıbeti paylaşma yolundadırlar.

Bütün bu gruplara bakıldığında; TKP'yi

yeniden oluşturmak ve ayağa kaldırmak için bütün sol geleneklerden komünistlerin birliğini oluşturmak gerekiyordu. ÖDP dağıldı, yeni gruplar çıktı, onlar da dağıldı, hiçbirisinden sonuç alınamadı. Sözde birlik adına her soydan her boydan kişilerin partiye girmesi Marksizme-Leninizme aykırıdır. Bu tür birliği kotarmaya çalışanlar Marx, Engels ve Lenin'in Proudhonculara, Lasallecilere, Kautsylere, Bersteinlara, Martovculara, Troçkistlere karşı verdiği savaşları görmezlikten geliyor; partimizin içinden çıkan sağlı sollu sapmaların; Şefik Hüsnü, Mihri Belli, Kıvılcımlı gibi oportünistlerin pratiğinden yararlanıyor, Sweezy ve Magdoff gibi Amerikan istihbarat örgütlerinde ve hükümetlerinde çalışanları yoldaş diye lanse ediyorlar. Bu görüş ve anlayış yeni tip Leninci Parti ilkeleriyle bağdaşmaz. Bunlar Nabi Yağcı'nın örgütlenme modellerini yineleyip üzerine komünist mantosu giydirerek partinin gelişmesini baltaladılar. Sonraları bu küçük gruplar kendilerini komünist partisi diye adlandırarak TKP adını ve geleneğini lekelediler.

Her soydan ve boydan komünistlerin birliği anlayışı kökten yanlıştır. Bu anlayışla parti ayağa kaldırılmaz. TKP geçmişte de günümüzde de Marksizmi savunanların, Mustafa Suphi ve İsmail Bilen'in savaş yolunda gidenlerin, Şefik Hüsnü, Mihri Belli, Kıvılcımlı, Boran gibi reformistlerin, burjuva uzlaşmacıların, açık ve gizli Kemalistlerin, devlet komünistlerinin tutum ve anlayışını reddedenlerin partisidir.

SİP TKP

Dağınıklık yalnız bizim partimizde görülen bir fenomen değildir. Avrupa'da hemen hemen bütün komünist partilerde benzer durumlar vardır. Reel sosyalizmin çöküşünden sonra dünya işçi ve komünist hareketindeki zayıflığın ve dağınıklığın hâlâ devam etmesi, yalnız reel sosyalizmin çöküşüyle, bu çöküşle birlikte alınan ağır yenilgi ve darbeyle açıklanamaz. Burada komünist parti yöneticilerindeki ideolojik ve politik savrulma en büyük rolü oynamaktadır.

Bu partilerin yöneticileri reel sosyalizmin çöküşüyle birlikte Marksist-Leninist ilkeleri terketti, anti-stalinist bir konum aldılar, sol birlikler oluşturmaya kalktılar. 30 yıldır bu virüsü yayıyorlar, çoğu demokratik sosyalizmi savunan Avrupa sol partilerin kuyruğuna takıldılar, sosyal demokrat konumlarda yer aldılar. Hatta adı komünist parti kalanların çoğu da bu oportünistlerin yedek gücü haline geldi. Bu hem eski sosyalist ülkelerdeki, hem de Batı Avrupa'daki ülkelerdeki komünist partilerinin hemen hemen hepsi için geçerlidir. Burjuvazi de Stalin'e saldırarak, Troçki'yi göklere çıkararak bu gelişmeyi körükledi. Komünist partilerini toplumda birer marjinal grup haline getirdi. Bu partiler bütün işçi sınıfını devrimci ruhta eğitecek, burjuvaziye karşı başkaldırılarda onlara önderlik edecek birer avangard partiler değillerdir. SİP-TKP'nin bu sözde komünist partileriyle kolayca ilişki kurmasının altında onların bu antileninist, antimarksist, troçkist tutumları, Stalin düşmanlığı etkileri yatmaktadır. SİP'in de katıldığı 102 komünist ve sosyalist partinin Ekim Devrimi'nin 100. Yıl kutlaması, 2 Kasım 2017'de St. Petersburg'da (Leningrad) lüks odaları ve semtiyle Hotel Astoria'da yapılmış, kutlama Putin'in yol-ladığı mesajla başlamıştır. Komünist Partilerin düştüğü bu içler acısı durum komünist partilerinin şu an içinde olduğu krizin kısa bir özetidir.

Kimdir bu SİP'liler?

Eski parti üyeleri birbirleriyle uğraşırken, 2001 yılında kendisine Sosyalist İktidar Partisi, SİP, TİP'in TKP'ye yakınlaşmasına muhalefet ederek Behice Boran

tarafından partiden kovulmuş olan küçük burjuva, antisovyet, Troçkist karması bu grup, yangından mal kaçırır gibi bir gecede adını değiştirerek yıllarca illegal çalışmak zorunda bırakılan, ağır bedeller ödeyen, önderleri burjuvazi tarafından katledilen, nice neferlerini işçi sınıfı saflarında kaybeden, Nabi Yağcı'nın hainliği, likidatörlüğü ile dağılan TKP adını devlete tescil ettirdi. KP iken, özellikle TKP adını almadıklarını, zaten Türkiye tarihinde böyle bir partinin bulunduğunu söylemelerine rağmen, partiden kovulmuş ya da davayı bırakmış Rasih Nuri İleri, Ulvi Oğuz, Haluk Yurtsever, Atilla Aşut gibi isimleri yanlarına alarak, kendilerine legitimasyon vermeye kalktılar. TKP MK üyesi yoldaşımız Nazım Hikmet'i de birinci üyeleri sayarak, burjuvazi gibi kendi ticari ve siyasi çıkarlarına alet ederek kalpazanlıkta burjuvaziyi geride bıraktılar. Nazım yoldaşımız 62 Viyana Konferansı'nda Kürt Meselesini dile getirmiş, Kürtlerin hak ve hukuklarını alması gerektiğini savunmuştur. Nazım'ı bu ulusalcılardan kurtarmak komünistlerin boynunun borcudur.

Sahte TKP örneğini partimiz ilk kez yaşamıyor. Bunun bir örneğini 1920'lerde yaşadık. O zaman Mustafa Kemal, kendisini bir numaralı üye kaydettirerek sahte bir "TKP" kurdurtmuştu ama tutmamıştı, Komintern bu partiyi reddederek tarihin çöplüğüne gömdürmüştü. SİP'ten devşirme bu parti de devletten icazetli bir partidir. Kemalist burjuvazinin 1920 deneyinin 2001 yılında yeniden uygulamaya koyarak, yasak olmasına karşın SİP'lilere komünist sözcüğü taşıyan, "TKP" adında bir parti kurmalarına izin verdi. Ergenekon'dan yargılanan Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Sabih Kanadoğlu NTV'de E. Haksever'in sorusuna, bu partinin Mustafa Suphi'nin partisiyle bir ilgisi olmadığı, kuranların 'masum' insanlar olduğunu ve yasalarla aykırılıkları bulunmadığı yanıtını verdi. Bu sahte partinin birinci başkanı Aydemir Güler de *"Savcımızın açıklamasından onur duyulur"* dedi. Amaç yine aynı; yığınları şaşırtarak gerçek TKP'nin etkisini kırmak. (SİP) TKP savunmasında Cumhuriyet Başsavcısı Sabih Kanadoğlu, *"TKP'nin programı, tüzüğü ve eylemlerinde; sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde egemenliğinin ve herhangi bir diktatörlüğün savunulmadığı ve amaçlanmadığı anlaşıldığından, Anayasa ve yasa hükümlerine aykırılık bulunmadığına işaret ettiği…. Diğer sınıflar üzerinde tahakküm kurmak amaçlanmadığı, hukuk devleti ilkesine, çok partili çoğulcu sisteme ve iktidarların seçimlerle değişebilirliği kuralına aykırı bir tutum alınmadığı sürece sınıf iktidarını istemek ya da bu yolda çalışmak, yasalara aykırı düşmez-"* demiştir. Kanadoğlu'nun açıklamaları, Marksist-Leninist bir programdan uzak böylesi küçük burjuva, ulusalcı, reformist partinin legal faaliyet sürdürmesi, düzene uygundur, zararlı değildir anlamına gelmektedir.

Bunların partimiz ve ideolojisiyle, gelenek, yöntem ve politikalarıyla hiçbir ilişkisi yoktur, tam tersine partimizin ideoloji, politika ve geleneğine karşıdırlar. Aslında kullandıkları jargon komünizme de yabancıdır. Mustafa Suphi geleneğine sahip çıkıp onları katleden, suni bir Türk Devleti yaratarak Laz, Ermeni, Rum Halklarını süren, katleden, Kürt Halkını yok sayan Cumhuriyete güzellemeler yaparak 29 Ekimleri kutlayan bir hareketin komünist gelenekle bir ilgisi de olamaz. Bu sadece yığınları şaşırtmaktır. Kendilerini sosyalist gruplardan ayrı tutarak, toplumsal olaylara aktif katılmayarak da burjuvaziye ne kadar 'masum' olduklarını her fırsatta göstermektedirler.

TKP 10 Eylül 1920 yılında, Mustafa Suphi'nin bağlantıda olduğu yurtdışı örgütü, İstanbul ve Anadolu delegeleriyle Bakü'de sadece bir kez kuruldu. Ta kurulduğundan bu yana burjuvazinin ağır saldırıları, katliamları, baskıları, zulümleri, zindanları, sürgünleriyle her sarsıntıdan, dağınıklık döneminden sonra "Nerede bir komünist varsa, TKP oradadır" şiarıyla parti hep var oldu, hep

ayağa kalkmasını bildi. Bu girişimde Türk egemen çevrelerinin Türkiye Komünist Partisi'ne ideolojik ve politik saldırısından başka bir şey değildir ve bu girişim eninde sonunda fiyaskoyla sonuçlanacak ve gerçek sahiplerinin elinde yükselecektir. TKP tarihsel bir zorunluluk olarak doğdu ve bu zorunluluk bugün de geçerliliğini korumaktadır.

Yunanistan Komünist Partisi Kemal Okuyan'a, neden KP adını alıp, TKP adını almadıkları gibi tuhaf bir soru yöneltmiştir, çünkü hiçbir Avrupa ülkesi komünist partilerinde böyle bir isim hırsızlığına tanık olunmamıştır, hiçbiri böyle bir ahlaksızlığa imza atmamış, tam aksine kendilerini ayırmak için farklı isimler almışlardır.

Kemal Okuyan: *"Bunun birkaç nedeni var. Birincisi bir parti, -ki Türkiye'nin en eski partisidir aslında- yakın döneme kadar, Sovyetler Birliği çözülene kadar, Türkiye Komünist Partisi adı altında varlığını sürdürdü. Biz bu partinin devamı gibi gözükmek istemiyoruz. Çünkü bu partinin belli bölümlerinin Türkiye'deki sosyalist mücadelenin mirasını temsil edemeyeceğini düşünüyoruz. Türkiye'deki komünist hareket daha zengin bir kanalda aktı. İkincisi, bugün, bu geçmişteki Türkiye Komünist Partisi'nin devamı olduğunu söyleyen, bizim saptadığımız altı yedi örgüt var. Bu adı kullanıyorlar. Biz Komünist Partisi'ni kurarken gereksiz bir tartışmaya girmek istemedik. Bu biçimsel bir tartışmadır aslında. Konuyu saptıracaktır. Türkiye Komünist Partisi adı etrafında bir kör dövüşü ortaya çıkacaktı ve biz bu kör dövüşü içerisinde yer alacaktık. Bu tartışmaya da girmek istemedik."*

Bu röportajı vermesinden üç ay sonra Kemal Okuyan: TKP adına 15 yıldır siyasi bir mücadele yapılmıyor diyerek bu adı almalarının ahlâki bir sorun yaratmadığını belirtti.

SİP bu kadarla da yetinmeyerek, gerici televizyon kanallarında TKP'ye küfretmiştir. Merkez Komitesi üyelerinden Mehmet Kuzulugil'in gerici Kanal 7'de sorulan soruya verdiği cevap şöyledir: *"Doğrudur, geçmişte Sovyetler Birliği, TKP'yi, ülkedeki bir takım adamları beslemiştir. Onları devrim yapmaları için değil, Sovyetler Birliği ile Türkiye'nin barış içinde olması için desteklemiştir. TKP, eğer 1980'de devrim yapamadıysa, bu TKP, Sovyetlerin güdümünden kurtulamadığı için olmuştur. Sovyetler Birliği sosyalist bir ülke idi ama Sovyet sosyalizmi zaten bu yüzden yıkıldı. Türkiye'de, Yunanistan'da, başka yerlerde, Şili'de devrim yapmak yerine, yapmamak için bir takım asalak hıyarları besledi. Bunlar devrim yapmamak için para alan bir takım asalak hıyarlardır. Türkçesi budur. Bunlar devrim yapamazdı. Ancak biz devrim yapacağız. Biz Rusya'dan para da almıyoruz."*

Erkan Baş'ın da içinde olduğu bir grup eski partililerin evini basarak darp etmeye varacak kadar kendilerini kaybetmişlerdi. Erkan Baş'ta Okuyan tarikatıyla taşlı sopalı birbirlerine saldırarak başka bir siyasi ahlaksızlığa imza atmış, Onlar da HTKP adından vazgeçerek TİP adını alarak HDP'ye yaslanarak yaşamaya çalışmaktadırlar.

Bunların işlevi, genç kuşaklar arasında antimarksist ve antileninist görüşleri, milliyetçiliği yaymaktır, genç kuşaklarla par-timiz arasına bir duvar örmektir. Öğrenci gençlik içinde örgütlü olan bu gruplar, toplumsal olayların ve işçi sınıfı içinde hiçbir varlıkları olmadığı gibi, mahallelerde de olmamışlardır. TKP adını almış olsalar da hâlâ SİP'tirler ve burjuvazinin AB'ne bir TKP adıyla ne kadar demokratikleştiklerinin gösterilmesinden gayri, Marksizmi-Leninizmi tahrif etme, kalpazanlığını yapmakta hünerli olmuşlardır. TKP adının açtığı yoldan ilerleyerek, bir yandan askerlere göz kırparak siyaset yapan bu Kemalist, küçük burjuva hareket toplumsal öfkenin (SİP) TKP'de toplanacağını, sol hareketin toplumla kaynaşmasının aydınlanmacılık, laiklik, yurtseverlik ve kamuculuk üzerinden olacağını iddia etmekle Marksizmle uzak yakın ilgileri olmadığını ibretle ortaya koy-

maktadırlar.

SİP'liler yalnız adımızı çalmıyor, yurtseverlik, ulusallık, devrimcilik kisvesi altında partimizin ilkelerini ters yüz ediyor, enternasyonalizmi çiğniyor, Kürt sorunu konusunda burjuva milliyetçiliği yapıyor, Ergenekonculara kanat geriyor, şovenist burjuva devletine sahip çıkıyorlar. SİP, *"ülkeyi böldürtmeyiz"* diyen yurtseverlikleriyle Kürt işçileri de partiye çağırıyor. Ergenekonculların boşluğunu dolduran yurtsever anlayışlarıyla Kürt emekçilere nasıl bir enternasyonalist anlayış sunacaklardır? Gericiliğe karşı sosyalist aydınlanmacılığın, laikliğin propagandasını yapan SİP'in bu tavrı, AKP tarafından baskı altında tutulan Ergenekonculara destekten öte birşey değildir. İşçi sınıfından, emekçilerden ziyade Kemalist kesimlerde, milliyetçi, yurtsever öğrenci gençlikte gericiliğe karşı laikliği, din karşıtlığını kullanarak onları elde etmeye çalışıyorlar. Ama geniş emekçi kesimlerde bunun çok anlamı yoktur. Geniş yığınlarla bağlanarak işçi sınıfı, emekçiler, hem de öğrenci gençlik içinde örgütlenmek, onları gericiliğe karşı eğitmek elbette komünistlerin görevidir.

Bazı TKP'liler SİP-TKP'yi ele geçirmek hayalleri kurmakta, hatta bazı üye ve sempatizanlar onun adına kanıp ona oy vermektedirler. Bu hayaller ve davranışlar yanlıştır. Komünistin görevi kendi partisini, sahtesini değil, gerçeğini güçlendirmektir.

Bunlar Kemalist konumları, Nabi Yağcı da AKP'yi savunuyor. Her ikisi de burjuvazinin kulvarında koşuyor. Biri Türk burjuvazisinin Ergenekoncu milliyetçi kesimi, Nabi Yağcı da Türk burjuvazisinin milliyetçi- dinci kesimi ve burjuva liberalleriyle çalışıyor. Bunların gizli servislerle, askerlerle ilişkileri ayyuka çıkan iki Ergenekoncu, Doğu Perinçek ve Yalçın Küçük ağabeylerinden hiç farkı yoktur. Özünde Kürt sorununda ne Nabi'nin SİP'ten, ne de SİP'in Nabi'den farkı vardır. Ayrı cephelerde Türk burjuvazisinin hizmetinde koşuyorlar. 28 Şubat'ın ürünü olarak ortaya çıkan 2001'de SİP adına Cumhuriyet Gazetesi'ne demeç veren Aydemir Güler, 'partileri kapatılsa bile, bazıları gibi, ülkemizi dışarıya şikayet etmek gibi bir niyetleri'nin olmadığını söylerken, devletle aralarındaki zımni anlaşmaya işaret etmektedir.

Türk burjuvazisinin Kemalist ve İslamcı motiflerle kamuoyunu aldatma çabalarını iyi anlamak gerekir. Türk-İslam sentezinin kurucu ve kollayıcısı Kemalistler şimdilik kaçırdıkları yağlı kuyruğu hep ordunun desteğiyle ellerinde tutuyorlardı. Bugün yağlı kuyruğu eline geçiren İslamcı kanat ise, islami motiflerle tabanını genişletiyor, orduyu emrine alıyor ve bu kuyruğu bırakmak istemiyor. Cumhuriyet tarihi, kurulduğundan bu yana burjuvazinin bu iki kanadı arasında, ordu, polis ve bürokrasi içinde kanlı savaşlarla doludur. Bu savaşta altta kalanlar, kanı akanlar, canı çıkanlar her şeyden önce işçilerdir, köylülerdir, bunların örgütleridir ve direnişi Cumhuriyet tarihinin gündeminden hiç düşmeyen Kürt halkıdır. İşçi sınıfı, demokratik güçler ve Kürt Halkı söz konusu olunca bu iki burjuva kesimi aralarındaki çıkar kavgasını bırakıp hemen birleşirler. Ağır faşist terör uygular, faşist rejim kurmaya çalışırlar. CHP içinden ulusalcılara kadar bu Kemalistler Erdoğan'ın Kürt Özgürlük Hareketini boğmada, Kandil'e, Rojova'ya, El Bab'a, İdlib'e, Afrin'e saldırılarında, HDP'li vekillere verilen fezleke oylamalarında en büyük destekçileri olmuşlardır ve hâlâ oluyorlar.

Bunlar 15 Temmuz 2016 "Tarikatlar Darbesi" sonrasında sözde Fethullahçılara karşı bir araya geldiler, gerçekte ise onları birleştiren; işçi sınıfına, demokratik güçlere ve Kürt halkına karşı olmalarıdır. Bizzat kendisinin de örgütleyicisi olduğu bu darbeyi Erdoğan'ın „Allah'ın bir lütfu" olarak görmesi boşuna değildir. Erdoğan ve partisi AKP demokratik güçlere ve Kürt halkına karşı arka arkaya sivil darbeler yaparken Kemalistler yine suskundular. Onlar ülkenin, OHAL'lerle, KHK'lerle yönetil-

mesine, Erdoğan'ın elinin güçlenmesine, HDP'ye saldırmasına, dokunulmazlıkların kaldırılmasına destek verdiler. Bu kanatlardan birini diğerine tercih etmek ya da onun şemsiyesi altına girmek, halk arasında ham hayaller ve umutlar yaymak komünistlikle bağdaşmaz, bu burjuvalıktır, burjuva iktidarına, onun siyasetine, faşizmine destek olmaktır. SİP, Nabi Yağcı ve kliği, sol ve liberaller arasında iki cepheden burjuva görüşünü yayıyorlar. CHP ve AKP'den farkları sol içinde çalışıyor olmalarıdır. Her ikisinin de ideolojik eylemi; Türk-İslam sentezini günü koşullarına göre yayarak Türkiye'nin aydınlık geleceğini karartmak, Kürt sorununda da direnişi aşağıya çekmek ve çözümsüzlüğü zamana yaymaktır. Sonunda bunların tutumları hem CHP'nin hem AKP'nin tek millet, tek din, tek ülke, tek bayrak politikalarına hizmetten başka şey değildir.

Tüm bunların karşısında gerçek TKP'lilerin önünde, partiyi ayağa kaldırmak, Marksizm-Leninizm temelinde yeniden güçlendirmek yığınlarla bağlanmak, eşitlik, özgürlük ve özerklik temelinde yeni demokratik cumhuriyet için savaşmak görevi durmaktadır. Bu görev sağa sola savrulmuş eski TKP'lilerle gerçekleştirilemez. Görev, anlatılan gelişmelerden doğru dersler çıkaran eski ve yeni kadrolarla gerçekleştirilebilir. Bugün partimizi yeniden ayağa kaldırırken yeni politikayı böylesine kavrayan Marksçı-Leninci kadrolara ihtiyaç vardır. Şimdi görev bu kadroları yetiştirmektir.

Alman Sol Partisi ve Çarpıtılan Manifesto

İlke YILDIZ

Reel sosyalizmin yıkılmasından sonra batıda ve doğuda, özellikle sosyalist ülkelerdeki komünist partilerinin birçoğu değişerek veya parçalanarak sol partilere dönüştüler. Bunlardan biri de Almanya'daki Sol Parti'dir. Bir zamanlar "keskin" Marksizm-Leninizm savunucusu olan bu sol parti yöneticilerinin büyük kısmı birden Marksizm'e-Leninizm'e toptan karşı çıkmaya başladılar. Bunu yaparken esasında Leninizm'e karşı olduklarını, Marksizm'e ise karşı olmadıklarını, ama Marksizm'in de eleştirilmesi, hatta „yenilenmesi" gerektiği savını ileri sürmeye

kalkıştılar. Oysa Marksizm bir bilimdir, eleştiri ve yenilenme, gelişme ve değişim onun diyalektik özünde vardır. Ama onların eleştiri ve "yenilenme"den kastettikleri Marks'ın ve Engels'in görüşlerini, ilkelerini çarpıtmak, revize etmek ve burjuvazi tarafından tahammül edilebilir hale getirmekti.

Buna bir örnekte Almanya'daki Sol Parti yöneticilerinin tutumudur. Bunlar Marks ve Engels'in Manifesto'da *"her bireyin hür gelişmesi, herkesin hür gelişmesinin ön şartı"* saptamasını öylesine çarpıtıyorlar ki, ister istemez Alman Marksistleri arasında Sol Parti ne kadar Marks'a gerek duyuyor tartışmasını getirmektedir. Evet, Almanya'da Sol Parti'nin ne kadar Marx'a ihtiyacı var:

Meşhur Alman Marksist düşünür Andreas Wehr aylık sosyalist dergi 'Rotfuchs'un Şubat sayısında bu soruyu soruyor. Wehr'e göre, Sol Parti, Marx'a sözde sadık kalırken, esasen Marx'a, bilimsel sosyalizme aykırı tezler savunuyor. Yazısında Sol Parti'nin fikir önderlerinden Dieter Klein'ın 2003 senesindeki parti programı tartışmaları esnasında zikrettiği sözleri hatırlatıyor: *„Liberter kavramı sizi şaşırtmasın, bu Marx'tır. O, herkesin hür gelişiminden bahsediyordu."* Klein, bu ifadeleriyle Komünist Manifesto'nun meşhur cümlesine atıfta bulunuyor, *„Sınıflarıyla ve sınıf çelişkileriyle birlikte eski burjuva toplumunun yerine, her bireyin hür gelişmesi, herkesin hür gelişmesinin ön şartı olduğu cemiyet geçer"* saptamasını çarpıtmaya yelteniyordu.

Wehr'e göre Alman Demokratik Cumhuriyeti (DDR) döneminde bu sözler, toplumun, onu oluşturan bireylerine göre üstünlüğü olarak algılandı. Fakat DDR'ın sonlarına doğru, bu algı tersine döndü. Bazı filozoflar, „bireylerin üstünlüğü"nü iddia etmeye başladılar. Sol Parti'de bu fikir hâkim hale geldi ve şu anki teorik sosyalizm kavramlarına göre, ilk önce toplum fertleri gelişmeli ki topyekûn bir gelişim mümkün hale gelsin. Sol Partinin şu anki programında, Manifesto'nun sözleri şu şekilde yansımaktadır: *„Biz, her bir bireyin karşılıklı olarak herkesin hürriyetini ve eşitliğini tanımasının, herkesin dayanışma içerisinde gelişmesinin ön şartı olduğu demokratik sosyalizmin toplumunu inşa etmek istiyoruz."* Wehr bu gelişmeyi Sol Parti'nin Marx ve Engels'ten uzaklaşması olarak yorumluyor.

Ona göre Marx'ın sözleri liberal, liberter bir düşünceyi yansıtmıyor. Onun yerine esas mesele, sınıf çelişkisinin ve genel olarak sınıfların kaldırılmasıdır. Komünist Manifesto 'da bir önceki paragrafta anlatılan mevzu da bu. Wehr'ın yorumunda, Marx ve Engels'in düşüncesine göre, sınıf çelişkisinin kaldırılması her bir bireyin hür gelişimini mümkün kılıyor.

Yazısının devamında Wehr, bu fikir ayırımının saf felsefi bir tartışma olmadığını izah ediyor. Zira bilimsel sosyalizmin kurucularının bu sözlerini tersine çeviren, Wehr'e göre düşmanın tarafına geçer, en azından ideolojik bakımdan saf değiştirir. Gerçek bir komünist fikir tersine, liberal bir safsataya dönüşmüş olur. O garip, gayri-insani teoriye göre eğer herkes sadece kendi çıkarlarını, kendisini düşünürse, o vakit bir takım görünmeyen eller aracılığıyla herkesin durumu iyileşecekmiş! Wehr'e göre bundan mutlak bir sonuç çıkıyor: *„Liberal ya da liberter bir sosyalizmi her türlü alıntı ile gerekçelendirmek mümkün, fakat Karl Marx veya Friedrich Engels'in beyanlarıyla değil."*

Berlin'deki Marx-Engels-Merkezi'nin kurucu ve yöneticilerinden olan Wehr, Sol Parti'nin ya da herhangi gerçek sosyalist bir partinin esas vazifesinin bir takım liberal hayallerin peşinde koşmak değil de, nüfusun çoğunluğunun sosyal haklarına vekâlet etmekte saklı olduğunu belirterek, Marx'ın deyimiyle, *„insanın aşağılanmış, uşaklaştırılmış, terk edilmiş, sefil bir varlık olduğu tüm (toplumsal) ilişkileri devirmek olmalıdır"* şeklindeki sözlerine işaret edip, *„ Bir komünist partisini kendisine sol, sosyal demokrat veya işçi sınıfı partisi diyen bir partiden ayıran temel politik, teorik ve ideolojik fark Marks'ın bu kuramında yatar. Marks'a olan ihtiyaç da burada yatar."* diye belirtiyor.

Açlık Grevleri Tecriti Kırdı

Kürt Halk Önderi Öcalan'la Avukatlar Görüşmeye Başladı

Türk Devleti'nin Kürt Halk Önderi Öcalan'a uyguladığı ve 4 yıldır devam eden ağırlaştırılmış tecriti kırmak için Demokratik Toplum Kongresi (DTK) Eşbaşkanı ve Hakkari Milletvekili Leyla Güven'in 8 Kasım 2018'de başlattığı ve O'nun direnişini desteklemek için hapishanelerde binlerce tutsağın ve yurtdışında, Avrupa'da, Güney Kürdistan'da yüzlerce kişinin sürdürdüğü açlık grevleri ve 30 tutuklunun yürüttüğü ölüm orucu eylemi tecritin kırılması üzerine Öcalan'ın isteği ile 26 Mayıs 2019'da sonlandırıldı. 22 Mayısta avukatları ile bir kez daha görüşen Öcalan, bu görüşmede grevcilere hitaben bir mektup yazdı. Mektubunda *"başta açlık grevi ve ölüm orucuna kendini yatırmış arkadaşlar olmak üzere iki avukatımın yapacağı geniş açıklamalar ışığında eyleminizin sona ermesini bekliyorum. Bana ilişkin maksadınızın hasıl olduğunu da rahatlıkla belirtip hepinize en derin sevgi ve teşekkürlerimi sunuyorum. Asıl bundan sonrasında da bana yeterli yoğunluk ve iradeyle eşlik etmenizi de özenle belirtiyor ve umuyorum. Bitmeyen sevgi ve selamlarımla"* diyerek tecritin kırıldığını ve açlık grevlerinin bitirilebileceğini bildirdi. Bunun üzerine Leyla Güven ve grevdeki diğer milletvekilleri, hapishanedeki tutsaklar ve Avrupa ve Güney Kürdistan'daki direnişçiler kamuoyuna yaptıkları açıklamalarla açlık grevlerini sonlandırdıklarını duyurdular.

22 Mayıs 2019'da İmralı Cezaevinde Öcalan'la yaptıkları görüşme hakkında 26 Mayıs'ta bir basın toplantısıyla kamuoyuna bilgi veren avukatlar şunları belirttiler: Öcalan 2 Mayıs tarihli ve dört müvekkilimizin birlikte kaleme aldığı yedi maddelik metnin tartışılmasından duyduğu memnuniyeti ifade etti. Toplumsal uzlaşı, demokratik siyaset, demokratik müzakere ve

onurlu barış konularının tartışılmasının Türkiye'nin temel ihtiyacı olduğu görüşündeydi. Kendisinin de bu maddelerin Türkiye siyasetinin temel değerleri haline gelmesi açısından üzerine düşeni yapacağını belirtti. 2013 yaklaşımı ve duruşunun Türkiye'de yarattığı ortamı ve umudu herkesin bildiğini ve bu mesajının daha fazla tartışılması gerektiğini ifade etti. Bu görüşmelerin yaptırılmasının bir müzakere sürecinin varlığı anlamına gelmediğini, önceki görüşmede olduğu gibi yine hatırlattı. Mesajlarının tüm demokrasi güçlerine, Türkiye'nin her yelpazesindeki siyasi yapılarına ve devlete olduğunu söyledi. Bu tutumuna karşı, *„tüm çevrelerden nasıl bir karşılık verileceğini 30-40 gün sonra anlarız"* diyerek şu anda hiçbir çevrenin tutumu için herhangi bir yorum yapmadığına tanıklık ettik. Avukatlar ayrıca Öcalan'ın imkân olursa Suriye'nin bütünlüğü içinde Kürt sorunu dahil, Suriye'nin tüm sorunları konusunda pozitif rol oynayacağını söylediğini, „kendi düşüncelerinin ve çözüm önerilerinin" Suriye'nin sorunlarını çözeceğini, Kürtlerin ve diğer toplulukların temel haklarının anayasal güvenceye alınmasının zorunluğunu da özellikle vurguladığını açıkladılar. İmralı tecridinin hukuken ciddi bir problem olduğu gibi,

siyaseten de Türkiye'nin barış iklimini zedeleyen bir olgu olduğunu belirten avukatlar, Sayın Öcalan'ın politik bir özne olarak rolünü kısmen dahi olsa oynayabildiği zamanlar ise köklü sorunlara çözüm önerilerini sunabildiği dönemler olarak ülke iklimine olumlu tesirde bulunduğunu vurguladılar ve bunu son 20 gün içinde iki görüşmede yaptığı önerilerle ve sorunlara getirdiği perspektiflerle açlık grevlerinin sonlandırılmasında da yaşandığını açıkladılar.

Öcalan'ın çağrısıyla açlık grevini sonlandıran Leyla Güven de yaptığı açıklamada başlattığı direnişin başarısını ve önemini belirterek şöyle dedi: *"Sayın Öcalan üzerindeki tecridin bir halka uygulanan tecrit olduğunu bilerek, özgür irademle süresiz ve dönüşümsüz açlık grevini başlattım. Tecrit kaldırılana kadar da sürdüreceğimi belirttim. Çünkü son 20 yıldır mutlak tecrit altında olmasına rağmen barış çabalarından asla taviz vermeyen Sayın Öcalan'ın düşüncelerinin dışarı çıkması, sadece Kürtler için değil bu topraklarda yaşayan bütün halklar için son derece önemlidir. Bizler topraklarımızda yaşanan acıların son bulması için, onurlu bir barış için sayın Öcalan'ın tek muhatap olduğunu biliyoruz. Bu açlık grevi direnişinin amacı da Sayın Öcalan üzerindeki hukuksuz ve insanlık dışı tecridin kaldırılarak, Ortadoğu'yu da kapsayan barış çabalarının önünün açılmasıydı."* Giriştiği direnişle bunu başaran Leyla Güven, *"tecridin tamamen ortadan kaldırılması için farklı yöntemlerle aktif mücadelemize devam edeceğiz"* dedi.

Leyla Güven tam 200 gün direndi. Sonunda amacına ulaştı. Tecriti kırdı. Zaferi kazandı. Avukatları ve ailesi Öcalan'la görüşmeye başladılar. Bu zafer aynı zamanda Leyla Güven'in eylemini destekleyen hapishanedeki, yurt dışındaki açlık grevcilerinindir, ölüm orucu tutanlarındır, grevdeki çocuklarını yalnız bırakmayan hapishane önlerinde, meydanlarda, Meclis'te direnen beyaz tülbentli annelerindir, Kürt halkınındır, açlık grevcileriyle dayanışmalarını yükselten Türkiye demokrasi güçlerinindir. Zafer ve başarı her zaman direnenlerindir. Tarihi yazanlar da direnenlerdir, baş eğmeyenlerdir.

Tecridin kırılmasıyla yalnız eşi görülmemiş bir hukuksuzluk, insanlık ayıbı bir uygulama son bulmamış, Öcalan'ın Türkiye'de ve Ortadoğu'da barışın sağlanması, savaşların sonlanması için proje ve önerilerinin kamuoyuna ulaşmasının da önü açılmış oldu. Bugün Ortadoğu coğrafyasında barışı sağlayacak, emperyalist güçlerin, başta ABD emperyalizminin bölgedeki böl-yönet politikalarına, işgaline, sömürü ve talanına karşı duran ve duracak olan tek halk Kürt halkıdır ve onun örgütlü güçleri PKK, YPG ve YPJ'dir. Bu halkın ve bu güçlerin önderi ise Abdullah Öcalan'dır. Leyla Güven'in başlattığı mücadele barış ve demokrasi isteyen halklar ve güçler için böylesine önemliydi. Türkiye'de ve Ortadoğu'da barışın tehlikeye girdiği, emperyalist güçlerin "cirit" attığı, her şeyin çıkmaza girdiği bir dönemde barış ve demokrasi için yeni adımların atılmasına gerek vardı. Bu ancak tecridin kırılıp Öcalan'ın konuşması ile mümkündü. İşte Leyla Güven ve arkadaşları bunu başardı. Türkiye'de ve Ortadoğu'da barışın, müzakerelerin önünü açtılar. Bu eylemlerle Öcalan'ın bölge barışı için önemi hem Türkiye'de hem de uluslararası alanda bir kez daha görüldü.

Maalesef Türkiye'de Öcalan'ın bu rolünü inkâr eden, Erdoğan'ın emperyalist emellerini görmek istemeyen kendine sol, ulusalcı diyen bir kesim vardır. Onlar kendilerine PKK ve Kürt düşmanlığını seçmişler,

Öcalan'la ilişkiye geçilmesine ve Öcalan'ın konuşmasına karşı çıkmaktadırlar. Böylece onlar emperyalistlerin Ortadoğu'daki oyunlarına, böl-yönet politikalarına alet olmaktadırlar.

Oysa Kürt halkının, benim önderim dediği, benim adıma hem Türkiye Cumhuriyeti devletiyle, hem de uluslararası devlet ve kuruluşlarla görüşmeler ve anlaşmalar yapma yetkisine sahiptir dediği ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin ve yetkililerinin de müteaddit defalar görüştüğü ve anlaşmalar yaptığı Abdullah Öcalan, Şubat 1999 senesinden beri, uluslararası bir komplo sonucu İmralı adasında, kimine göre „mahkûm", Kürt halkı için de „haksız ve hukuksuz yere tutsak ve rehin" olarak bulunmaktadır. 8 yıldır avukatlarıyla ve 4 yıldır hiç kimse ile görüştürülmemekte, ağırlaştırılmış tecrit altında tutulmaktadır. İmralı'da alelacele çatıştırılan ve hukuki durumu tartışma konusu olan bir Devlet Güvenlik Mahkemesi'nce verilen müebbet hapis cezası hem ülkede hem uluslararası alanda tartışılmakta, Öcalan'ın halkının haklı bir davasını yürüttüğü belirtilmekte, Türkiye'nin Kürt halkının ulusal ve demokratik haklarını, eşitlik ve özerkliğini tanıdığı anda Kürt sorunu diye bir sorunu kalmayacağını vurgulamaktadırlar.

Zulme karşı başkaldıran her halk gibi Kürt halkı da Türk devletinin baskı ve zulmüne karşı isyan etti. Öcalan bu isyanın lideri olarak ortaya çıktı. İsyanlar ya silahla bastırılmaya veya müzakere ve görüşmelerle sonlandırılmaya çalışılır. Türk hükümeti ise, geçmişte olduğu gibi, bu isyanı da silahla, savaşla bastırmaya kalktı. 35 yıldır savaşılıyor. Görüldü ki, bu isyan savaşla bitmiyor, Kürt sorunu savaşla çözülemiyor, çözüm barıştadır, görüşme ve müzakerededir. Başta Erdoğan olmak üzere iktidarı da muhalefeti de, Kemalist'i de ulusalcısı da, gericisi de milliyetçisi de, Türkiye'de herkes biliyor ki, tüm inkârlara rağmen, Türkiye'de bir Kürt halkı var, Türkiye'nin bir Kürt sorunu var ve bu sorun ancak barışçıl ve demokratik yollardan çözülebilir. Bu sorunun barışçıl ve demokratik yollardan çözümünde ise kilit bir kişi var: O da İmralı'da "mahkûm" ve rehin tutulan Abdullah Öcalan'dır. Yani Abdullah Öcalan sıradan bir "mahkûm" veya tutuklu değildir. O, Türkiye'nin en önemli sorunu Kürt sorununun çözümünde devletin, iktidarın muhatabıdır. Özellikle 1999 senesinden beri tutulduğu İmralı adasında devlet, en başta Erdoğan her başı derde girdiğinde, sıkıştığında kaç kez Öcalan'a başvurma, onu muhatap kabul etme durumunda kalmıştır. Bunun son örneği açlık grevleridir. 200 güne varan ve binlerce insanın ölüm eşiğine geldiği açlık grevlerinin sonlandırılması için yine Öcalan'ın devreye girmesi gerekiyordu. Öyle de oldu. Öcalan'ın avukatlarıyla görüşülmesine izin verildi ve Öcalan yazdığı bir mektupla açlık grevleri sonlandı. Türk devleti Kürtlerle barış sağlamak istiyorsa bunun adresi Öcalan'dır.

Açlık grevleri demokrasi savaşımında bir mücadele biçimidir
Bazen son çaredir, ama çaresizlik değildir, bilinçli tercihtir

Özellikle Türkiye'de 2010'lu yıllarda eşitlik, özgürlük, özerklik, barış ve demokrasi temelinde bir Türkiye'nin yaratılması konusunda önemli adımlar atıldı. Bir barış masası kuruldu, Selahattin Demirtaş'ın, Pervin Buldan'ın, Sırrı Süreyya Önder'in, Hatip Dicle'nin de içinde olduğu heyetler, hükümetin istek ve bilgisi dahilinde İmralı'ya, Kandil'e gidip gelmeye başladılar. Silahların bırakılması, barış görüşmelerinin başarılması için büyük mesafeler katedildi. 2013'de milyonlar önünde Diyarbakır'da Öcalan'ın Nevroz mesajı okundu, Halka barış görüşmelerinin önemini anlatmak için „Akil İnsanlar Heyetleri" kuruldu, Anadolu'yu dolaşmaya başladılar. Dolmabahçe'de görüşmeler oldu. Barışın tam elle tutulacak kadar yakın olduğu bir anda Mart 2015'de Erdoğan İmralı'da Öcalan'la yapılan görüşmelerin kendisine ve partisine, özellikle oy olarak bir getirisi, faydası olmadığını

görünce Barış Masası'nı devirdiğini, görüşme müzakere, Dolmabahçe Mutabakatı diye bir şeyin olmadığını ilân etti. İmralı'da Öcalan'la, Ankara'da HDP ile bütün ilişkilerin bittiğini belirtti. Öcalan'la, Kandil'le tüm görüşmeler bitirildi. Öcalan'a ağırlaştırılmış tecrit uygulanmaya başlandı. İmralı Heyetiyle, ailesi ve avukatlarıyla tüm ilişkileri kesildi.

İşte o günden beri barıştan değil, savaştan konuşulur oldu. Erdoğan yeniden *„Kürt sorununun çözümü savaştır“* dedi. Hele 7 Haziran 2015 seçimlerini kaybedince Kürtlere karşı olan kini ve öfkesi iyice arttı. Kürtlere savaş ilân etti. Türk uçakları Kürt dağlarını, Kandil'i bombalamaya başladı. PKK'yı, Kürtleri "yeniden" düşman ilan etti. İŞİD'in özellikle Suriye'de Kürtlere saldırılarına iyice açıktan destek vermeye başladı. Suriye üçe bölündü: Erdoğan Fırat'ın batısına girdi, El-Bab'ı, Cerablus'u, Afrin'i işgal etti, Şam ve çevresinde Esad, Rusya ve İran'ın yardımıyla ayakta kalabildi. Fırat'ın doğusunu YPG ve YPJ ağırlıklı SDG güçleri Uluslararası Koalisyon'un desteğiyle İŞİD'ten temizledi. Kuzey-Doğu Suriye'de PYD diğer güçlerle birlikte özgür, demokratik bir yapı oluşturdu. Başta ABD olmak üzere Koalisyon güçleri de Fırat'ın doğusunda bazı bölgelere yerleşti. Ortadoğu tam bir patlamaya hazır barut fıçısına döndü. Burda yürütülen savaş bir 3. Dünya Savaşının öncüsüydü. Erdoğan var gücüyle bu savaşı körüklüyor, Suriye'ye, Irak'a çıkmamak üzere yerleşmeye, „Yeni Osmanlı“ hırslarını gerçekleştirmeye çalışıyor. Böylece milliyetçilik ve şovenizm yaparak iktidarda kalmayı sağlıyor. Şimdi de 23 Haziran seçimlerini kazanabilmek için Irak'a Hakurk'a girdi. Kürtlere PKK'ya karşı yeni bir saldırı ve savaş başlattı. Kürt düşmanlığı ile seçim kazanılamayacağını 23 Haziran'da bir kez daha görecek. Ama O Kürt halkına saldırdıkça Türkiye'yi Ortadoğu'da daha çok savaş bataklığına atıyor, ülke ekonomisini iflasın eşiğine getiriyor. Savaşın yükü halkın sırtına bindiriliyor.

İşte Ortadoğu'da böylesi bir durumda tehlikeli gidişatı durdurabilecek, belli ölçülerde barışın yeniden tesisine katkı yapabilecek, öneriler getirecek kişi Öcalan'dır. Öcalan'ın yalnız Türkiye'deki değil, Suriye, Irak ve İran'daki Kürtler üzerinde büyük bir etkisi vardır ve hepsi onu önder ve baş müzakereci olarak tanımaktadır. Ama böylesine önemli bir kişinin, bırakalım özgür olmasını, dışarıyla konuşması bile yasaktı. Erdoğan O'na ağırlaştırılmış tecrit uyguluyordu. Kimseyle, ailesi ve avukatlarıyla bile görüştürülmüyordu, dışarıyla ilişkisi tam olarak kesilmişti. Yaşayıp yaşamadığından bile bir haber yoktu. Bu durum hem Türkiye'de hem de uluslararası alanda geçerli olan yasalara, hukuka aykırıydı. Erdoğan tüm protestolara aldırış etmiyordu. İnsan haklarını ayaklar altına alıp çiğniyordu. Öcalan'a özgürlük istemek, barış istemek suçtu. Barış isteyen akademisyenleri ya tutuklattı, ya da işten attı, onlara bu ülkede yaşam hakkı tanınmayacağını açıkladı. Onların çoğu ülkeyi terk etmek zorunda kaldı. Artık Türkiye yaşanacak bir ülke değildi. İmkânı olan kaçıyordu. Kodaman iş insanları bile kendilerine bir yabancı ülke vatandaşlığı temin ediyorlardı. Ne demokrasi, ne fikir özgürlüğü, ne yargı bağımsızlığı vardı. En büyük düşman teröristlerdi. PKK teröristti, PYD, YPG, PYJ teröristti, Öcalan terörist başıydı. Bunların adının "olumlu" bir şekilde ağza almak, bunlarla barış olsun, görüşülsün, konuşulsun demek en büyük suçtu. Bunu söyleyenler hakkında hemen kovuşturma açılıyordu. Protesto gösterilerine, yürüyüşlere polis vahşice saldırıyordu. Sorgusuz sualsiz binlerce insan hapishanelerde yatıyordu. Tutuklanan Kürtlere ve demokratlara yer açmak için Fetöcüler serbest bırakılıyordu. Kürde protesto yasak, konuşmak yasak, yürümek yasak, talepte bulunmak yasak. Yasak, yasak, yasak....

Tüm demokratik yolların kapatıldığı, bloke edildiği bir yerde insanlar ne yapa-

bilir? Ne yapılmalı ki, Kürt halkı üzerindeki baskı, zulüm, yasaklar kalksın, Kürt halkı, demokratik güçler konuşabilsin? İstenen çok bir şey değildi: Özgürce konuşmak, fikrini söylemek. Bu nasıl başarılabilirdi? Kürt insanı bir bilim adamı gibi analizleri sonunda sorunu çözdü: Lider, önder özgür olmadan halk özgür olamazdı! Lider, önder konuşamazken, halk konuşamazdı! Önder tutsakken halk özgür olamazdı, o da tutsaktı! Bir başka deyişle: Önder Öcalan tutsaksa, Kürt halkı da tutsaktı! Önder Öcalan konuşamıyorsa, Kürt halkı da konuşamazdı. Öcalan üzerindeki tecrit Kürt halkına uygulanan tecritti. Öcalan üzerinde tecrit devam ettiği sürece Kürt halkı özgürleşemezdi. Yalnız Kürt halkı değil, Türk halkı da, Türkiye ve Ortadoğu halkları da özgürleşemez! O halde zincirin zayıf halkası Öcalan üzerindeki tecritin kırılması, Öcalan'ın konuşmasını sağlamaktı. Bu nasıl gerçekleştirilecekti? Demokratik yollar yasak, birlikte eylem yasak, yasak, yasak..

Leyla Güven açlık grevinde

Demokratik yolların tükendiği yerde geri kalan tek demokratik eylem ve protesto biçimi insanın kendi özgür iradesiyle bedenini ortaya koyup ölümü seçmesidir, süresiz, dönüşümsüz açlık grevine veya ölüm orucuna yatmasıdır. İşte Türkiye'nin Afrin operasyonunu protesto ettiği ve Kürt halkının haklı davasını savunduğu için tutuklanan DTK Eşbaşkanı ve HDP Hakkari Milletvekili Leyla Güven 7 Kasım 2018'de SEGBIS'le katıldığı Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesindeki duruşmada yargıdaki haksızlıkları ve hukuksuzlukları protesto ettikten sonra, *„bugün Sayın Öcalan üzerindeki tecrit sadece bir kişiye değil bir halka uygulanıyor, Tecrit bir insanlık suçudur. Ben de bu halkın bir parçası olarak, Sayın Öcalan üzerindeki tecriti protesto etmek amacıyla süresiz-dönüşümsüz açlık grevi eylemine başlıyorum"* dedi ve 8 Kasım 2018'den itibaren açlık grevinde olduğunu *ilân* etti. Leyla Güven'in bu kararı karşısında insan ancak saygı duyabilir. Bu bir çaresizlik değil, halkının haklı davasını yürütmek için yapılan bilinçli bir tercihti. Kürt halkına, Türk halkına, tüm insanlığa bir çağrıydı. *„Ortadoğu'da Erdoğan dahil emperyalist güçlerin oyunlarını bozup barışı sağlamanın yolu Öcalan üzerindeki tecritin kalkmasıdır. Ben bunun için ölümü göze aldım, ama direneceğim, bu en pasif eylemle tecriti kıracağım"* dedi. Gandi de böyle yapmamış mıydı?

Leyla Güven'in direniş talebi olmayacak, yerine getirilemeyecek bir isteği öngörmüyordu. Tam tersine çok makul, herkesin kabul ettiği bir insanlık hakkıydı. Yasalara göre her mahkûmun ailesi ve avukatlarıyla görüşme hakkı vardır. Leyla Güven bunu istedi. Oysa bu hakkın uygulanmaması Türkiye'nin yüzkarasıydı. Her demokratın yasaların böylesine ihlâline karşı çıkması ve Leyla Güven'in eylemini desteklemesi gerekmez miydi? Tüm tehdit ve korkuya rağmen demokratik güçler dayanışmalarını açıkladılar. Ama Türkiye'de ana akım medya ve basın bir milletvekilinin hapisteki böyle bir direnişinden hiç bahsetmedi, yokmuş gibi davrandı. Sustular. Diğer yandan da hapishanede başına bir iş gelmesinden çekindiler ve Leyla Güven'i tahliye ettiler. Leyla Güven ise açlık grevine evinde devam edeceğini, Öcalan üzerindeki tecrit kalkmadan grevini sonlandırmayacağını açıkladı.

Dayanışma yükseliyor

Leyla Güven'in başlattığı açlık grevine hapishanelerden ve yurt dışından dayanışmalar yükselmeye başladı. Türk cezaevlerindeki PKK ve PAJK'lı tutsaklar16 Aralık 2018'den itibaren süresiz-dönüşümsüz açlık grevleri başlattılar. Şubat ayının sonuna kadar açlık grevine katılanların sayısı 67 cezaevinde 350 kişiyi buldu. Yurt dışında Hewler'de, Strasbourg'ta, Toronto'da, Paris'te, Viyana'da, İsviçre'de, Londra'da yüzlerce kişi açlık grevlerine yattılar, Leyla Güven'le dayanışma içinde olduklarını belirttiler. Avrupa'da merkez anlamında açlık grevi Strasbourg'da yapıldı. Bu grevler o ülkedeki Alman, Fransız, İngiliz kamuoyunda büyük destek gördüler. Birçok milletvekili, yazar ve sanatçı, aydını, sendikacısı, parti, gençlik ve kadın örgütü temsilcileri direnişçileri ziyaret ederek dayanışmalarını bildirdiler, Türk devletinin Öcalan'a uyguladığı tecriti protesto ettiler.

Artan direniş ve yükselen protestolar karşısında devlet oyunlar düşünmeye, planlar kurmaya başladı. Tutsakların talebini gözardı eden ve bir diyalog aramayan devlet, direnişi kıracak taktik hamleler yapmaya başladı. Önce 12 Ocak'ta kardeşi Mehmet Öcalan'ı apar topar İmralı'ya ziyarete gönderdi. 15 dakika süren ziyaretle milletin gözünü boyamaya kalktı, dünya kamuoyunu tecritin olmadığı yönünde aldatmaya çalıştı. *„Görülüyor ki tecrit yok, açlık grevleri sonlandırılsın“* diye grevcilere haber yolladı, baskı yapmaya kalkıştı. Ama başta Leyla Güven olmak üzere grevciler bunu ciddiye almadılar, greve devam ettiler. Devletin tecridi kaldırmaya niyeti yoktu. Bunun üzerine açlık grevlerine katılanlar arttı, grevler bütün hapishanelere yayıldı. 1 Mart 2019 itibarıyla cezaevlerindeki açlık grevcilerinin sayısı 7 bini geçti. Açlık grevine katılanlar arasında eşbaşkanlar, Sebahat Tuncel, Selma Irmak gibi eski vekiller, belediye eşbaşkanları, gazeteci ve aydınlar bulunuyordu. Ayrıca Diyarbakır HDP il binasında milletvekilleri Dersim Dağ, Tayip Temel, Murat Sarısaç, Hewler'de Nasır Yağız, Mahmur'da İştar Kadın Meclisi Üyesi Fadile Tok, Germiyan'da Herem Mehmut açlık grevinde bulunuyorlardı. Hükümetin hâlâ tecriti kaldırmamakta direnmesi üzerine 30 Nisan günü hapishanedeki 15 PKK'lı tutsak açlık grevlerini ölüm orucuna dönüştürdüler. 15 Mayıs'ta bu ölüm orucuna 15 tutsak daha katıldı. Artık direniş hükümet tarafından gözardı edilemeyecek duruma geldi. Kürt halkı da, özellikle anneler direnişe sahip çıkmaya başladılar.

Beyaz tülbentli annelerin direnişi

Çocuklarının açlık grevlerinde, ölüm oruçlarında her gün eridiğini, ölüme doğru gittiğini gören Kürt anneler harekete geçtiler. *„Leyla Güven'in başlattığı, çocuklarımızın katıldığı açlık grevlerini destekliyoruz. Açlık grevleri halkıdır. Çocuklarımızın taleplerinin arkasındayız. Öcalan bizim önderimizdir. Tecrit insanlık suçudur, hukuksuzluktur. Öcalan'a uygulanan tecrit bize uygulanan tecrittir“* dediler.

Tutsak anneleri, Kürt halk önderi Öcalan üzerindeki tecritin kaldırılması için cezaevlerindeki açlık grevlerine ve ölüm oruçlarına dikkat çekmek, çocuklarının direnişini sahiplenmek için Diyarbakır'da Koşuyolu Parkı'nda toplanarak başlarını barışın sembolü beyaz tülbentlerle örterek Mayıs ayının başında oturma eylemine başladılar. Kürt Halk Önderi Öcalan üzerindeki tecrit sonlandırılana kadar sokakları terk etmeyeceklerini açıkladılar. Hükümet annelerin başındaki beyaz tülbentten korktu, beyaz tülbent takmayı yasakladı. Polisler

annelere *"O beyazı at, yasak"* diye bağırmaya başladılar. Ama hiçbir güç onların başındaki beyaz tülbenti alamadı. *"Mazlumun ahı indirir şahı"* diyerek beyaz tülbentlerin Erdoğan'ı yeneceğini belirttiler.

Polisler ise beyaz tülbentli anneleri görür görmez onları hemen çembere alıp üzerlerine coplarla, köpeklerle saldırıya geçmeye başladılar. Anneleri sokaklarda sürüdüler. Ama anneler yılmadı. Bir anne sorumluluğu ile *"Biz anneyiz, bizi durduramazsınız, dövseniz de, vursanız da, öldürseniz de buradayız"* diye polislere haykırdılar, *"Direne direne kazanacağız", "siyasi tutuklular onurumuzdur", "Leyla Güven'in talebi bizim talebimizdir"* sloganları attılar, polise karşı direndiler. Tecridin kaldırılması için alanlarda olduklarını belirten anneler *"Tecridin kaldırılması için buradayız, tecrit kaldırılana kadar çocuklarımız açlık grevinden çıkmayacak, biz de sokaklarda olacağız. Burada keyfimizden beklemiyoruz. Yalnız çocuklarımız için değil, herkes için sokaklardayız"* dediler. Mayıs ayı ortasında 5 beyaz tülbentli anne TBMM'sine giderek direnişe başladılar. Tecrit kalkmadan, çocuklarının açlık grevi bitmeden Meclis'ten çıkmayacaklarını bildirdiler. Annelerin direnişi Silopi'den Gebze'ye, Esenyurt'tan Adana, Mersin'e kadar yayıldı. Bu direnişler Türk hükümeti üzerinde ciddi bir kamuoyu baskısı oluşmasını sağladı.

Hükümet, Erdoğan zor durumda

Cezaevlerinde açlık grevlerinin yığınsal bir konum alması, beyaz tülbentli annelerin direnişinin kamuoyunda büyük destek görmesi, yurtdışından baskıların artması hükümeti zor durumda bıraktı. Adım atmak zorunda kaldı. Önce 2 Mayıs'ta avukatların Öcalan'a gitmelerine izin verdi. Ama bu iznin bir seferlik mi, yoksa genel, tecritin kalkması anlamına gelen bir izin mi olup olmadığı ortaya çıkmadı. Savcılık avukatların tekrar görüşme isteğini yanıtsız bırakırken, ailesinin görüşme talebini reddetti. Tecrit kırılmamıştı. Grevciler de greve devam dediler. Bu ara kamuoyunda da tepkiler yükselmeye başladı. 6-17 Mayıs 2019 tarihleri arasında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Komitesi CPT 2019 programında yer almamasına rağmen Türkiye'ye özel bir ziyaret gerçekleştirdi, Komite, başta Öcalan'ın ağır tecrit altında tutulduğu İmralı cezaevi olmak üzere birçok cezaevini ziyaret etti. Adalet bakanı Gül ile, İHD ile görüştü. Kamuoyunda bu ziyaretin açlık grevleri ve ölüm oruçları nedeniyle gerçekleştiği yorumları yapıldı. Hükümet bir kez daha sıkıştı. Önce aşırı Kürt ve PKK düşmanlığı ile tanınan faşist MHP Başkanı Devlet Bahçeli *„avukatların Öcalan'la görüşmesinde bir mahsur yoktur, görüşebilir"* açıklamasını yaptı. Bu açlık grevlerinin sonuç vermeye başladığının bir göstergesiydi. Aradan bir kaç gün geçmeden Adalet bakanı Gül İmralı üzerindeki yasağın kaldırıldığını açıkladı ve avukatların Öcalan'la görüşebileceğini bildirdi. 22 Mayısta avukatlar tekrar İmralı'ya gittiler. Artık tecritin kırıldığı ve direniş zafere ulaştığı tescil edilmiş oldu. İkinci görüşmeden dönen avukatlar Leyla Güven ve diğer grevcilerle görüştüler, onlara Öcalan'ın mesajını ilettiler. Grevciler de Öcalan'ın isteğini kabul ettiler ve grevi sonlandırdılar.

Hükümeti sıkıştıran diğer bir konu da 23 Haziran İstanbul seçimleriydi. 31 Mart seçimlerinde yaptığı Kürt ve PKK düşmanlığı, açlık grevlerini aşağılama, Kürtleri yok sayma, *„Türkiye'de Kürdistan yok, Kürdistan isteyenler Irak'a gitsin!"* gibi hakaretler karşısında Kürtler Erdoğan ve Bahçeli ile kurduğu Cumhur İttifakı'na oy vermedi. Bu

nedenle de İstanbul'u kaybetti. Şimdi 23 Haziran'da yenilenecek olan İstanbul seçimlerinde Kürtlerin oyuna ihtiyacı var. Bunun için Öcalan üzerindeki tecriti kaldırarak Kürtlere şirin gözükmek, onların gözünü boyayıp, kandırıp oyunu almak için manevra plânları yapmaya başladı. 2 Mayıs'ta yapılan görüşmenin ardından Öcalan'ın okunacak mesajının 6 Mayıs'ta gerçekleştirilecek basın toplantısında okunması ayarlandı. 6 Mayıs'ta ise YSK'nın İstanbul seçimi ile ilgili kararı açıklanacaktı. AKP ve Erdoğan YSK kararının seçimin yenilenmesi yönünde olacağını bildikleri için Öcalan'ın açıklamasını da aynı güne denk getirdiler. Vermek istedikleri mesaj açıktı. *„Seçimler yenilenecek“*. Öcalan üzerindeki, tecrit de kalktığına göre Kürtler artık oylarını AKP'ye vermeliydiler. Ama Kürt halkı bu döndürülen manevrayı yutmadı. *„Alavere dalavere Kürt Mehmet nöbete!“* döneminin kapandığını Erdoğan da anlayacaktı. Kürt halkı artık öyle eskisi gibi kolay kandırılacak bir halk değildir. Örgütlü, politik ve ideolojik savaş deneyi yüksek bir halktır. Ne için savaştığını bilmektedir: Bu savaş Türkiye'de, Ortadoğu'da barış ve özgürlük, Kürtlere eşitlik ve özerklik, tüm halkların özgürleştiği demokratik bir cumhuriyet için verilen savaştır. Düne kadar Kürtlere hakaret eden Erdoğan'a bu kez de oy yoktu. Bunu anlayan Erdoğan Kürtlere yeniden savaş açtı. Hakurk'a girdi. Kürtler de O'na 23 Haziran'da oy vermeyecekler.

Açlık grevleri bitti ama mücadele bitmedi

Açlık grevlerindeki direniş başarıya ulaştı, ama mücadele devam ediyor. Zira tecrit kırıldı, ama her zaman tekrar yürürlüğe konabilir. 23 Haziran'da Kürtlerin İstanbul'da AKP'ye yine oy vermezlerse ve Binali tekrar kazanamazsa, Erdoğan bunun faturasını yine Kürtlere çıkarabilir ve yeniden tecrit uygulamasına geçebilir. Bunun panzehiri ise 23 Haziran'da Erdoğan'ın adayı Binali Yıldırım'ın büyük bir farkla seçimi tekrar kaybetmesidir. Onun için şimdi tabanda çok iyi çalışıp yığınları kazanmaktır, ilerisi için ittifaklar yaratmaktır.

Açlık grevi eylemleriyle tecrit kırıldı, Öcalan'a nefes alması için kapı biraz aralandı. Ama Öcalan hâlâ tutsak. Tecrit her zaman geri getirilebilir. Esas olan Öcalan'ın özgürlüğüdür. Şimdi önce yapılması gereken Öcalan'la olan görüşmelerin pürüzsüz işlemesini sağlamaktır. Kamuoyunda bunun haklılığı konusunda bir irade yaratmaktır. Bu da yığınlar arasında çalışmayı gerektirir. Şimdi İstanbul seçimleri bunun için bir olanak vermektedir. Seçim kampanyalarına aktif katılalım, CHP'li, İYİ Partili, hatta AKP'li işçi, ve emekçilerle ortak çalışmalar yapalım. Tabanda bir yakınlaşma ve doğru ilkelerde birliktelikler sağlayalım. Bunların kalıcı olması için çalışalım. Yığınlara seçimlerde CHP'ye oy vermekle CHP'li olunmayacağını, Erdoğan'ı yenmek için CHP'ye, İmamoğlu'na oy verileceğini açıklayalım. Türkiye'nin esas sorununun Kürtlerle barış olduğu, savaşa son verip Kürtlerle ve diğer Türkiye halklarıyla birlikte demokrasi, eşitlik, özgürlük ve özerklik temelinde ortak bir yaşamı yaratmak olduğunu anlatmalıyız. Türkiye'de bir değişim ve dönüşüm gerçekleştirebilmek için yığınlarla bağlanmak, onların içinde kök salmak şarttır.

“Gel Kardeşim!“

Selim KARAASLAN

HTKP'nin fikri öncüsünün kökleri, 1978'de “anti sovyet- anti komünist” suçlamalarıyla partiden, TİP'den atılan, burjuva kulvarında koşan ulusalcı „teorisyenlerinden“ Yalçın Küçük'ün inisiyatifinde çıkarılan „Sosyalist İktidar“ dergisi çevresini de hedef alan ayrıksı siyasi serüvenine bakılacak olursa, SBP'den ÖDP'ye, STP'den SİP'e, „TKP“den „TİP“e ve hatta Birleşik Haziran Hareketi dahil her dönemeçte, HTKP sürecinden itibaren Kürt hareketine dair yaptığı „sakınıcı yorumlar“ hariç, benzer söylemleri değişik dozlarda tekrar ettiği görülecektir. Birleşik Haziran Hareketi de, yeni tip oluşumunda ileri sürülen gerekçelerle, solun çeşitliliğini kapsamak, aşağıdan yukarıya mahallelerde, işyerlerinde, okullarda meclisler şeklinde organize olmak, fiili mücadeleye yönelmek varsayımlarıyla kutsanmıştı. Adeta bir örgütler galerisi içinden gelip halen aradığı örgütü bir türlü bulamayan ve de bunca arayışı içinde adına yazılı bir eylemi bulunmayan ama çokça „büyüklere masallar“ kabilinden “teori” üreten bir eğilimle, bir portreyle karşı karşıyayız. Tıpkı örgütler pratiğinde yaşadığımız bir tekerrürü ya da kısır döngüyü burada da yaşıyoruz.

Geçmeden not etmeliyim ki, geçmişte Birikim/M. Belge çizgisinin özellikle devrimci-demokrat dinamizme akıl hocalığı yapmaya özenerek oynadığı miskin rol, artık yeni Birikim heveslerine cazibeyi zayıflatmıştır. 80 sonrasında TİP, Sovyetlerin baskısıyla TKP ile birleşerek likide olmuş ve tarih sahnesinden çekilmiştir. Örgütlerin canlı birer toplumsal varlık olduğu düşünülürse eğer, TİP'in paradoksu doğal olmayan sönümlenişinde yatar. Sosyal mücadele ise çeşitli biçimlerde ve ölçeklerde devam etmektedir. TİP'in “has” kadrolarının TİP'in dönüşüne sansür uygulamaları zaten düşünülemez. İsim fetişizmi yapılamayacağı gibi, isim mülkiyetçiliği de yapılamaz. Kendi başına TİP isminin tarihi bir kıymeti vardır, ama kerameti isimde aramak boşunadır. TİP'i TİP yapan, kurucu sendikacıların komünistlerle çalışması, burjuvaziye karşı ardıcıl antiemperyalist mücadele vermesi, işçi sınıfını sosyalizm ve Sovyet dostluğu ruhuyla örgütlemesi ve Kürt Sorunu konusunda açık taraf tutması ve onların kendi kaderini belirleme hakkını savunmasıdır. TİP adı bu ilkeler savunulacaksa alınır, aksi halde burjuva üçkağıtçılığıdır. Okuyanlar bölündüğünde KP adını, Erkan Başlar da HTKP adını aldılar. KP adı yığınlara cazip gelmeyince nasıl Okuyanlar tekrar TKP adını alarak, onun devrimci içeriğini boşaltarak, devletin yedek kuvvetleri, Ergenekon'un arka bahçesi haline getirmeye çalışıyorlarsa, Başlarda TİP adını alarak yığınları şaşırtma görevini üstlendiler. Her iki grup ta fırsatçı, sahtekârdır.

Köprülerin altından çok sular akmış, örgüt haritamız lime lime olmuştur. O yüzden TİP ismi ile her şey güllük gülistanlık olamayacağı gibi, kıyamet de kopmaz. Evet bizde „gecekondu kültürü“ ile “tapulu arazi”ye riayet edilmediği bir gerçek olsa da, siyasi âhlâk açısından her partinin bir sahibi vardır. TKP'nin de, TİP'in de sahipleri vardır. TKP'nin sahipleri Suphi-Bilen geleneğini savunanlar, TİP'in sahipleri de yukarıda anlatılan gelenekleri savunanlardır. Bunlar dışında, bu adları almaya kalkışanlarla, bu adları "kirletenlerle" savaş kaçınılmazdır. Bu nedenle, HTKP'lilerin TİP adını kullanmaları

mazur görülemez.

Bu durumda HTKP, TİP'in dönüşündeki handikaptır. Hem TKP ismi üzerinde yarattığı tahribatla siyaseten lekelenmiştir, hem de emektar TİP'lilerin muhalefetiyle/itirazıyla karşılaşmıştır. Lekelenmiştir çünkü, en azından TİP'in kuruluşuna HTKP genel başkanı sıfatıyla çağrı çıkaranlar arasında yer alan, aynı zamanda kendi kendini TKP genel başkanı olarak takdime devam etmekten zevk duyan kişinin tavrı bir

işarettir. Aynı kişi neden üç ayrı şapka taşımak ister, ya da Türkiye Solu, eğer kendisini ciddiye alıyorsa, dönüp *„bu ne komedidir diye?“* sormak gereği duymaz mı? TİP'in HDP ile özdeşleştirilmesi ya da başka bir siyasi yapıya/yoğunluğa paravan yapılması da o kadar yanlıştır. Gerçek TİP donanımına ve bilgisine sahip hiç bir TİP'linin böyle pragmatist bir seçimi partizanlıkla, sosyalizm davasına bağlılıkla bağdaştırması mümkün değildir.

Teorik netlik, hedefe sıkı sarılmak, örgütlerin kolektif bir özne olduğunu unutmamak, günceli ıskalamamak ve eylemli davranmak bir yöntemdir. Programatik zeminini bağımsızlık-demokrasi-sosyalizm üçgenine oturtmuş, ulusal kurtuluşu toplumsal kurtuluşla iç içe gören, düzen karşıtı bir mücadele yürüten örgütleri ahbap-çavuş tekkesinden, bilirkişiler meclisliğinden öteye taşıyan yegane motivasyon “toplumsal amaca” kilitlenmek, masa başı devrimciliğini terk etmektir. TİP'in ilk kuruluşunun üzerinden 57 yıl geçmişken parti yeniden siyaset sahnesinde. Aralarında Halkın Türkiye Komünist Partisi (HTKP) Genel Başkanı Erkan Baş, HTKP kurucusu Metin Çulhaoğlu, Fikir Kulüpleri Federasyonu (FKF) Kurucu Genel Başkanı Erçin Fırat, İleri Haber Genel Yayın Yönetmeni Onur Emre Yağan, Yön Dergisi Genel Yayın Yönetmeni Can Soyer, oyuncu Barış Atay ile eski TKP ve eski TİP üyeleri, sendikacılar, işçilerin de bulunduğu 146 isim "Gel Kardeşim" başlığı ile bir çağrı metni yayınladı. “Gel kardeşim” anlayışıyla TİP yeniden kurulamaz.

İlk çağrıyı yapan listeyi dikkatli incelerseniz çok farklı geleneklerden isimlerin olduğunu göreceksiniz. Bu anlamda sanki geçmişi sahiplenen, ama mutlaka yeni bir TİP olacak. Böylece farklı kuşaklardan ve geleneklerden bir çok devrimciyi yan yana getiren ve işçi sınıfıyla iktidarı hedefleyen bir parti bu ölü toprağını atacaktır. Ama "Gel Kardeşim" ilkesizce komünistlerin, solcuların, devrimcilerin birliğini savunmanın başka adıdır. Bu hastalık Türkiye solunun hepsine sirayet etmiştir denebilir. İlle de iktidar diyen ve programını, tüm siyasi hamlelerini bunu gözeterek yapan bir güce ihtiyaç var; bu yüzden TİP Kuruculardan FKF Genel Başkanı Erçin Fırat “İşçilerin, emekçilerin, gençlerin, cumhuriyet-

çilerin, devrimcilerin, sosyalistlerin partisini daha güçlü kurmak için hep birlikte omuz verelim" demektedir.

Ancak, HTKP olarak yerine getiremedikleri görevleri, ellerinde var olan ilçe ve il örgütlerini dahi koruyamayan, yenilerini kurmayı "bizi daraltıyor, insanlar parti binalarına gelmiyor" gerekçesi ile gündemlerine almayan, "dernekçilik" politikasına dönen ve o dernekleri dahi geliştiremeyen bir örgütlenme politikası. Veya, partinin yedek gücü olması gereken genç komünistleri örgütleyecek sosyalist bir gençlik örgütü yaratmak yerine sadece 29 Ekim tarihinde heyecanlanıp eyleme yönelen ve Kemalist yetiştiren bir FKF. Bu anlayış değişmedikten sonra TİP adı altında nasıl başarılı olunabilecek? Mesele sadece isim meselesi değildir. Anlayış meselesidir. Ama bunu zaman gösterecek.

Ancak Mevlâna Tekkesi gibi *„Gel,gel,neolursan ol yine gel, ister kafir, ister mecusi, ister puta tapan ol yine gel, bizim dergâhımız, ümitsizlik dergâhı değildir, yüz kere tövbeni bozmuş olsan da yine gel"* mantığı ile "Gel Kardeşim" sloganı ile sağlıklı bir yapı ne kadar oluşturulabilir. Bizce bu bir soru işaretidir. Kurucu çağırıcılar bu farklı duruşlar arasında sorun çıkması kaçınılmazdır. Sorun çıkmadı, hepsi bir arada kalabildi, çıkarları onu gerektirdi diyelim. O zaman da bu partiye kendi hayal ettikleri gibi "Marksist-Leninist işçi sınıfı partisi" nitelemesi yapabilmek oldukça zor olsa gerekecek. "Pluralist (çoğulcu) kitlesel bir sol parti" tanımlaması niteleme açısından yerine oturan bir tarif olacaktır.

Sınıf siyasetinde ve örgüt anlayışında en tehlikeli unsur popülizmdir. İşçi sınıfının politik örgütünün popülizme ihtiyacı yoktur. Sınıfa ve emekçi halklarda etki yaratacak onları kucaklayacak ve sınıf savaşımının ağır koşullarında ilerleyecek bir yapı popülizm ile yürümez. İşçi sınıfının politik örgütü, mevsimlere göre değişkenlik gösteren, sonbaharda yaprakları sararan ve dökülen ağaçlar gibi değildir. Sedir ağacı gibi yazın 30 derecede de, kışın eksi 30 derecede de yemyeşil ve dimdik ayakta duran, boy salan bir organizmadır. Böyle bir organizmayı kurup geliştirmek, yaşatmak ve sürekli yeniden üretmek, tek tek sedir ağaçlarından bir orman yaratmak saf duygu ve hayallerle mümkün değildir. Politika yapmak nasıl bir sanatsa, örgüt politikası da ona bağlı olarak ayrı bir sanattır. Biz bir örgüt biliminden söz ederiz. Örgütlenmek, savaşmak, her savaşım koşullarında sadece ayakta kalmak değil sınıf düşmanına karşı etkili bir darbe vuracak nitelikte olabilmek, toplantı, eylem, miting örgütlemekten, dernekçilik ve legal parti lokali kurma becerisinden çok farklı bir nitelik ve anlayış gerektirir.

Günlük yaşamda kişiler arası ilişkilerde "seni sevdiğim için sana kızıyorum, eğer seni sevmesem umurumda dahi olmazsın" nitelemesi çerçevesinde değerlendirmek gerekir bu yaklaşımımızı. HTKP olarak "Devrimci Cumhuriyet" söylemine indirgeyen, yani açıkça söylemek gerekirse utangaçça Demokratik Devrim stratejisine dönüştüren anlayışı ve HTKP için yürütülen söz konusu Program tartışmasından "yeni" TİP Programı üreten anlayışı değerlendirmek gerekecektir.

Herkese *"Gel Kardeşim"* demek, yeni kurulan partiyi ne kadar sınıf partisi yapar?

BAŞYAZI

23 Haziran'da Erdoğan'ı bir kez daha yenelim, O'nun sonunu başlatalım!

Yığınlar arasında Kürdistan ve Pontus tartışmalarını hızlandıralım!

Barış, demokrasi, eşitlik, özgürlük ve özerklik temelinde yeni bir Türkiye isteyelim!

DURUM

1. Sayfadan Devam

Erdoğan hâlâ benim oylarım % 50'nin üstünde diye tuttursa da, tüm dünya alem ve kendisi de çok iyi biliyor ki, 31 Mart yerel seçimlerini kaybeden Erdoğan ve Cumhur İttifakıdır. 7 Haziran 2015 seçimlerinden sonra bu Erdoğan'ın aldığı en büyük darbedir. Bırakalım diğer büyük şehirleri, tek başına İstanbul'u kaybetmiş olmak bile Erdoğan için büyük bir yenilgidir. Zira İstanbul'u kaybeden seçimin tümünü kaybetmiş olur, Türkiye'yi kaybetmiş olur. İstanbul'u kaybeden bir iktidar, bir hükümet uzun zaman iktidarda kalamaz, hükümet edemez. Neden bu böyle?

Neden İstanbul tüm iktidarlar için, ama özellikle Erdoğan için bu kadar önemli?

Bu önem yalnız Türkiye nüfusunun hemen hemen beşte birinin İstanbul'da yaşıyor olmasından ileri gelmiyor. Bu, İstanbul'un Türkiye'nin ekonomik, politik, kültürel kalbi olmasından ileri gelmektedir. İstanbul Türkiye'nin ve özellikle Türkiye ekonomisinin lokomotifidir. Örneğin 2017 yılında 851 milyar dolar olan GYMH'nın (Gayrisafi Yurtiçi Milli Hasıla) 266 milyar doları, yani % 31,2'si İstanbul'da yaratılmıştır. Sanayi sektöründe ise İstanbul'un payı % 29'dur. 341 milyar dolarlık dış ticaret hacminin (ihracat ve ithalatın) % 56'sı İstanbul tarafından gerçekleştirilmektedir. Yine 536 milyar liralık vergi tahsilatının % 44'dü İstanbul'da elde edilmektedir. Türkiye'deki 1,5 trilyon liralık toplam banka mevduatının % 43,8'i İstanbul'da yer almaktadır. Bu büyük ekonomik gücün yanında bir de İstanbul Büyükşehir Belediyesi İBB'nin İSKİ ve İETT ile birlikte 34,8 milyar liralık bütçesi ile 28 iştirak şirketinin 24 milyar liralık cirosundan oluşan 58,8 milyar liralık bir ekonomik gücü bulunmaktadır. Şimdiye kadar AKP İstanbul'un ve İBB'nin bu gücünü kendi taraftarlarına ve kadrolarına arpalığı gibi sundu, talan etti. Bu talana İstanbul'daki büyük rant dahil değildir. Bu rantı daha çok Erdoğan kendi babasının malı gibi talan etmiştir ve hâlâ tepe tepe kullanmak ve talan etmek istemektedir.

İşte 31 Mart'ta Erdoğan böylesine sırf ekonomik gücü Türkiye'nin ekonomik gücünün nerdeyse yarısına tekabül eden bir şehri, tek kelimeyle İstanbul'u kaybetti. Bu yenilgiden sonra artık O, uzun zaman iktidarda kalamayacağını herkes gibi biliyor. Her ne kadar başta kendisi, önümüzde 4,5 yıl gibi seçimsiz bir dönem var, işimize bakalım, diyerek yenilgiyi kabullenir gibi görünmüş olsa da, İstanbul'suz Türkiye'nin yönetilemeyeceğini, İstanbul'da iktidar olmadan Türkiye'de iktidar olmanın imkansızlığını en kısa zamanda olaylar ona tüm çıplaklığıyla bir kez daha gösterdi. Özellikle İmamoğlu'nun kısa süren belediye başkanlığı döneminde ortaya çıkarılan talan, yağma ve vurgun, yolsuzluklar kamuoyunda Erdoğan'ı da, AKP'yi de dipten salladı. Binlerce insanın, AKP kadrolarının İBB'den nemalandığı ortaya çıktı. Bu kadroların kaybı AKP'nin örgüt olarak bir yerde sonu demektir. AKP İstanbul'suz olamazdı. Ne yapıp ne edip İstanbul geri alınmalıydı. İstanbul'u geri almak için Erdoğan ve AKP ve ortağı MHP kolları sıvadılar, dört bir koldan saldırıya geçtiler. Önce oy farkını kapatmaya, olmayınca seçimleri iptale yöneldiler.

Saymakla fark kapatılamıyordu

AKP saldırıya geçmişti, ama yapılan saldırıların çoğu ikna edici değildi. Sandık sayımlarında hata var dendi, geçersiz oyların çoğunun kendi oyları olduğu iddia edildi. Kendilerini haksızlığa uğramış, mağdur olmuş parti olarak göstermeye çalıştılar. Haksızlığı gidermek için haklarını arayacaklarını, yasal yolları kullanacaklarını ilan

edip Yüksek Seçim Kurulu YSK'ya gittiler. Önce geçersiz oyların sayılmasını istediler. HDP'nin Van'da ve diğer şehirlerde, İYİ Parti'nin Balıkesir'de, CHP'nin birçok il ve ilçelerde yaptığı itirazları anında reddeden YSK, AKP'nin itirazlarını hemen kabul etti. YSK sanki AKP'nin, daha doğrusu Erdoğan'ın noteri, kalemi gibi çalışıyordu. YSK'nın harekete geçmesi için Erdoğan'ın basında bir konuyu ima etmesi yetiyordu. YSK durumdan vazife çıkarıp Erdoğan'ın dediği yönde karar alıyordu. Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı ise sözde vardı, ama o da Erdoğan için geçerli değildi. YSK hemen geçersiz oyları saydırttı. Ama İmamoğlu ile Binali Yıldırım arasındaki fark bir türlü kapanmıyordu. Bunun üzerine AKP bazı ilçelerdeki sandıkların tümünün sayılmasını istedi. YSK bunu da kabul etti. Sandıklar sayıldı. Oy farkı yine kapanmadı. AKP bu sayım sırasında oy torbalarıyla oynamayı, hile, hırsızlık yapmayı hesap ediyordu. CHP ve HDP'liler oy torbalarının gece-gündüz başında beklediler, hile, hırsızlık yaptırmadılar. Oylara, sandıklara sahip çıktılar. Gerçek bir sayımın yapılmasını sağladılar ve farkın kapanamayacağını dünyaya gösterdiler. Bu durumda YSK da gerçek seçim sonuçlarını ilan etmek zorunda kaldı. Böylece İmamoğlu'na başkanlık mazbatasının verilmesi kaçınılmaz oldu. İmamoğlu mazbatasını aldı, İBB Başkanı oldu. Bu Erdoğan ve AKP için büyük bir şok oldu.

Ne yap, ne et, seçimleri iptal et!

Erdoğan ve AKP kurmayları şimdi kendilerine soruyorlardı: *„Ne yapmalı? Ne yapmalı, ne etmeli ki, İmamoğlu başkanlıktan düşürülsün, başkanlıktan uzaklaştırılsın. Ama nasıl?“* Yapılması gereken, akla gelen tek yol, tek çare seçimlerin iptal edilip yenilenmesiydi. Bu ise kolay değildi. Bunun için şimdiye kadar en azından sözde ve göstermelik de olsa savunulan ve kutsal sayılan, ama ayaklar altında çiğnenen burjuva demokrasinin ve hukukunun, millet iradesinin, seçimlerin iyice ayaklar altına alınıp çiğnenmesi gerekiyordu. Öyle de oldu.

Seçimlerin iptal edilip yenilenmesi için öyle bir gerekçe bulunmalıydı ki, „tam kanunsuzluk hali“ denilen suçun, yani “kanunun emredici hükümlerine aykırılık hali”nin oluşması gerekiyordu. Kanunların emredici hükümlerine karşı olan bir durum esasen yok hükmündedir ve o zaman seçimlerin iptal edilmesi elzemdir. 298 sayılı “Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun” kapsamında bazı hukukçulara göre *„seçimlerin düzenlenmesi koşullarına aykırılık teşkil eden olayların ve hallerin tespit edilmesi halinde 'tam kanunsuzluk' durumu oluşabilir ve seçimler iptal edilebilir“*di. Bu durum mesela seçimlerde organize usulsüzlük, hırsızlık, şaibe olursa veya sandık kurullarında kamu görevlisi olmayan kişiler görevlendirilirse oluşabilirdi. AKP bu hukukçuların görüşüne uyarak “tam kanunsuzluk hali” oluşmuştur diyerek YSK'a seçimlerin iptali ve yenilenmesi için başvurdu. Minareyi çalan kılıfını önceden hazırlar hesabı valizler dolusu “delillerle” YSK'ya başvurdular.

Ne idi bu valiz dolusu deliller?

Deliller sandık kurullarının oluşturulmasındaki, sayım cetvellerinin düzenlenmesindeki usulsüzlüklere ve oy kullanma ehliyeti olmayan kişilerin oy kullanmış olmalarına dayandırılıyordu. AKP'ye göre sandık başkanları kamu görevlisi olması gerekirken birçok sandıkta kanunun bu emredici hükmüne uyulmamış, kamu görevlisi olmayanlar, KHK'dan atılanlar sandık başkan ve üyesi yapılmışlardı. Birçok sandıkta oy kullanma ehliyeti olmayan kısıtlı, zihinsel engelli vatandaşlara oy kullandırılmış, birçok yerde de ölüler ve hapiste bulunan tutuklu ve mahkumların yerine oy kullanılmıştı. Yine birçok sandıkta sayımdöküm cetvellerin ya olmadığı, ya da doğru düzenlenmediği, imzasız olduğu ve AKP oylarının CHP'ye yazıldığı, çalındığı, organize bir hırsızlık olduğu, bir şaibe oluştuğu ileri sürülmüştür. Seçim öncesinde özellikle seçim kurullarına, listelerine yapılan itiraz-

ları, *"bizim listeler dünyanın en sağlam güvenilir listeleridir"* diyerek reddedenler şimdi bu gerekçelerle İBB seçiminin iptalini istemekteydiler. Seçim kurul ve listelerinde yolsuzlukların nerede olduğunu çok iyi bilen AKP'nin valizleri bu „deliller"le dolduruldu. Seçimi kaybetme durumunda ne yapılacağı planı sanki önceden hazırlanmıştı. YSK'da AKP'nin hiçbir dayanağı olmayan bu "delilleri"ni kabul etti ve bu asılsız gerekçelere dayandırarak 6 Mayıs'ta İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı seçimlerini iptal etti, 23 Haziran 2019 seçimleri yenilenmesine karar verdi. YSK kararını esas olarak 754 sandıkta, sandık kurullarının yasanın emrettiği kamu görevlilerinin oluşturulmamasına dayandırmıştır. Oysa 298 Sayılı Yasanın 23. Maddesinin son bendinde İlçe Seçim Kurullarının, verilen listedeki kamu görevlilerinin görevi kabul etmemeleri durumunda dışarıdan atama yapabileceğini belirtmektedir. Yani "tam kanunsuzluk hali" tecelli etmiş değildir, en azından tartışma konusudur. Bunun için de 11 YSK üyesinden 4'ü karşı oy kullanmıştır. Ayrıca yine yasaya göre sandık kurulu başkanlarının kamu görevlisi olmaması halinin seçim sonuçlarını etkileyecek nitelikte olması ve bunların delil ve gerekçe gösterilerek ispatlanması gerekmektedir. Yani kamu görevlisi olmayan sandık kurulu başkanının seçmenin iradesini etkileyecek davranışlarda bulunması ve bunun kanıtlarıyla protokole geçmesi gerekirdi. Ama kamu görevlisinin sandık başkanı olmadığı 754 sandığın hiçbirinde böyle bir tutanak olmadığı gibi, bu sandıklardaki AKP'li sandık kurulu üyelerinin ve gözlemcilerinin bu konuda bir itirazı ve düştükleri bir şerh de yoktur. Yani "seçimin neticesine müessir" bir hal bulunmamaktadır. Bu YSK tarafından AKP'nin itirazının hemen reddedilmesini gerektirirdi. Zira yasaya göre *"delil ve gerekçe gösteremeyenlerin itirazları incelenmez"*. Buna karşın YSK *"sandık kurulu başkanlarının kanun hükümlerine aykırı olarak görevlendirilmesi... seçim sonucuna müessir olay ve haller kapsamında görülmüş"* diyerek "delil ve gerekçe" aramadan seçimleri iptal etmiştir, hukuk bir kez daha en yüksek hakimler tarafından çiğnenmiştir.

YSK hakimlerinin hesap verecekleri günler yakındır

"Tam kanunsuzluk hali"nin tek başına sandık kurullarının oluşturulmasına dayandırılamayacağını gören YSK, 99 sandıkta tutuklu ve ceza infaz kurumunda bulunan hükümlülerin ve 6 sandıkta ölülerin yerine 105, kısıtlı ve zihinsel engelli 601 kişi olmak üzere toplam 706 kişinin hakkı olmadan oy kullanıldığı ve 108 sandıkta sayım-döküm cetvellerinin düzenlenmemiş olmasını gerekçe göstermek zorunda kalmıştır. Ama bu sandıklardaki oylar ise sisteme verilmiştir, sayılmıştır. YSK ise, *"sayım döküm cetvellerindeki bu eksiklik tek başına seçim sonucuna müessir olmamakla birlikte, sandık kurulu başkanlarının kanuna aykırı biçimde belirlenmesiyle birlikte değerlendirilmiştir"* diyerek iptal edilemeyecek olan bir seçimi, Reis istediği için iptal ettiklerini açıkça itiraf etmiş oluyorlardı. Bu gerekçelerin yetersiz olduğunu bilen Erdoğan bu kez de *"oylar çalındı"* diye ispatsız bir gerekçe ortaya attı. Papağan gibi bunu tekrarlamaya başladı. Ama bu da inandırıcı olmadı, tutmadı.

Reis'in, yani Erdoğan'ın yalnız İstanbul Büyükşehir Belediye İBB Başkanlığı seçimini iptal etmesi için YSK'ya baskı yaptığı o kadar aşikâr ki, YSK kanuna aykırı kurulmuş olan aynı sandık kurullarının aynı sandıkta ve aynı zarf içinde birlikte yapılan diğer üç seçimi, belediye meclis üyeliği, ilçe belediye başkanlığı ve muhtar seçimlerini iptal etmiyor- İBB Başkanlığı seçimlerini iptal ediyor. Keyfiliğin, ben yaptımcılığın ancak bu kadarı olur. Sorun sandık kurullarının kanuna aykırılığı ise 16 Nisan 2017 Anayasa Referandumu ve 24 Haziran 2018 Cumhurbaşkanlığı seçimlerini de iptal etmesi gerekirdi. Nerede "bağımsız yargı"? Bu YSK Referandumda geçersiz oyları geçerli sayan bir YSK'dır. Esasında elinde

adalet terazisini tutan bir hakim, bir hukukçu için yasaların değil, muktedirlerin, reislerin, diktatörlerin dediğini, emirlerini uygulamaktan daha ağır bir vicdan azabı olmaması gerekir, eğer vicdanları kaldıysa. Vicdanı olmayanlar veya vicdanını Reise teslim edenler de Hitler devrildikten sonraki o Alman hakimlerinin başına gelenleri hatırlasınlar, yeter. Erdoğan'ın suçuna ortak olmanın cezasını bu millet ahirete bırakmayacak, bu dünyada verecektir ve vereceği günler de yaklaşmaktadır. İstanbul seçimleri bunlara bir ihtardır!

Faşist anlayışa sahip olan Erdoğan için zaten demokrasiyi, hukuku çiğnemek yeni bir şey değildi. Keyfi yönetim onun faşist İslami mayasında vardır. Burjuva demokrasi onun için bir amaç değil, bir araçtır. O kaç kez anayayı değiştirtti, son referandumu geçersiz oyları geçerli saydırtarak kazandı. İki sene boyunca ülkeyi KHK'larla yönetti. Kendi faşizan tek adam diktatörlüğünü gerçekleştirebilmek için şahsına münhasır ucube bir başkanlık sistemi yarattı. Ama O, tüm bunları yaparken hep bir demokrasi örtüsüne, seçim şalına ihtiyaç duymuştu. Kamuoyundaki tepkileri kırabilmek için sık sık seçimleri, sandığı kutsamıştır. Her seçimden sonra herkesi sandıktan çıkan halk iradesine, milli iradeye saygılı olmaya çağırmıştır. Bir oy farkla milli iradenin tecelli edeceğini, iktidarın bir oy farkla alınabileceğini savunmuştur. Ama şimdi oy farkı bir değil 14 bindir. Milli irade tecelli etmiş midir? "Hayır", O'na göre etmemiştir, çünkü seçimi kazanan Erdoğan değildir, muhalefettir. Hem de 14 bin oy farkla kazanmıştır. Erdoğan kazanmadığına göre milli irade de tecelli etmemiştir. Milli iradenin tecellisi için seçimler yenilenmelidir. Ne zaman ki Erdoğan bir oy farkla kazanır, o zaman milli irade tecelli etmiş olacaktır. O halde seçimler Erdoğan kazanıncaya kadar tekrarlanmalıdır, ki milli irade tecelli etsin. Bunun için de YSK'nın Erdoğan'ın kazanamadığı seçimleri iptal etmelidir ve bunun hukuki kılıfını hazırlamalıdır. Burjuva demokrasisi böyle bir şeydir. Yani burjuvazinin diktatörlüğüdür. Demokrasi, seçim, yasalar ve kurumlar bu diktatörlüğün, yani burjuva erkinin garanti altına alınması için vardır. Büyük bir ihtimalle Erdoğan 23 Haziran 2019'da da seçimleri kaybederse seçimlerin iptali için yine YSK'ya başvurması beklenmelidir.

Seçim ve burjuva demokrasileri

Böylesine seçimlerin hiçe sayılması, Türkiye gibi geri kalmış, Erdoğan gibi faşizan bir diktatöre sahip ülkelere has bir olgu olduğu fikrini akla getirebilir. Gerçek ise hiç de böyle değildir. Önce şu belirtilmeli ki, kapitalist ülkelerde seçimler genellikle burjuvazinin, günümüzde de tekelci büyük burjuvazinin erkini sağlamlaştırmak, kamuoyunda ona meşruiyet kazandırmak için vardır. Bunu sağlamak için seçim kanunları ve yöntemleri sürekli değiştirilir ve her yol mübah sayılır. Bu Marks ve Engels zamanında da böyleydi, bugün de böyle. Engels „burjuva seçim zaferlerinin hemen hemen her durumda hükümet memurları tarafından en kaba biçimde yasaların çiğnenmesiyle" oluştuğunu ve "her türlü rüşvet, yolsuzluk, sindirme ve iltimasın uygulandığını" belirtir (MEW.1/28) Marx da İngiltere seçimlerini örnek vererek bu seçimlerde "örneği görülmemiş şekilde bir rüşvet, yolsuzluk, şiddet, sarhoşluk ve cinayet tablosunun ortaya çıktığını" yazar (MEW 8/352). Zaman içinde üretici güçlerin ve üretim ilişkilerinin gelişmesine bağlı olarak baskı, şiddet, hile, sahtekarlık, rüşvet ve yolsuzluk azalırken, geniş yığınları ekonomik, politik ve ideolojik araçlarla etkileme ve satın alma yöntemleri öne çıkmıştır. Lenin'in belirttiği gibi işçi aristokrasisinin oluşması ve oportünizmin ortaya çıkması burada önemli rol oynamıştır (LW 22/107.119). Günümüzde ise ekonomik araçların yanı sıra tüm burjuva basın ve medyası yığınları manipüle etme ve onu burjuva düzeninin bir parçası olarak tutmakta büyük bir işlev görmektedir. İşçi sınıfı ve demokratik güçlerin örgütleri yasa ve yasaklarla sürekli gizli bir şiddet altında

tutulur ve kamuoyunda diskredite edilir. Gerçek muhalefet bastırılır, Parlamentolarda muhalefet ise genellikle "göstermeliktir".

Eğer bugün Avrupa'da burjuvazi erkini kolayca seçimlerle sağlayabiliyorsa bunu oportünistleşmiş sosyal demokratlar ve sendikacılara, işçi aristokratlarına, sol ve komünistlerin çalışmalarına getirilen yasal kısıtlamalara ve egemen antikomünist, antistalinist ideolojiye borçludur. Burada yalan, kara çalma, meslek yasağı, işten çıkarma, gözdağı verme, itibarsızlaştırma hâlâ geçerli yöntemlerdir. Genellikle seçimler veya oylamalar egemen burjuva lehine dönünceye kadar tekrar edilir ve bu demokrasi olarak satılır. Son aylarda İngiltere'de yaşananlar buna tipik bir örnektir. İngiltere'de halk iradesinin Brexit yönünde oluşmasıyla hem kıta Avrupa'da, AB'de hem de İngiltere'de egemen güçler yeni bir referandumun, halk oylamasının koşullarını hazırlamak için sürekli Brexit görüşmelerini uzatmakta, parlamentoya sürekli yeni yasalar sunulmaktadır. Eğer seçimler, seçimlerle oluşan parlamento, yeni yeni seçim reformları bu işlevi, yani egemen burjuvazinin erkini güçlendirme işlevini görmüyorsa kaldırılıp "çöpe" atılır. Yerine, duruma göre ya otoriter bir rejim, ya da faşizm gelir. Bu yalnız Türkiye gibi ülkeler için değil, Batı Avrupa'daki seçime dayalı burjuva demokrasileri için de geçerlidir. Bu ülkelerde sağcı, ırkçı, faşist güçlerin daha şimdiden % 20'lere varan bir güce ulaşması tesadüfi değildir. Egemen güçler, ilk etapta demokratik hak ve özgürlükleri budamak ve kaldırmak için bunları gelecek günlere hazır tutmaktadırlar. Avrupa'daki sol, demokrat, komünist güçler gelmekte olan bu tehlikeye karşı demokratik hak ve özgürlükleri savunmak için mücadeleyi artırmışlardır.

Türkiye'de ise şu an bunların hepsi birden gündemdedir: Baskı ve şiddet, barbarlık, hile ve sahtekârlık, rüşvet ve yolsuzluk had safhadadır, yasaları çiğnemek ve hakimleri otoritenin, "Reis"in memurları haline getirmek, seçimleri iptal etmek ve yenilemek olağandır. Önemli olan Reisin kazanmasıdır, saltanatını sürdürmesidir. Şimdiye kadar bu yöntemler işledi, Reis hep konumunu korudu ve güçlendirdi. Ama şimdi yeni bir durum ortaya çıkmaya başladı. Baskı ve hile, sahtekarlık, rüşvet ve hırsızlık eskisi gibi kolay yapılamıyor. Bundan böyle seçim iptal ettirmek, yeniletmek de eskisi gibi, çok kolay gözükmüyor. Büyük bir olasılıkla bunlar bu seçimlerde tutmayacak. 23 Haziran'da bu görülecek. Eğer Erdoğan, partisi AKP, MHP ile çatıştırdığı Cumhur İttifakı 23 Haziran'da İstanbul seçimini kaybederse artık Erdoğan'ın 4,5 yıl Türkiye'yi rahat bir şekilde yönetme hayali bitecektir, "ipini çekme" zamanı gelmiş olacaktır.

23 Haziran'da "ipinin çekileceğini" çok iyi bilen Erdoğan bunu önlemek için tek başına hile ve sahtekarlığın, hırsızlık ve yolsuzluğun, şiddet ve baskının geçmişte olduğu gibi yeterli olmadığını görmüş durumdadır. Trafoya kedinin girmesi, geçersiz oyların saydırılması, oy torbalarının değiştirilmesi, Anadolu Ajansı'nın manipülasyonları gibi yöntemler zorlaşmıştır. Bunların daha kolay yapılabilmesi için oyunu gözle görülebilir bir şekilde artması gerekiyor. Bunun için Erdoğan 31 Mart'ta kendine oy vermeyen katmanlara yöneldi. Bunlar Kürtler ve AKP'ye kırgın olan eski seçmenler. Kızgın AKP'lileri kazanmak için bunların önde gelenleri devlet işletmelerine müdür veya yönetim kurulu üyesi olarak atandılar. Devlet parasıyla ve makamlarıyla kırgınlar büyük ölçüde kazanıldı. Kürtleri "kazanmak" ise kolay değildi, zira Kürtler daha bilinçli ve örgütlü hareket ediyorlar, *„AKP'ye oy yok"* diyorlar. Ama Kürtlerin en azından belli bir kesimini kazanmadan seçim kazanmanın imkansızlığını görün Erdoğan, Kürtlere karşı daha büyük manevralara ve sahtekarlıklara başvurmaya başladı, mavi boncuk dağıtmaya kalkıştı. Bunlar yetersiz kalınca Hakurk'da Kürtlere saldırıya geçti. Ama bu şeker ve kamçı politikasının işlemediğini Erdoğan 23 Hazi-

ran'da bir kez daha görecektir.

Kürtler kilit konumda

31 Mart'ta Erdoğan Türkleri kutuplaştırdığı gibi Kürtleri de kamplaştırmaya, bölmeye çalıştı. Bir yanda PKK taraftarı 'terörist Kürtler', diğer tarafta PKK'ya karşı, devlet yanlısı dini bütün Kürtler yaratmaya kalkıştı. Bunu Kürdistan'ın, Kürt kimliğinin inkarı üzerinden yaptı. *"Türkiye'de Kürdistan yok, Kürdistan Kuzey Irak'ta, Kürdistan istiyorsan oraya git"*, dedi. İster PKK yanlısı, ister sözde devlet yanlısı olsun herkes gibi hiçbir Kürt Kürdistan olan doğup büyüdüğü toprakların inkar edilmesine ve o topraklardan "defol-git" denmesine tahammül edemez. Hem de en başta kendisine yakın gördüğü dindar, Sunni Müslüman Kürtler Erdoğan'ın bu tutumunu kabul etmedi. Esasında PKK karşıtlığı ve PKK-terörizmi Kürtler nezdinde tutmayan bir politikadır. Zira genel olarak Kürtler 100 yıllık Cumhuriyet döneminde yaşadıkları ve hâlâ yaşamakta oldukları inkâr ve imha politikasının PKK ve Öcalan sayesinde kırıldığını bilmekte, PKK ve Öcalan'ı kendi örgüt ve liderleri olarak görmektedir. 31 Mart seçim kampanyasını devletin bekası ve Kürt düşmanlığı üzerine kuran Erdoğan seçim gecesi boyunun ölçüsünü aldı. Yalnız HDP'liler değil, kendi taraftarı saydığı dindar Kürtler de AKP'ye oy vermediler. Bu nedenle AKP hemen hemen bütün büyük şehirlerde belediye başkanlıklarını kaybetti. Özellikle İstanbul'un kaybı yüreğine taş gibi oturdu. İstanbul dahil tüm büyük şehirlerde HDP'nin, Kürtleri desteklediği adaylar kazandı. Bir kez daha Erdoğan'ın kafasına dank etti: Türkiye'de Kürtleri kazanmadan seçim kazanmak mümkün değildir. Kürt düşmanlığı yapmak baştan seçimi kaybetmek demekti. Bu PKK ve Kürt düşmanlığına, Kürdistan inkârına dayanan Türk politikasının tümden Kürtler tarafından reddi anlamına geliyordu.

Şimdi Erdoğan 31 Mart'ta Kürtlerin oy vermediği politikasını değiştirip, sözde tam tersi bir politikayla, Türkiye'de Kürdistan'ın varlığını ve Kürt kimliğini kabul eder gözüken bir politikayla Kürtlerin gözünü boyayıp 23 Haziran'da onların oyunu almayı planlıyor. Bu konuda da "ciddi" adımlar atıyor, Kürtleri kandırmaya çalışıyor, Kürtçe seçim pankartları asıyor. İlk adım 200 gündür Hakkari Milletvekili Leyla Güven ve arkadaşlarının yurt içince ve dışında, hapishanelerde Öcalan üzerindeki gayri hukuki tecridi kırmak için sürdürdükleri açlık grevlerini görmek oldu. Açlık grevleri zaferle sonuçlandı, tecrit kırıldı, avukatları ve ailesi Öcalan'la görüşmeye ve Öcalan'ın görüşlerini kamuoyuna duyurmaya başladı. Bu Öcalan'ın müdahalesi olmadan Türkiye'nin ve Ortadoğu'nun temel sorunlarının çözülemeyeceğinin devlet katında bir kez daha görülmesiydi. İkinci adım, Binali Yıldırım'ın bayramda Diyarbakır'da yaptığı toplantıydı. Yıldırım Diyarbakır'da Kürdistan ve Dersim'den bahsetti. Düne kadar *„Türkiye'de Kürdistan yok, Dersim diye bir yer yok"* diyen Erdoğan ve şürekası birden Kürdistan ve Dersim'den bahseder oluverdiler. Bunlar bu tavırlarında samimi değillerdir. Daha düne kadar TBMM'de bir toplantıda *"Ben Kürdistan'dan gelen bir temsilci olarak"* dediği için Osman Baydemir'e ceza verildiğini, bundan sonra inadına Kürdistan diyenler hakkında davalar açıldığını bu halk unutmadı. Tunceli Belediyesi'nin adını Dersim Belediyesi olarak değiştiren belediye meclisinin kararını iptali ve Belediye Başkanı Maçoğlu ve meclis üyeleri hakkında tahkikat açılmasının üzerinden daha bir hafta geçmedi. Diyarbakır'da Binali Yıldırım Kürdistan derken Bitlis'te yeni AKP'li belediye başkanı Bitlis girişlerindeki Kürtçe, Türkçe, İngilizce yazılı "Bitlis'e Hoşgeldiniz" levhalarını indirtiyordu. Sanki "Kürtçeyi sokaklardan kovuyor"du. Bunları ve daha binlercesini her gün yaşayan halkı, eğer Yıldırım Diyarbakır'da söylediğin Kürdistan ve Dersim sözcükleriyle Kürtleri kandırıp oylarını alabileceğini sanıyorsa, yanılıyordur, hatta kendi kendini kandırmış, aldatmış olu-

yordur. Kürtler artık eski Kürtler değildir, Senin öyle hiçbir şey olmamış gibi söyleyiverdiğin o iki sözcük uğruna binlerce Kürt isyan etmiş ve hâlâ etmektedir, zindanlarda yatmış ve yatmaktadır, sürülmüş ve sürülmektedir. Bu iki sözcük için ölmüş ve ölmektedir. Eğer sen sahiden Kürtlerin oyunu almak istiyorsan önce bu iki sözcükle, Kürdistan ve Dersim'le, Roboski'yle, Koçgiri'yle, Şeyh Sait ve Seyit Rıza ile yüzleşmen, başta Öcalan ve Demirtaş olmak üzere tüm tutuklu ve "hükümlüleri" serbest bırakman, Kürtlerden özür dilemen, onların eşitlik, özgürlük, özerklik ve demokrasi temelinde haklarını kabul etmen gerekmektedir. Bundan sonra ancak dönüp kendinde Kürtlerden oy isteme hakkını bulabilirsin. Aksi takdirde Kürtlerden AKP'e, Cumhur İttifakı adayı Binali Yıldırım'a oy yoktur. Kürtlerin oyları 31 Mart'ta olduğu gibi 23 Haziran'da da yine diğer sol ve demokratik güçlerle birlikte en demokratik adaya olacaktır. 23 Haziran'da da 31 Mart'ta olduğu gibi AKP'ye, Erdoğan'a ve Binali'ye bir darbe daha indirilecektir. Bu Erdoğan ve faşizan rejiminin sonunun ilanı olacaktır.

Bir "musibet" bin nasihattan iyidir: Kürdistan ve Pontus tartışması

Sol ve demokratik güçler yıllardır söylüyorlar. Türkiye Cumhuriyeti ve devleti milleti tek, dili tek, dini ve mezhebi tek bir halktan oluşmamaktadır. Çok millet ve milliyetli, çok dilli, çok dinli, çok kültürlü bir halktır, bir ülkedir, bir devlettir. Türkiye'de yalnız Türkler yoktur, Kürtler vardır, Lazlar ve Çerkesler, diğer Kafkas halkları vardır, Ermeniler ve Rumlar vardır, Boşnaklar ve Arnavutlar vardır, Araplar, Yahudiler, Romanlar ve daha onlarca halk vardır. Türkiye'de yalnız Trakya ve Anadolu yoktur, Kürdistan ve Lazistan vardır, Pontus ve Ermenistan vardır, vardır ve daha da vardır... Bunları söylemek bölücülük değildir. Bölücülük başka bir konudur. Bunları söylemek ülkemizin bir güzelliğini, zenginliğini, çokluğunu dillendirmektir. Sanat bu çokluğu bir arada yaşatabilmektir. Bunun reçetesi eşitlik, özgürlük, özerklik ve demokrasidir. Tersi inkâr, baskı ve şiddettir. Bu da bölünmeyi ve parçalanmayı getirir. Bizler binlerce kez bu gerçeği tekrar ettik ve ediyoruz. Bu gerçeği söylediğimiz için yıllarca hapislerde yattık, yatıyoruz, sürgünlerde yaşadık, yaşıyoruz. Maalesef Cumhuriyetin bu tekçi: tek millet, tek devlet, tek dil, tek bayrak, tek din kuruluş anlayış ve felsefesine karşı çokluk anlayışını hayata geçiremedik veya çok küçük mesafeler kat ettik. Ama şimdi sanki bu seçimlerde büyücek bir mesafe kat edecek bir durum ortaya çıkmış gibi gözüküyor.

31 Mart ve 23 Haziran seçimleri bu işin "musibeti" gibi oldu sanki! Türk burjuva ve egemen güçlerinin tekçi anlayışının tutarsızlığı sanki tüm çıplaklığı ile ortaya çıkmış gibi. Düne kadar ağza alınmasını tabu ilan ettiği Kürdistan tabusunu Kürdistan diyerek şimdi kendi yıkmaktadır. Kendi çevresindeki apolegetler de Türkiye'de Kürdistan var mı yok mu? Artık buna bir karar verilsin demektedirler. Bu burjuva aydınlarının demesiyle Kürdistan bir kararla var veya yok olacak değildir. Kürdistan vardır, var olmak için karara da ihtiyacı yoktur. Yapılması gereken Türk kamuoyuna yerleştirilmiş olan tekçi anlayışın yıkılması için mücadele etmektir. Kürtlerin oyunu almak için itiraf edilen bir gerçeğin Türk kamuoyu bilincine çıkartmaktır. Erdoğan seçimi alabilmek için onlarca mele ve kanaat önderini İstanbul'a getirtti, Kürtleri ikna turuna çıkarttı. Kürtler onlara *„sen Kürdistan'dan gelmedin mi"* diye soruyorlar. Kürdistan resmen kabul edilmeden ve Öcalan'la müzakerelere başlamadan Erdoğan'a, AKP'ye oy yok diyorlar. Erdoğan binbir hile ve dolandırıcılıkla, şiddetle 23 Haziran'da seçimi kazanabilir. Binali'yi İBB Başkanı yaptırabilir. Ama bunların hiçbiri kalıcı değildir. Kalıcı olacak olan Kürdistan anlayışının Türk kamuoyu bilincine yerleşebilmesidir. Kürt ve Türk işçi ve emekçilerinin tabanda birliğinin sağlanmasıdır. Türkiye'nin demokratikleşmesinin ilk gerçek adımı Kürdistan'ın Türkiye'de kabulü olacaktır.

Bu seçimdeki bir başka "musibet", Erdoğan ve Binali Yıldırım'ın ve diğer AKP'lilerin CHP adayı Ekrem İmamoğlu'nun seçmen tabanını eritmek için ortaya attıkları Pontus tartışmasıdır. Pontus Karadeniz kıyısında Trabzon ve Giresun çevresine ve buralarda yaşayan Rumlara verilen addır. Anadolu'nun Türkleştirilmesi ve İslamlaştırılması için girişilen Ermeni kırımı sırasında Pontus Rumları da kırıldı, kalanların bir kısmı mübadelede Yunanistan'a gönderildi, diğer kısmı da İslamlaştırılıp Türkleştirildi. Yapılan bu katliamların başında Topal Osman vardı. AKP'lilere göre İmamoğlu bu İslamlaşan ve Türkleştirilen Pontuslu Rumlardan biridir ve bir Rum yani Yunan asıllı biri İstanbul'a belediye başkanı olamazdı. İmamoğlu Türk asıllı da olabilir Rum asıllı da. Rum asıllı olması onun belediye başkanı olmasına asla engel değildir. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan herkes: Türk, Kürt, Laz, Çerkes, Boşnak, Arnavut, Ermeni, Rum, Arap, Çingene, Sunni, Alevi, Hıristiyan, Yahudi veya Ezidi, Zerdüşt kim olursa olsun bu ülkede muhtar da, belediye başkanı da, başbakan da, cumhurbaşkanı da olabilir. Buna karşı çıkan yasalara, çok savunduğu birliğe karşı çıkmış olur. Bugün Londra'nın belediye başkanı bir Hintlidir. O kendisini Hint asıllı bir Britanya vatandaşı sayıyor ve tüm Britanyalılar onun Hint asıllı olduğunu biliyor. İşte bizdeki sorun bu: Ne İmamoğlu kendisini (gerçekten Pontuslu Rum'sa) Pontuslu Rum olarak ifade edebiliyor, ne de Türkiye kamuoyu onu bir Pontuslu Rum olarak kabullenebiliyor. Pontuslu veya Pontuslu bir Rum olmak Türkiye'de bir tabudur. Ona yaşam hakkı yoktur.

Karadeniz'de Pontus Rumu olayı Ermeni ve Kürt sorunundan sonra Türkiye'nin en önemli sorunlarından biridir, sürekli üstü örtülen kanayan bir yarasıdır. Kim ki bu sorunu gündeme getirir, o hemen susturulur, kabuk bağlamış yarayı kaşıdığı için hemen hakkında dava açılır. İşte böylesine Türkiye'nin önemli bir sorunun, Pontus sorununun AKP'liler tarafından seçim gündemi yapılması, bu sorunun kamuoyunda tartışılması, Türkiye kamuoyunda bir tabunun daha yıkılmasıdır, demokrasi ve halklarımızın eşitlik, özgürlük ve özerlik temelinde ortak yaşam mücadelesinin güç kazanmasıdır. Türk toplumunda hâlâ hüküm süren tekçi egemen anlayış gereği AKP'liler bu adımlarıyla İmamoğlu'na oy kaybettirebilirler, hatta onu seçtirmeyebilirler, ama bundan da önemlisi Pontus sorunu Türkiye'nin gündemine oturmuştur ve Topal Osman gibi devlet tarafından göklere çıkarılan bir caninin gerçek yüzü ortaya çıkmıştır.

Barış, demokrasi, eşitlik, özgürlük ve özerklik temelinde yeni bir Türkiye

Bu seçimlerin yarattığı en büyük iki kazanım kamuoyundaki Kürdistan ve Pontus tartışmasıdır. Şimdi seçim alanlarında tabanda kampanyalarımızı hem halkın günlük belde sorunlarına hem de Türkiye'nin bu genel sorunları üzerine kuralım. Ekonominin yanı sıra Kürdistan'ı, Pontus'u, Ermeni sorununu, Türkiye'nin demokratikleşmesini tartışalım. Unutmayalım: bu seçim yalnız İstanbul'da İBB Başkanlığı seçimi değildir. Seçim tüm Türkiye'yi ilgilendiren bir referandum niteliğindedir. Oylanan Erdoğan ve Türkiye'nin bekası, geleceğidir. Seçimi Binali, yani Erdoğan kazanırsa Türkiye kaybedecek, demokrasi kaybedecektir. Seçimi İmamoğlu, yani demokrasi güçleri kazanırsa Erdoğan kaybedecek, faşizan diktatörlük kaybedecek, demokrasi kazanacaktır. Seçim çalışma ve kampanyalarımızla Erdoğan'ın bütün manevralarını, hile ve sahtekarlıklarını boşa çıkaralım, sandıklara 31 Mart'taki gibi sahip çıkalım, yaratacağımız büyük farkla Erdoğan ve YSK'ya bir daha seçimleri iptal etme olanağı vermeyelim, O'na boyunun ölçüsünü gösterecek bir darbe daha indirelim. Türkiye'de halkların barış, demokrasi, eşitlik, özgürlük ve özerklik temelinde yeni bir Türkiye istediklerini gösterelim.

1. Sayfadan Devam

Ama halkın hür iradesinin başına bir balyoz gibi indiğini bir türlü kabullenemeyen Erdoğan, *„seçimlere çete karıştı“*, *„hile oldu“*, *„şaibe düştü“*, *„oylar çalındı“* diye yaygarayı bastı, Yüksek Seçim Kurulu YSK'ya itiraz üzerine itirazlar yağdırdı, ona baskı yapmaya başladı. Geçersiz oyları, bazı ilçenin sandıklarını tekrar tekrar saydırdı. Binali ile İmamoğlu arasındaki fark bir türlü kapanmıyordu. Sonunda İl Seçim Kurulu İmamoğlu'na başkanlık mazbatasını verdi. İmamoğlu belediye başkanı oldu. AKP'nin talan ve yolsuzlukları bir bir ortaya çıkmaya başladı. İstanbul Belediyesi AKP'in arpalığı olmuştu. İstanbul'u kaybetmek Erdoğan için, AKP için büyük bir yıkımdı.

İstanbul neredeyse Türkiye'nin yarısıydı. İstanbul'un ekonomik, mali, politik, kültürel gücünü arkasına almayan bir iktidarın Türkiye'yi yönetmesi çok zordu. Erdoğan bunu en iyi bilenlerdendi. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin mutlak İmamoğlu'ndan alınması gerekiyordu. Erdoğan yalnız kendi "kurmayları"na değil, YSK'ya da emirler yağdırarak *„ne yapın, ne edin, İBB seçimini iptal edin, seçimi yenileyin“* dedi. Burjuva demokrasilerinde, muktedir istedikten sonra çare tükenmez. Sonunda çare de bulundu. Sandık kurullarının oluşumunda seçim kanununa uyulmamıştı. Bir çok sandıkta başkan ve üye kamu görevlisi değildi. Bu ise AKP'ye göre "tam kanunsuzluk hali"nin oluşması demekti. YSK için bu görüşe katılmamak demek, Erdoğan'ın zulmüne, hışmına uğramak demekti. Sonunda YSK'nın çoğunluğu AKP'nin görüşü olan "tam kanunsuzluk hali"ni kabul etti ve seçimleri iptal etti. Böylece YSK diğer yargı organları gibi kanunları, kendi içtihatlarını çiğneyen, Erdoğan'dan korkan, ondan bağımsız hareket edemeyen bir kurul olduğunu ortaya koydu. Bir kez daha Türkiye'de hukuksuzluğa ve adaletsizliğe imza attı, yargının bağımsız ve tarafsız olmadığını gösterdi. Böylece İmamoğlu'nun başkanlığı gasp edildi, mazbatası elinden alındı. Bunun üzerine İmamoğlu ve tüm demokratik güçler *"hodri meydan, 23 Haziran'da görüşürüz"* dediler. Bu meydan okumak güzeldi, ama kazanılmış hakkı vermemek daha güzel olacaktı. Bunun için yığınları sokaklara dökmek, kamuoyu baskısı yaratmak gerekiyordu. Gerek İmamoğlu, gerek CHP ve diğer demokratik güçler bu konuda maalesef büyük bir basiretsizlik gösterdiler. Alınanı vermemek gerekirdi!

Şimdi 23 Haziran'da hesaplaşılacak, İstanbulluların ak oylarıyla gasp edilen haklar geri alınacak, adalet yerini bulacak. Ama bu "cepte keklik" değildir. Zira yenilen karşı taraf tüm gücüyle seçimlere yüklenecektir. İstanbul'u geri almak için hileye, yolsuzluğa, şiddete her şeye başvuracaktır. Devletin gücünü daha çok kullanacaktır. Onlar ne pahasına olursa olsun İstanbul'u almak için seçimi iptal ettirdiler. Şimdi işimiz daha zor. 31 Mart'tan daha çok çalışmak gerekiyor. Yığınları, yeni seçmen kitlelerini kazanmak gerekiyor. Özellikle tabanda Kürt seçmenle daha iyi, kalıcı bağlar kurmak, onlarla daha açık konuşmak şart. İstanbul'daki seçim

kampanyası boyunca Kürtler ve diğer Türkiye halklarıyla kurulan dostlukların ve ittifakların seçimden sonrada devam ettirileceği vurgulanmalı ve bu kazanımın Türkiye'de Kürtlerle barışın yolunu açacağı belirtilmelidir. Kürt oyları 31 Mart'ta olduğu gibi 23 Haziranda da belirleyici olacaktır. Başta Erdoğan olmak üzere karşı taraf da bunu gördüler, Kürt, PKK ve HDP düşmanlığının para etmediğini anladılar. Onlar daha şimdiden Kürtlere kur yapmaya başladı. Kürdistan ve beka konusunda, açlık grevlerine saldırı konusunda geri adım atmak zorunda kaldılar. Öcalan'a uygulanan tecrit kırıldı. Avukatlar ve ailesi Kürt Halk Önderi Öcalan'la görüşmeye başladılar. Bu manevralarla Erdoğan Kürtlerin gözünü boyamaya, onları aldatmaya çalışıyor. Oysa Erdoğan'ın Kürtleri kandırma zamanı çoktan geçti. Kürtler örgütlü ve bilinçli hareket ediyorlar. Erdoğan'ın adayını mağlup ettirmek için oy kullanacaklarını açıklıyorlar. Kürtleri kandıramayacağını anlayan Erdoğan Kürtlere gözdağı vermek için seçim öncesi yine saldırıya geçti, Hakurk'a girdi, dağı taşı bombalamaya başladı. Görülüyor ki buradan da umduklarını bulamayacaklar. Tepelerine bomba yağdıran bir iktidara Kürtler oy vermez!

Artık şu gerçek tüm çıplaklığı ile bilinmelidir: Kürtler Türkiye'nin kaderi için kilit konumundadır. Kürtlerle birlikte olmadan, onlarla ittifak kurmadan Erdoğan yenilemez, ona sonunu getirecek darbe indirilemez, Türkiye'de barış ve demokrasi yolu açılamaz. Seçim kampanyası boyunca HDP'li, CHP'li, İYİ Partili, hatta Erdoğan'a kızgın AKP'lilerle tabanda kurulacak ittifaklarda Kürt Türk birliğinin önemi vurgulanmalı, Kürtler özgür olmadan Türklerin de özgür olamayacağı, eşitlik, özerklik, özgürlük ve demokrasi temelinde ortak bir yaşamın kurulamayacağı bilince çıkarılmalıdır. Yukarıda CHP yönetimi kızacak, karşı çıkacak diye yığınlara bu ilkeleri anlatmaktan geri durulmamalıdır.

Şimdi hep birlikte Türkü, Kürdü, Lazı, Çerkesi, Trabzonlusu, Rizelisi, Erzurumlusu, Sivaslısı, Erzincanlısı, Rumu, Ermenisi, Arnavutu, Boşnağı, Romanı, Alevisi, Sunnisi, Hıristiyanı *„Cumhur İttifakı'na, Erdoğan'a, Binali Yıldırım'a oy yok!“* diyelim. 23 Haziran'da da 31 Mart'ta olduğu gibi Erdoğan'a bir darbe daha indirelim. İstanbul seçimini kaybettirelim. İkinci kez O'na sonunun geldiğini bildirelim. Artık 4,5 yıl daha "huzur" içinde ülkeyi yönetemeyeceğini gösterelim. Bunun için 31 Mart'ta olduğu gibi sandıklara sahip çıkalım. Halktan oy alamayacak olan Erdoğan'ın başvuracağı ilk çare yine hiledir, hırsızlıktır, şiddettir. Ona bu fırsatı vermeyelim.

Haydi İstanbul sokaklarına, yığınların arasına! Her bir oy önemlidir!

Haydi 23 Haziran'da sandık başına! Erdoğan'a bir kez daha sonunu geldiğini gösterelim!

TKP 1920

07.06.2019
www.tkp-online.com

ÇİNGENE OLMAKTAN UTANMALI MIYIZ?

Bayram CAMBAZ

Roman, Çingene, Beşli, Esmer Vatandaş, Elekçi, Sepetçi, Arabacı, Kıpti ne derseniz deyin hepimiz çingeneyiz.

Çingeneler; falcılıkları, hırsızlıkları, müzikleri, dansları, ayı oynatıcılıkları ve hep gezgin oluşlarıyla siyah bir magi (korku sembolü, büyücü) olarak beyinlerde yer alıyor. Pek az kişinin çingenelerle dostluğunu saymazsak, çocuk kitapları onları ya romantik bir dille ya da korku dolu hikâyelerle anıyor. Gerçekte herkes gibi onlar da insan. Ne yazık ki, içimizde taşıdığımız çingene resimlerine göre yaratılıyor. Oysa Agatha Christie'nin „Çingene"sini, Prosper Merome'nin „Carmen"ini, Notre Dame'ın Kamburu'ndaki „Esmerelda" gibi yaratılmış modeller değil, bizler gibi gerçek insanlar.

Nazi döneminde Avrupa'da 500 bin Çingene'nin katledildiği, ölüme terkedildiği, İsveç'te Çingenelerin aşağılık yaratıklar addedilip, sayısı bilinmeyen kadının 1935-1976 yılları arasında sistemli olarak sterilize edilip kısırlaştırıldığı, çocukların ellerinden alınarak Hıristiyan ailelere verildiği ve yapılan katliamların Yahudi katliamları kadar yüksek sesle dillendirilmeye cesaret edilemediği, hiç kimsenin çingeneler için kolunu kıpırdatmadığı „insanlığın yüz karası, karanlık bir tarih" yaratılmıştır.

Belki yoksul oldukları için bazıları sürekli gezgin, bazıları dilencilik yapıp, çalıyor; ama hep kafalarda çizilen resme uygun olmaları isteniyor. Kuzey Hindistan'dan kalkıp Fars, Türk, Kürt, Yunan, Makedon müzikleriyle tanışan ve kendilerine göre yorumlayan, nota da kullanmadıkları için şarkıları ve melodileri sürekli değişen çingeneler, dans ve doğayla bütünleşmiş renkli yaşamlarıyla herkesin içinde özlemini duyduğu, taviz verilmeyen yaşamın da adı oluyor. Tıpkı "Çingeneler Zamanı" filminin ruhumuzu özgürleştiren Çingeneleri gibi. Aslında her insanın ruhunda, derinlerde bir yerde Çingenelik vardır. Çünkü insan doğuştan özgürdür.

Çingene'ye çeşitli adlar verilmiş

Çingene, sahip oldukları topraklar, hayvan sürüleri ve ormanlık araziler ellerinden alındığı için geçimlerini çeşitli zenaat ve hizmetleri sunarak sağlamak zorunda kalan tüm kavimlerin; Balkanlar, Anadolu, Orta Asya ve Ortadoğu'nun bir bölümündeki ortak adıdır.

Roman kavmi dünyanın her yerinde yaşayan sayısız Çingene kavminden bir tanesidir. Romanes isimli bir dilleri ve kendilerine ait bir tarihleri vardır. İki yanlıştan birincisi „Çingene" adının kaba ve aşağılayıcı bir kullanım olduğunu iddia ederek, bunun yerine „Roman" kelimesinin kullanımını önermektir. Diğer yanlış tavır ise, Roman kimliğinin 1971 yılında Londra'da yapılan 1. Dünya Romanlar Kongresi'nde ortaya atılmış, uydurma bir kimlik olduğunu savunmaktadır. Bu fikrin savunucuları Roman halkının gerçekte var olmadığını iddia etmektedir.

Beşli, TDK Sözlüğü'nde "Beşli" sözcüğünün eş anlamlarından biri "Çingene" olarak geçiyor.

Esmer Vatandaş, yine yanlışlıkla kibar olmak, aşağılamamak için Çingenelere verilen bir addır.

Kıpti, Mısır'da kökleri çok eskilere dayanan ve çoğunluğu Katolik olmakla birlikte aralarında az sayıda Müslüman da bulunan topluluğa „Kıpti" denmesine karşın, Türkiye'de „Müslüman Çingeneler" için de Kıpti tabiri kullanılıyor. Çingeneler'e 'Kıpti' yakıştırması, yaptığı kötü işle övünenler için de *"çingenenin merdi, kendini överken hırsızlığını anlatır"* şeklinde atasözüne de yansıyor. Merdikıpti'de denilen Çingeneler

Roman Kurultayı'nda bu tabirleri de aşağılayıcı bulmuşlardır.

Elekçi-Sepetçi-Arabacı, icra ettikleri meslek ve göçebe yaşam biçimleri sebebiyle de "Çingene" dememek için kullanılan kimlik tanımlarıdır.

Irkçılık ve Hoşgörüsüzlük Karşıtı Avrupa Komisyonu (ECRI)

AB'nin bir organı olan ECRI (Irkçılık ve Hoşgörüşüzlük Karşıtı Avrupa Komisyonu) Türkiye ile ilgili yayınladığı üçüncü raporunda diğer azınlıklarla birlikte onlardan da bahsetti. Avrupa Parlamentosu da, AB'ne aday ve üye ülkelere çağrıda bulunarak Çingenelerin durumunun iyileştirilmesi ve azınlık haklarından faydalandırılmalarını istedi. Türkiye de bu çağrıdan payını aldı. Türkiye'deki Çingene nüfusu tam bilinmiyor. 2, hatta 5 milyon gibi rakamlar dolaşıyor Çingenelerin arasında. Büyük şehirlerdeki yerleşimleri bir yana, neredeyse her ilçenin bir Çingene mahallesi olduğu düşünüldüğünde rakamı tahmin etmek güçleşiyor.

Fakirlikle suçun yolu sık sık kesişiyor; onların da bazıları suça bulaşmış durumda. Diğerleri de etiketleniyor, işe alınmıyor, kimliklerini gizliyor. Ancak Çingene araştırmaları uzmanı Adrian Marsh, *„Türkiye'de toplumsal şiddete dönüşen büyük bir nefret yok"* diyor. Hükümet ve yerel yönetimler de Çingenelerle fazla ilgilenmiyor.

Samsun'da ve Edirne'de birer Çingene derneği kuruldu, başka illerde de girişimler var. Yine de esas dertleri azınlık hakları değil, daha iyi yaşamak. Merkezi İstanbul'da bulunan „Ulaşılabilir Yaşam Derneği" ile „Edirne Çingene Kültürü Araştırma, Geliştirme, Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği" Edirne'de ilk uluslararası Roman Sempozyumu'nu düzenledi. Tam da Hıdrellez günlerinde yapılan Kakava Şenlikleri'nin ardından...

Tüm dünyada Çingeneler kendilerini kabul ettirme çabasında Çingeneliğe yüklenen olumsuz anlayışlarla mücadele ediyorlar. Yaşadıkları toplumda politikaya müdahil oluyorlar. Bunlardan biri Livia Jaroka'dır. Kendisi Avrupa Parlamentosu'nda ilk Çingene milletvekilidir. Onunla yapılan bir röportajda Avrupa'daki Çingenelerin durumunu gözler önüne sermektedir:

-Macaristan'da Çingene çocukların en az yarısı ya Çingene okullarına, ya da zeka özürlü çocukların okullarına gönderiliyor.

-Doğu Avrupa ülkeleri ayrımcılık karşıtı yasayı kabul etmek zorunda kaldı. Ama AB'nin yine ayrımcılığa karşı işsizlikle ilgili direktifi konusunda Doğu Avrupa'da hiçbir şey yapılmadı. 10 ülkenin geçen Mayıs'ta AB'ye katılımından beri Çingeneler için farklı bir dönem başladı. 1 Mayıs 2004'e kadar Çingene sorunu, Doğu Avrupa'nın Komünizm sonrası sorunu diye görülüyordu. Şimdi bu tüm Avrupa'nın sorunu. Ben Çingenelerin yaşadığı bütün Avrupa ülkelerine gidiyorum. Hepsinde işsizlik ve çok kötü yaşam koşulları var. Hatta zorunlu kısırlaştırma bile var.

-Çek Cumhuriyeti, Slovakya gibi ülkelerde hala zorunlu kısırlaştırma olduğuna dair bilgilerimiz var ve araştırıyoruz.

-Avrupa Komisyonu'ndan ulusal hükümetlere gönderilen para gerçek yerine ulaşmıyor. Çünkü Çingeneler siyasette çok az temsil ediliyor ve paranın kullanımını izleyemiyorlar. Son üç yılda 77 milyon Euro harcandı Çingeneler için, ama neredeyse hiçbir şey değişmedi.

-Çözüm, uzun dönemde parayı eğitim, sağlık, işsizlik gibi ana sorunlar için harcamak. Bu sorunlar tüm yoksulları kapsıyor;

-Sadece Çingeneleri ilgilendiren konu-

ların başında Çingene düşmanlığı geliyor.

- Avrupa Komisyonu 2007'yi eşit fırsatlar yılı olarak belirledi. Bence biz de Çingene düşmanlığını gündemde çok üst sıralara koymalıyız.

Jaroka'ya Göre Çingene karşıtlığı ile savaşmanın yolu

- Birbirimizi öğrenmek. İş yerleri, karma okullar gibi mekânlar önyargıların ve korkuların azalabileceği yerler. Çoğunluk Çingeneleri stereotiplerle (aşırı genelleştirilmiş) kabul etmeyi çok daha kolay buluyor. Ama bu imaja uymayan birini gördüklerinde ne yapacaklarını şaşırıyorlar, mesela ben...

-Avrupa'da Çingeneler açısından en sorunlu ülkeler Bulgaristan, Romanya ve Slovakya görülüyor. Aslında bütün Avrupa'da sorun Çingene olduğunu söylemekte. Bunu deklare etmek cesaret istiyor.

Türkiye'de Çingeneler: Toplumun ve devletin aşağılamaları

Edirne Çingene Kültürü Araştırma Geliştirme Derneği Başkanı Erdinç Çekiç ise röportajlarından birinde; *Neden Çingene olduğunu gizlemeyen doktorlar, avukatlar, hakimler olmasın?* diye soruyor.

Erdinç Çekiç (35) sarışın bir Çingene, akrabalarının çoğu Almanya'da. Anne tarafı mübadeleden önce Yunanistan'dan Edirne'ye göç etmiş, baba tarafı ise Edirne'nin köylerinden. Soğuk demircilik yapan babası Edirne'ye göre önemli bir girişim olan 370 dükkânlı sanayi sitesinin kurucusu, Adalet Partisi Edirne İl Teşkilatı'nda yöneticilik yapmış, 1969'da belediye başkan aday adayı olmuş.

Erdinç Çekiç

Çekiç *„Babaannemin gençliğinde silecek pencereleri olmadı, çünkü çadırda yaşıyordu. 1920'lerden bahsediyorum. Bu kadın ancak torunları doğduktan sonra bir evde yaşayabildi“* diyor. Kendisi ise daha şanslıydı, iki katlı bir evde büyüdü. Büyük ailede demircilik yapmayan tek kişi o oldu, ortaokulu dışarıdan bitirdi, işletmecilik, ticaretle uğraştı. Maddi açıdan şanslı sayılabilecek bir gruptaydı ama daha aşağıdakileri de unutmadı, Çingene meselesini sahiplendi: Edirne Çingene Kültürü Araştırma Geliştirme Yaşatma Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği (EDÇİNKAY) Mart 2004'te kuruldu.

Araştırmalar Üç Etnik Kolun da Türkiye'de Varlığını Gösteriyor

Bugün Türkiye'de Çingene nüfusunun yaklaşık 3 milyon olduğunu tahmin ediyoruz

Domlar: Bu grubun Hindistan'dan 9. yüzyılda Ortadoğu'ya göç ettikleri sanılıyor.

Lomlar: (Poşa veya Boşa) Hindistan'dan Ermenistan'a göç ettiler, 1060'da Selçuklular tarafından dağıtıldılar. Ağrı ve Van civarında yaşıyorlar. Ani'de Yezidi Lomlar olduğu da söyleniyor.

Romlar: Yaklaşık 1000'de Hindistan'dan Anadolu ve Avrupa'ya göç ettiler. Sulukule'deki Romanlar 1050'lerden beri İstanbul'da yaşıyor. Türk Romancası dünyada 12 milyon kişinin kullandığı Çingene dilinin ilkel bir biçimi.

Çeribaşı

Türkiye'de Çingeneler arasında "Çeribaşı" hiyerarşisi vardı. Çeribaşı geleneği kendi içlerinde bir denetim mekanizmasıydı. Hatta Sulukule'nin son zamanlarında ve kapkaç suçlarının yoğun olduğu dönemlerde bu Çeribaşları'na gidildiğinde zararınız karşılanırdı. Otomobili çalınan bir banka müdürü araştırmalar sonucu bu çeribaşlarından birine ulaşarak arabasını geri aldığını biliyorum. Ancak o eski Çeribaşı sistemi artık kalmadı denilebilir.

Ulaşılabilir Yaşam Derneği Başkanı Metin Şentürk'ün bir röportajında *„Türkiye'de Çingene olarak bir işte çalışmak mümkün mü?“* sorusuna verdiği yanıtlar şöyle:

-Kim olduğunu öğrenirlerse „naş“

diyebilirler.

-Kuştepe'de oturup başka işler yapan da var. Ama çoğu kimliğini gizliyor. Arkadaşımız Kutup Dalgakıran'ın elinde fotoğraf makinesini gören biri hemen „Fotoğrafımı çekme bozuşuruz" diyor. „Yüksek yerde çalışıyorum anlatabildim mi, Roman olduğumu bilmiyorlar. Ne olur ne olmaz söylemiyorum. Fotoğraf olursa öğrenirler ve 'naş' diyebilirler. Ne gerek var yani anlayacağın"...

Metin Şentürk, Ümit Kocayemiş isimli bir Roman'ın başından geçenleri anlatıyor: *„Bu kardeşimiz Nişantaşı'nda bir konfeksiyon işine müracaat etmiş, işe kabul edilmiş, istenilen evrakları tamamlamış. Patronu ikametgâh belgesinde Kuştepe'de oturduğunu görünce 'Roman mısın?' diye sormuş. 'Evet' deyince de 'Seni işe alamam' demiş.'"*

Matbaa ve market işçiliği yapan 32 yaşındaki Tamer Duran üç senedir işsiz. *„Çalışmamıza izin verseler kötü insan olmadığımızı görecekler"* diyor. Ümit Gibi (32) Bomonti'de dört yıldır bir kemer atölyesinde çalışıyor. İşyeri sahipleri onun Roman olduğunu biliyor, ama o da sigortasız çalışıyor.

Türkiye'de Çingenelerin Devlet Karşısında "Durum"u

Bununla ilgili çok hikâye var ancak; bunlardan bir tanesini anlatmadan "durum" anlaşılamaz. Mustafa Aksu'nun hikâyesi Çingenelerin iyi bir yaşam istemelerinin ötesine geçiyor. Türkiye'de Çingene topluluklarının pek farkına varamadıkları etnik kimlik sorununun, devletle aralarında ne kadar uçurum yarattığını gösteriyor.

Mustafa Aksu müfettişlik bile yaptı ama (Çingene olduğunu saklayarak)

Emekli memur Mustafa Aksu 65 yaşına kadar Çingene olduğunu sakladı. Aksu „Türkiye'de Çingene Olmak" kitabının yazarı. Bu, Türkiye'de Çingenelerin içinden çıkan birinin yazdığı ve onları anlatan ilk kitaptı. Mustafa Aksu'nun Çingeneler konusundaki çalışmaları, kişisel deneyimlerine, yaşamı boyunca sıkıntısını duyduğu

ayrımcılığa, içinde bulunduğu pek çok ortamda kimliğini gizlemek zorunda kalmasına dayanıyor.

1931'de Düzce'de doğan Aksu, ortaokuldan itibaren kimliğini gizledi: *„Ortaokul ve lisede Çingene olduğumu beni yakından tanıyan arkadaşlarım, bilmeyenlere gizlice söyledi. Başarılı bir öğrenciydim, o yüzden tam olarak dışlanmadım, ama kıskançlıktan olsa gerek, kulaktan kulağa yayılıyordu. Öğrendikten sonra bana davranışını değiştiren öğretmenlerim de oldu."*

Kravatlı Kimseyi Çingene Saymıyorlar

Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'ni bitirdikten sonra Devlet Demiryolları'yla başlayan memurluk yaşamı, öğretmenlik, müdürlük ve müfettişlik gibi görevlerle geçti. Evlenip iki çocuk sahibi oldu: *„Eşimin Çingene olduğumdan nişanlanıncaya kadar haberi olmadı, iki ay sonra öğrendiğinde `hiçbir önemi yok`, dedi. Ama biz yine gizlemeye karar verdik. Bu gizlilik 65 yaşımda emekli oluncaya kadar sürdü. Son dokuz yıldır bu sorunun çözümü için uğraşıyorum."*

Aksu, 1982'de emekli olduğunda kimliğini çevresine deklare etti: *„Bir gün tanıdıklarımla parkta oturuyorduk, onlara Çingene olduğumu söyledim. 'Dalga geçiyorsunuz, Çingene olamazsınız, kılık kıyafetiniz, sözleriniz, memuriyet kademesindeki yerlerinizi düşününce mümkün değil' dediler. Düşünün kravatlı kişiyi Çingene sayamıyorlar. Israr edince bu kez 'Yok canım Mustafa Bey öyle*

değildir' diye aralarında tartışmaya başladılar: 'Gerçekten öyleyse annesi onu Çingene olmayan bir aileden çalmıştır!' Bu durumda annem hırsız olmalıydı... Arkasından 'Mustafa Bey'in annesi (hiç değilse bey diyorlar) evliliği sırasında Çingene olmayan bir adamla ilişkide bulunmuş olabilir' diye başka bir teori ortaya atıldı. Biri anneme hırsız diyor diğeri o... İşte Türkiye'nin durumu."

Mustafa Aksu, önyargıların diplomayla alâkası olmadığını söylüyor: „Emekli bir hakim albay bana, 'Çingenelerin nüfus kâğıdı yoktur, askere alınmazlar, zararlıdırlar' demişti. Düşünün beni tanıyor ve bunu bana söylüyor."

Kendini bir dava adamı olarak görüyor Mustafa Aksu. Hedefi Çingene Dernekleri Federasyonu'nu kurmak, ama bunun için dernek sayısının artması gerekiyor.

Kültür Bakanlığı'nın kitaplarında bile hâlâ aşağılayıcı ifadeler var, bunlarla ilgili açılan davalar AİHM'de.

Mustafa Aksu, sözlüklerde, yasalarda Çingeneleri aşağılayan, ırkçılık içeren ifadeleri değiştirtmek için savaş veriyor. İşte onun da çabasıyla yapılan bazı değişiklikler:

Diyanet İşleri hurafelere dayalı olarak Çingenelere yapılan suçlamaların doğru olmadığı konusunda 2000'de fetva yayınladı.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın Örnekleriyle Türkçe Sözlüğü'nde yakın zamana kadar Çingeneler hakkında yer alan 'cimri, eli sıkı, hasis, yüzsüz, arsız, çığırtkan' gibi sözcükler kaldırıldı.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın İslam Ansiklopedisi ve Türk Ansiklopedisi'nde 'Hayvan ve çocuk çalıp satarlar, göçebe olarak yaşarlar, hırsızlık yaparlar, inançsızdırlar, nikâha ve sünnete itibar etmezler, buçuk millet olarak bilinirler' ifadeleri kaldırıldı. Türk Dil Kurumu'nun sözlüğü, 2003'te Çingenelerle ilgili kötü ifadelerini değiştirdi.

Kültür Bakanlığı'nın katkısıyla çıkarılan Doç. Dr. Ali Rafet Özkan'ın 'Türkiye Çingeneleri' isimli kitabında *„derme çatma evlerde ve çadırlarda yaşarlar, çokeşli, çok çocuklu olurlar, kavgacıdırlar, dilencilik, vurgunculuk, gaspçılık, fuhuş yaparlar, karıları da kocalarını aldatır"* ifadelerinin değiştirilmesi için Mustafa Aksu „Toplumsal barışı bozar, AB sürecine, hukuka ve haklarına aykırı" gerekçeleriyle mahkemeye başvurdu. Bu yazıların „hakaret ve benzeri unsurlar taşımadığı" gerekçesiyle davayı kaybetti. Ancak bu kez 2004'te AİHM'ye başvurdu, dava henüz sonuçlanmadı.

Çingene Barakasında Bir Çocuk

Bir nüfus sayımı nedeniyle Çingene Mahallesi'nde görevlendirildim. Mahallede bütün çocuklar çingene oldukları için aralarında ayrım yoktu. Çocuklar aralarında eşitti. Çocuk her yerde çocuktur. Bir plastik top peşinde koşturanı da, bir duvar dibine çömelip derinlere dalanı da vardı.

Dış duvarları teneke kaplı tek odalı bir barakadan içeriye girdiğimde içerisi kalabalıktı. 7'den yetmişe herkes vardı. Beni bir yer minderine oturttular. *"Yalnız bu evde oturanlar nüfusa yazılacak"* dedim. Kadın *"Hepimiz burada oturuyoruz."* dedi. *"Başka odanız varsa sırayla gelsinler"* dediğimde. *"Başka oda yok, evimiz bu kadar"* cevabını aldım. *"Kaç kişi yaşıyorsunuz burada?" "Bu kadar, bir oğlan da dışarda gelir şimdi."* Dedi aynı kadın.

"Durun bir sayayım" dedim. Saydığımda 15 kişi vardı. Bir de dışarıda olan, toplam 16 kişi bir odada yaşadıklarını anladım.

Bu tek odalı gecekonduya 100,00 Lira kira veriyorlarmış. İçeriden toprakla sıvanmış duvarların bir köşesinde yağmurdan ya da kar erimesinden akıntı olduğu anlaşılıyordu. Duvarda asılı büyük bir leğen duruyordu. Dededen toruna bu odada yatılıyor, yemek yeniliyor, ortada duran ördek sobada ısınılıyordu. Hava soğuk olmasına rağmen soba yanmıyordu. Soğuktan parmaklarım hissetmez olmuştu. Yazmakta güçlük çekiyordum.

Formları yarılamıştım. Kapıda 10 yaşlarında bir çocuk göründü. Nefes nefeseydi

sevinçle *"Anne parayı bulduk!"* diye bağırıyordu. Dışarısı aydınlık içerisi loştu. Beni farketmemişti. Elinde bir telefonla içeri girdi. *"Bak anne para bu, odun, kömür, ekmek..."* diye sayıyordu. Beni görünce dondu kaldı. Annesi, *"Nerden buldun onu oğlum. Götür sahibine ver!"* diye çıkıştı. Bana dönerek *"Çocuk işte kim bilir kim düşürdü. Gel karakola götürelim sahibini bulurlar."* dedi. *"Sayım bitsin sonra götürürsünüz."* diyerek durdurdum. Sayımı bitirip ayakkabılarımı giyerek evden ayrılırken çocuğun alçak sesle *"Anne ben bu telefonu geri götürmem"* dediği sırada; babası ya da dedesinin *"Aslan oğlum"* dediğini, kapıya kadar uğurlayan annesinin kapıyı kapatmadan daha *"Sus salak oğlum benim"* sözleri de duyuluyordu. Başka bir eve geçmeden önce karımı aradım telefona cevap vermiyordu. İçerden o sıralar yeni çıkmış olan kavisli Nokia'nın kendine özgü sesi geliyordu. Bir sigara yakıp tekrar aradım yine içerden telefonun sesi geliyordu. Şüphelendim bu kez tekrar aradım bu kez telefon çalmadı. *"Ulaşılamıyor"* diyordu telesekreter.

Kısa süren bir kararsızlıktan sonra bir sigara daha yakıp bir başka eve doğru yürüdüm. Tam ayakkabılarımı çıkarıyordum telefonum çaldı. Karşımdaki karımdı: *"Pazarda çantamdan telefonu çalmışlar. Pazarda domates seçiyordum. Para ödemek için çantama baktım. Dış gözünün fermuarı açıktı. Cüzdanım iç gözündeydi, onu alamamışlar."* diyordu. *"Geçmiş olsun, üzülme canın sağ olsun, gelince konuşuruz"* dedim.

Ben o teneke evde bu eylemi gerçekleştiren çocuğun sevinçle geldiğini gördüm, aile büyükleri tarafından kahraman gibi karşılandığını duydum. En küçüğünden en büyüğüne masumdular.

Çingeneler *"doğuştan hırsızdır"* demiyeceğim, *"başka çareleri olmayan ilkel insanlar gibi sadece avlanıyorlar"* diyorum.

Müzisyenlerin evlerinde her şey vardı. Kapılarının önlerinde arabaları da vardı. Onlarla kahve sohbeti sırasında hemen hepsi mahalleden taşınmak istediklerini söylediler. Hatta daha da ileri giderek *"Burada pis çingeneler arasında yaşamak istemiyorum, hırsız bunlar"* diye soydaşlarını ötekileştirenlere de rastladım. Onlar da bu mahallede oturdukları için Çingene kimlikleri yüzünden aşağılanmaktan kurtulmak amacıyla kaçmayı düşünüyorlardı. Şehrin merkez mahallelerinden ev alabilecek paraları vardı. O halde artık Çingene kimliğini gizleyerek normal insanlar gibi yaşayıp, çocuklarını iyi okullara gönderebilirlerdi.

Ya çocukları eğitim, öğrenim gördükten sonra yaşamak için bu sırlarını Emekli müfettiş Mustafa Aksu gibi açıklarsa toplum onları kabul edecek mi?

Devlet onları asker, polis, hakim, savcı, memur olarak işe alacak mı?

Türkiye'nin önünde kat edilmesi gereken daha çok yol var.

Çingeneler ya kendilerini inkâr edecekler ya da kimlikleri için savaşacaklar.

Bir Komünist Dersim'e Belediye Başkanı mı Oldu?

Maçoğlu'nun Belediye Başkanlığı kendisi için de bir trajedidir!

Savaş YENER

Dersim dört dağ içinde
Gülü bardağ içinde
Dersimi Hak saklasın
Bir gülüm/yarim var içinde

diye türkülerin yazıldığı ve söylendiği, halkının ölümü göze alıp zulme ve baskıya boyun eğmediği, Kürt ve Alevi direnişinin, özgürlüğünün bir sembolüdür Dersim!

Bir komünistin komünist olarak seçimlere girmesini, bir muhtar veya bir belediye başkanı, veya bir milletvekili seçilmesini kim istemez? Hele hele bu komünistin seçildiği şehir Dersim gibi Kürt ve Alevi direnişinin sembolü olmuş, dört dağ içinde saklı Osmanlı'nın bir türlü giremediği, Cumhuriyet'in ise zorla, ancak bir „soykırım“ uygulayarak girebildiği, acılarının bugün bile hâlâ yüreğimizi dağladığı bir şehir ise, kim bu başarıyı göklere çıkarmaz ki? Eşitlikten, özgürlükten, barış ve demokrasiden, sosyalizmden yana olan her ilerici ve devrimci, her işçi ve emekçi bunu candan ister ve seçilmiş bir temsilcisini coşkuyla selamlar.

Kim istemez? Kim istemez bir komünistin belediye başkanı olmasını? Kemalisti, dincisi, ulusalcısı, faşisti, gericisi, milliyetçisi, her soydan ve boydan burjuvazi istemez.

Dersim'de bir komünistin belediye başkanı seçilmesi demek burjuvazinin bağrına bir bıçağın saplanması demektir. Kemalist burjuvazinin 1937/38 kıyımından hesap sormak demektir. Dersim'in dağlarında özgürlük ateşinin yanması demektir. Kürt Özgürlük hareketinin başarıya doğru koşması, Türkiye'ye demokrasi güneşinin ufukta görülmesi demektir. Bir komünistin Dersim'de belediye başkanı seçilmesi sıradan bir olay değildir, bu Kürt, Türk ve diğer Türkiye halklarının ortak bir başkaldırısı demektir.

Ama nedense tam tersine bir durum var. Dersim'e bir komünistin belediye başkanı seçilmesine en çok sevinen devrimci ve demokratlar değil, her boydan ve soydan burjuvazi oldu. Havuz medyasından ulusalcı-“halkçı” medyaya, polis ve özel timinden askerine, valisinden bakanına, Ahmet Hakan'dan Fatih Portakal'a kadar tüm gerici, milliyetçi, dinci, faşist güçler bayram ettiler, *„Komünist Başkan“* diye Maçoğlu'na methiyeler düzdüler. İlerici, devrimci, barışçı ve demokratik güçler, hele sosyalistler ve komünistler ise Maçoğlu'nun Dersim'de Belediye Başkanı seçilmesine bir türlü sevinemediler. Hatta aday olmasını acı acı eleştirenler, *„hata yapıyorsun“* diyenler, hatta *„sınıf ve demokrasi mücadelesine ihanet ediyorsun“* diye söylenenler bile oldu.

Ortada paradoksal bir durum var. Bir komünistin belediye başkanı seçilmesine burjuvazi seviniyor, devrimciler ise sevinemiyordu. Bunun sebebi nedir? Bu nasıl açıklanabilir? İstanbul'da Ekrem İmamoğlu gibi CHP'li, dini bütün, ılımlı demokrat, bir Türk işadamı burjuvanın belediye başkanı seçilmesine tahammül edemeyen egemen çevreler, başta Erdoğan ve Bahçeli, Anadolu'nun ortasında, Kürdistan'ın göbeğinde devlete karşı dün de bugün de isyanları ile meşhur Dersim'e bir Kürd'ün, hem de *„komünistim“* diyen bir Kürdün belediye başkanı olmasına nasıl tahammül edebilirler? Bir çarpıklık yok mu bu işte? 1979 senesinde bir komünist sempatizanı, Dev-Genç'li, Çayancı, sosyalist olan Terzi Fikri'nin Fatsa'da belediye başkanı olmasını hazmedemeyen devlet, bir tabur as-

kerle Terzi Fikri'nin üstüne yürüyüp Fatsa'yı anarşistlerden, komünistlerden kurtardığını ilan ederken, Kürdistan direnişinin merkezinde, Kürt ve Türk devrimcilerinin direnişiyle gurur duydukları Dersim'de bir komünisti belediye başkanı seçilmesini bu ceberut devlet nasıl kutlayabilir? Bunda bir sorun olması gerekmez mi? Nedir bu sorun?

Mustafa Kemal:
***"Ya O, ya ben!"* demişti**

Dün de bugün de, tarihte burjuvazinin bir komünistin belediye başkanlığına, bakanlığına, milletvekilliğine, hatta muhtarlığa seçilmesine hiçbir zaman tahammül ettiği görülmemiştir. Hele Komünist partilerinin varlığına, onların başarı kazanmasına asla tahammül edememiştir. Komünist partilerini ya kapatmıştır, ya tüm çalışmalarını yasaklayarak marjinal bir konuma getirmek için elinden geleni arkasına bırakmamıştır. Bunları başaramadığı yerlerde de ya kendisi bir resmi komünist partisi kurmuş veya kendi kontrolünde troçkistlere, maoculara, ajanlarına komünist partileri kurdurmuştur. Bizim tarihimizde bunun örnekleri çoktur. Hatta ilk örnek Eylül 1920'de birinci Mecliste yaşanmış ve Atatürk'ün resti ile karşılaşılmıştır:

4 Eylül 1920'de Mecliste içişleri bakanlığı için seçim yapılır. İki aday vardır. Biri Mustafa Kemal'in adayı Refet Bele'dir. İkinci aday da o zaman içinde komünistlerin de olduğu Halk Zümresi'nin adayı Tokat Mebusu komünist Nazım Bey'dir. Nazım Bey 89 oya karşı 98 oyla İçişleri Bakanı seçilir. Mustafa Kemal bir komünistin bakan seçilmesine tahammül edemez. Meclisin kararını hiçe sayar. *"Ya o, ya ben"* diyerek, Nazım Bey'i istifaya zorlar. Baskılar sonunda Nazım Bey istifa etmek zorunda kalır. Mustafa Suphilerin Anadolu'ya gelmesine tahammül edemeyen Mustafa Kemal, Mustafa Suphi ve 14 yoldaşımızı Karadeniz'de katlettirdi. Kaç kez komünist partisini yasaklattı. Anadolu'da kabaran komünist hareketi kendi kontrolüne alabilmek için sahte bir komünist partisi, Resmi TKP'yi kurdurttu. Yaşamı boyunca komünistlerle mücadele etti

Onun "çocukları" bugün de aynı şeyi yapıyorlar. Türkiye'de Suphi ve Bilenlerin partisi TKP hâlâ yasak. Hatta Nabi Yağcıların *"legalleşiyoruz"* diye çatıştırdıkları TBKP'i de, Avrupa Insan Hakları Mahkemesi'nin açık hükmüne rağmen yasakladı. *„Türkiye'de komünistlere legal yaşam hakkı yok"* dedi. Ama yarı Troçkist, yarı kemalist, TİP'ten ve TKP'den kovulmuş dönek ve hainlerin oluşturdukları ve kendisine TKP diyen bir partiye ise müsaade ettiler, ona yasallık kazandırdılar. Nasıl Mustafa Kemal 1920'de TKP'yi kapatıp ilk üyesinin kendisinin olduğu resmi bir TKP kurdurduysa, şimdi de devlet gerçek TKP üzerindeki yasağı sürdürürken, Aydemir Güler, Kemal Okuyan, Mertin Çulhaoğlu, Erkan Baş gibilerine kendi kontrolünde, icazetli bir komünist partisi kurdurttu ve isminin de TKP olmasına izin verdi. Böylece devlet bir taşla iki kuş vuruyordu: Bir yandan uluslararası alanda, *„bakın bizde de komünist partisi var"* deyip kendine demokrat süsü verebiliyordu. Diğer yandan da Türkiye kamuoyunda 100 yıllık komünist geleneğini, onun enternasyonalist devrimci, Marksist-Leninist içeriğini,

burjuva devletine karşı sınıfsal, ulusal, demokrat, sosyalist-komünist tutumunu çarpıtabilmek, yeni kuşaklara, *„işte komünist böyle olunur“* dercesine, özellikle gençleri bu milliyetçi, kemalist, ulusalcı, devletçi, ama kendisine komünist partisi diyen bu TKP'ye yönlendirmeyi amaçlıyordu. Böylece genç kuşakların Marksist hayranlığı, devrimci, anti-emperyalist ruhları söndürülmek, onları işçi ve emekçilerin, Kürt halkının sosyal ve ulusal kurtuluş ve özgürlük mücadelesinden uzaklaştırılmak istiyordu. Geçmişi, geleneği partimiz TKP ile hiçbir ilişkisi olmayan, hatta sürekli partimize ve Sovyetler'e karşı çıkan, daha çok Troçkist eğilimli Sosyalist İktidar Partisi SİP'ten gelenlerden oluşan bu komünist partisi, bu TKP milliyetçidir, kemalisttir, Türk ve Kürt Türkiye halklarının ve işçi ve emekçi sınıflarının yanında değil, burjuva devletinin, özellikle Erdoğan devletinin yanında yer alan bir partidir. Bu partinin, Suphi-Bilen geleneğini savunan bizim partimiz TKP ile hiçbir ilgisi ve ilişkisi yoktur. Mustafa Kemal zamanında olduğu gibi iki komünist partisi TKP vardır. Biri devletten icazetli SİP-TKP, diğeri 100 yıllık komünist geleneğe sahip çıkan, işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın mücadelesiyle bağlı, Suphi-Bilen geleneğini, enternasyonalizmi yüksek tutan partimiz TKP'dir. İki TKP'nin birbirine karıştırılmaması için biz kendi TKP'mize 1920 ilave ettik ve kendimize TKP-1920 dedik. Böylece 1920 Suphilerin kurduğu ve Bilenlerin-Nazımların yaşattığı partinin TKP-1920 olduğunu vurgulamak istedik, Onun için Türkiye'de herkes iki TKP olduğunu bilmeli ve ona göre karar vermelidir.

Maçoğlu 2014 yılında Dersim-Ovacık ilçe belediye başkanlığı için TKP'den adaylığını koyarken hangi TKP'den adaylığını koyduğunu çok iyi biliyordu, bu SİP-TKP idi. Maçoğlu, Suphi-Bilen geleneğinden değil, Maocu gelenekten gelen biriydi. Kendisine komünist, Marksist-Leninist diyen Maocu partisi de yasaktı. Aday olabilmek için bir komünist partisi olarak SİP-TKP'yi seçtiğini beyan etti. O adaylığını koyduğu SİP-TKP'nin devletin TKP'si olduğunu çok iyi biliyordu. Bu onun bilinçli bir tercihi idi. Maçoğlu'nun hiçbir zaman Suphi ve Bilen'in TKP'si ile bir ilgi ve ilişkisi olmamıştır. Bu koşullarda 'namuslu' bir devrimci kendisine “komünist” demez. Ama Havuz medyasından ulusalcı medyaya, yaralı-bereli demokratlara varıncaya kadar burjuvazi onu „Komünist Belediye Başkanı“ olarak lanse etti ve yaptıklarını överek göklere çıkardı. *„İşte örnek bir belediye başkanı, hem de komünist“*, dedi. *„Her belediye başkanı keşke onun gibi olabilse“* dediler. İnsan zannediyordu ki, nerdeyse devlet komünizmin propagandasını yapıyor. Ama o bunu yaparken halkın bilincini karıştırıyor, çarpıtıyor, kamuoyunu şaşırtıyordu. Öyleyse terslik neredeydi, gerçek ne idi?

Eksik olan „Komünist Politika“dır

Şüphesiz Maçoğlu Ovacık'a çok şeyler yaptı, güzel şeyler, örnek işler de yaptı. Herkesin beğenisini kazandı. Üretim yaptı, gelirini burs olarak öğrencilere dağıttı, belediye taşımacılığını bedava yaptı, belediyenin

gelir-giderlerini şeffaflaştırdı, halkın denetimine açtı v.d. Bunlar övülecek ve övünülecek işlerdir. Hepsi birer devrimdir, bırakalım komünisti, kendisine solcuyum, demokratım, devrimciyim diyen her başkanın yapması gereken en temel icraatlardır. Ama bunlar tek başına komünist icraat değildir, komünist politika değildir. Bunlar rahatlıkla burjuva düzeni çerçevesinde yapılabilecek, hele hele bir

solcu ve komünist başkanın yapması gereken ilk işlerdir. Komünist politika, komünist işler bundan sonra başlar. O zaman nedir o komünist işler ve politika?

Her komünist, eğer özellikle toplumsal bir konumda bulunuyorsa önce işlevi işçi sınıfına ve halkına hizmettir. Ama o hizmetçi değildir, öncüdür. Tüm sorunlara halkla birlikte, onların katkısıyla çözüm arar ve halkın kendi sorun ve davasına kendisinin sahip çıkmasını sağlar ve hep birlikte çözülmesine katkıda bulunur. Bunları yaparken günlük sorunlara bağlanıp kalmaz. Ülkenin halkın genel sorunlarına da yönelir. *„Ülkenin en yakıcı sorunlarına, halklarımızın demokrasi mücadelesine, faşizan tek adam rejimine karşı koyuşuna, Kürt halkının özgürlük mücadelesine, Kürt ve Türk halkları, işçi ve emekçileri, köylüleri arasında barış ve dostluğun, dayanışmanın gelişmesine nasıl katkı yapabilirim?“* diye düşünmesi, halkın bu sorunlarını da gündemine alması gerekir. Dersim'in temel sorunlarını: 1937/38 Katliamı'nı, 1935 Tunceli Kanunu'nu, Dersim'in kendisine *„Dersim“* diyememesini, Tunceli (Dersim)'de yapılan asimilasyonu, parantez içine alınan yer isimlerini gündemden düşürmemesi gerekirdi. Ama bu sorunlar devletin temel politikası ve Cumhuriyet'in kuruluş felsefesidir. Dersim bu devlet politikasının düğüm noktasıdır. Yerel politikayla genel politika arasında diyalektik bağları kurmak, çalışmaları ekonomik, politik, ideolojik sorunları kapsayacak şekilde bir bütün olarak ele almak ve yürütmek ve devletin temel politikasına ve felsefesine karşı alternatif üretmek, işte komünist politika budur. Dersim için sayılan bu genel sorunlar zaten Ovacık gibi bir Dersim ilçesinin belediye başkanı olarak Maçoğlu'nun her gün karşılaştığı ve müdahale etmesi gereken sorunlardı. Ama sen bunları başını ağrıtmamak için gündeme almazsan ve ne kadar *„şeffaf belediyecilik yapıyorum“* diye övünürsen başta havuz ve ulusalcı medya seni göklere çıkarır. Eğer sen Ovacık'ın dibinde Munzur Çayı tepelerinde gerilla ile asker çatışırken, birbirini vururken, sen bundan bahsetmeyip, İstanbul'da mağaza

açıp Ovacık'ın organik mallarını, nohutunu, fasulye ve balını satarsan burjuva medyası *„Komünist Belediye Başkanı“* diye seni göklere çıkarır. Eğer devlet, deli akan Munzur Çayı'nda rafting yaptırmak için getirdiği uluslararası turistlere, bu nehirde 1937/38'de yapılan katliamın cesetlerinin yüzdüğünü anlatmazsan, onun yerine belediye otobüslerinin bedava olduğunu anlatırsan, burjuva basını seni *„Biricik Komünist Belediye Başkanı“* diye göklere çıkarır. Eğer sen, Erdoğan 3. Köprüye 100 binlerce Kürt ve Türkmen Alevisi'ni kesen padişah Yavuz Sultan Selim ismini verirken Ovacık'ta bir protesto örgütlemezsen, onun yerine belediyenin bilançosunu duvara asıp, halkı eylersen, Erdoğan sana „devlet nişanı“ bile takar. Yanlış anlaşılmasın. Tekrar edelim: Otobüslerin bedava olması, İstanbul'da mağaza açılması, bilançonun duvara asılması harikulâde işlerdir. Ama bırakalım bir komünist belediye başkanını, bunlar bir sol, demokrat devrimci, hatta sosyal demokrat bir belediye başkanından bile beklenen icraatlardır. Büyük bir ihtimâlle seçilirse İmamoğlu'da İstanbul'da bunlara benzer işler yapacaktır. Bir de Erdoğan'ın İstanbul'daki saltanatına çomak sokmaya çalışacaktır. Erdoğan'ın yolsuzluklarını ve suistimallerini ortaya döktükçe tek adam rejiminin ömrünün kısalmasına vesile olacaktır. İmamoğlu bunu ne kadar ardıcıl ve cesur yaparsa o kadar büyüyecek ve demokrasiye, faşizmin geriletil-

mesine o kadar katkısı olacaktır. Ama bir devrimci ve komünist belediye başkanından beklenen bunların fazlasıdır. Halkın kendi sorunlarına sahip çıkmasını sağlaması ve kendi sorunlarını kendisinin çözmesine yol gösterici olmasıdır. Türkiye'nin bir aynası olan İstanbul'da yerel ve genel Türkiye sorunlarının harmanlamasıdır. Sırf ekonomik değil, barış ve demokrasi, özerklik ve halkların ortak yaşamı konularında da irade beyan etmesi gerekir. Bir ardıcıl devrimci olan Terzi Fikri'nin 1979'da yaptığı bu idi. O var olan belediye meclisi yanında halkın komünler oluşturmasını, şuralar kurmasını sağladı. Böylece tabanda halkın kendi sorunlarını tartıştığı ve çözdüğü bir erk oluştu. Bu şuralar demokrasisi burjuva demokrasisine alternatifti. İşte bu alternatifi boğmak için devlet küçücük Fatsa'ya bir tabur askerle girdi. Komünist politika demek devletin, egemen güçlerin politikasına karşı bir politika geliştirmek ve bunu ustaca halkla birlikte uygulayabilmek demektir. Bugün devletin, islamcı ve ulusalcısıyla egemen güçlerin politikası, Kürtleri ve Alevileri inkâr ve asimile etmektir, Ermeni soykırımını, Dersim katliamını unutturmaktır, buna karşı çıkan başta PKK, HDP olmak üzere tüm demokratik güçleri ezmektir, Batı'da Türk halkını, işçi sınıfı ve emekçileri milliyetçilikle, Kürt ve PKK düşmanlığı ile teslim almaktır, Türkiye toplumuna Arabistan Sunniliği olan „Vahabilik"i giydirmektir, Ortadoğu'da topraklar elde etmektir. Kim nerede, hangi görevde olursa olsun, büyük küçük tüm çalışmalarında devletin bu politikasına karşı kendi çapında halkla, işçi ve emekçilerle beraber alternatifler geliştirmek ve bunları hayata geçirmek zorundadır. Hangi nedenle olursa olsun bunu yapmayanlar oportünistlik, burjuva devletiyle uzlaşmacılık ve yalakalık yapmış olurlar. Maalesef Maçoğlu böyle bir konuma düştü.

„Tunceli Tunceli'dir Dersim değildir" anlayışı soykırımcıdır

31 Mart yerel seçimlerine giderken devletin, Erdoğan'ın politikası Türkiye'de Kürdistan ismini silmek, Kürt illerinde HDP'yi geriletmek ve Batıda başta İstanbul olmak üzere büyük şehirlerde belediye başkanlıklarını almaktı. HDP ve demokratik güçlerin politikası ise Kürdistan'da kayımları silip süpürmek ve Batı'da Cumhur İttifakı'nı mağlubiyete uğratmaktı. Doğu'da Kürdistan'da kayımdan alınması gereken bir il de Dersim idi. Dersim Kürtler için stratejik önemdeydi. Şanlı isyankâr geçmişiyle Dersim'de devletin, kayımın yenilip, belediyenin eski sahibi HDP'ye geçmesi gerekiyordu. Devlet için ise Dersim yeniden HDP'ye geçmemeliydi. Onun için *„belediyeyi HDP almasın da kim alırsa alsın"* idi. Ceberut burjuva devletiyle emekçi Dersim halkı arasında sınıf mücadelesi böylesine keskindi. HDP'ye geçmeyen bir Dersim devlette kalmış olacaktı. İşte böylesine kritik bir dönemde Maçoğlu çıktı, SİP-TKP'den Dersim adayı olduğunu açıkladı ve Ovacık'ta yaptıklarını Dersim'de devam ettireceğini belirtti. Devlet, burjuva medyası dört elle Maçoğlu'na sarıldılar. Maçoğlu televizyon ekranlarında, gazete sayfalarında boy göstermeye başladı. *„Çok başarılı bir belediye başkanı şimdi Dersim'e aday oluyor"* diye günlerce propagandasını yaptılar. Maçoğlu devletin gemisine binmişti, durumundan çok memnun gözüküyordu. HDP'nin önerilerini elinin tersiyle itti. Burjuva devletini Dersim'de yenme, ulusal, sınıfsal, demokratik mücadeleye bir katkı yapma yerine, devletin, Erdoğan'ın konumunu güçlendirme yoluna gitti. Belki kendi kariyerinin, belki devlet partisi SİP-TKP'nin milliyetçi politikası bunu gerektiriyordu. Ama bir devrimciye, hele hele bir komüniste yakışır bir davranış değildi bu. Komünist olan birisi *„esas olan sınıf ve ulusal mücadele, faşizme karşı demokrasi mücadelesi"* der

ve HDP'yi destekleme kararı alırdı. Zira Dersim'in HDP'ye geçmesi demek Erdo-ğan diktatörlüğüne güçlü bir darbe indirmek demekti. Ne Maçoğlu ne partisi SİP-TKP Erdoğan'a bir darbe indirmek istemiyorlardı. Kendi bilecekleri iştir. Şimdi devrimci ve komünist güçlerin Dersim'de daha çok çalışıp onu gelecek seçimde devletin elinden kurtarması gerekmektedir.

Burjuvazi bu. Cinsi cibiliyeti bellidir, para ve erktir, kendisine ve politikasına itaattir. Kim ki itaat etmez, onu bozuk para gibi harcar. Erdoğan apoleget Türk aydınına bunu çok yaşattı. *„Yetmez ama evet“* diyenleri, Hasan Cemalleri, Cengiz Çandarları, Altan kardeşleri, Nabi Yağcıları bir bir harcadı. Anlaşılan şimdi sıra Maçoğlu'nda. Çünkü Maçoğlu burjuva politikasının dışına çıkmaya kalktı. Devletin politikasına alternatif olmaya, kafa tutmaya çalıştı. Bir nebze komünist olmaya yeltendi. Birden kendisinin Kürt ve Dersimli olduğunu hatırladı, *„ben Kürdüm, Dersimliyim“* demeye kalkıştı. Kalkışır kalkışmaya, ama devletin tunçtan eli kafasına iniverir. Öyle de oldu! Düne kadar kendini göklere çıkaran basın ve medya hemen karşısına geçiverdi ve yerden yere vurmaya başladılar. Ah Maçoğlu ah, Türk sana *„Kürt“* der, ama sen kendine *„Kürdüm“* diyemezsin. Türk sana *„Dersimli“* der ama sen kendine *„Dersimliyim“* diyemezsin. Bu devletin yazılmamış kanunudur. Dediğin anda kıyamet kopar. O seni pof poflayan devlet seni anında bitirir. Kâmuran İnan diye bakanlık, elçilik yapmış, Demirel'in karşısına aday olarak çıkmış Bitlis'li bir Kürt politikacı vardı. O 70'li, 80'li yıllarda hep, *„Benim çevremde yüzlerce kişi bana Kürt der, ama ben kendime bir sefer olsun Kürdüm diyemem“* diye dert yanardı. Bu devlet böylesine ceberut bir devlettir.

O zaman soralım: Ne yaptı Maçoğlu da başına böyle işler gelmeye başladı? Olay "çok basit" her belediye meclisinde olabilecek bir olaydır. Tunceli (Dersim) Belediye Meclisi aldığı bir kararla şimdiki adı Tunceli Belediyesi yerine eski Dersim Belediyesi ismini koydu. Bunun üzerine Tunceli Belediyesi tabelası indirildi, Dersim Belediyesi tabelası asıldı. Meclis aldığı kararla Türk devletinin bam teline basmıştı. 85 yıllık bir tabuyu yıkmıştı. 1000 yıllık Dersim artık yine Dersim'di, Tunceli değildi. Devletin politikasına çomak sokulmuştu. Ama anında bütün basın harekete geçti. Sen nasıl olurda 1935'de özel bir kanunla, "Tunceli Kanunu" ile devletin ismini değiştirdiği Dersim ismini yeniden geri getirebilirsin diye feryadı kopardılar. Onlara göre bu bir nevi isyandı, devlete başkaldırmaktı. İçişleri Bakanlığı harekete geçti, soruşturma açtı. Mahkeme kararı iptal etti. Belediye'ye yine Tunceli tabelası astırıldı.

Bir zamanlar basında Maçoğlu'nu destekleyenler *„oldu mu şimdi bu, be komünist başkan?“* diye sitem etmeye başladılar. Bunlardan biri de Fox Ana Haber su-nucusu Fatih Portakal'dı. Portakal Twitterde şöyle yazdı: *„Bu mudur? Dersim denilse ne olur, Tunceli denilse ne olur? Yeni ve gereksiz tartışma konusu daha yaratıldı. Bunca sorun arasında başkan Fatih Maçoğlu yeri miydi? Boşa giden enerji!!!“* Portakal'ın bu

seslenişi Türk aydınının hem gerçek yüzünü, hem de "çapını", kendi ülke sorunlarına yaklaşımında ne kadar devletçi olduklarını göstermesi bakımından tipik bir örnektir. Tunceli bu ülkenin kanayan bir yarasıdır. Bir halkın, Kürt halkının kıyımının, imhasının, inkârının, asimilasyonun adıdır, Tunceli. *"Dersim denilse ne olur, Tunceli denilse ne olur?"* demek 1937/38'de Dersim halkına karşı yapılan katliamı onaylamak demektir. Ama *„Tunceli yerine Dersim olsun"* demek tarihimizin bir karanlık, üstü örtülmüş sayfasıyla yüzleşmek demektir. Hele *„gereksiz tartışma konusu yaratmak"* demek Kürt halkına, Dersim halkına en büyük hakarettir, saygısızlıktır. Dönemin Olağanüstü Hâl Valisi olan General Abdullah Alpdoğan'ın *"Devletin 'Tunç eli' Dersim'in üzerine inecek"* deyip, resmi rakamlara göre 13 bin kişinin öldürülüp, katledilip, 12 bin kişinin sürülmesi gereksiz bir tartışma konusu mudur? En hafif deyişle bu bugün Dersimlilere karşı büyük bir sagısızlıktır. Devlet onbinlerce kişiyi katletmiş, bu katliamın üstünü örtmüş, Portakal şahsında Türk aydını kalkmış „şimdi sırası mı", *„gereksiz tartışma"* diyebiliyor. 85 yıldır Dersim katliamını, 100 yıldır Ermeni katliamını yersiz ve gereksiz diye tartışmıyorsun! Ne zaman tartışacaksın? Dersim'e tepki bu ülke adınının yüz karasıdır. Bu olayda tüm Türkiye'nin, en başta Türklerin 'komünist' başkan Maçoğlu'nun ve Belediye Meclisi'nin arkasında durması, *„alınan karar doğrudur, yeter bu cumhuriyetin inkâr ve imhaya dayalı kuruluş felsefesini savunmak"* demesi gerekirdi. Dersim'in Tunceli olması Türkiye Cumhuriyeti'nin tekçi, inkârcı, imhacı, tek suni bir Türk Ulusu yaratma felsefesinin en sivri ucu, en zayıf halkasıdır. Tunceli Dersim olduğu gün Türkler kendileri ve tarihleriyle yüzleşmeye ve tüm halkların eşit, özgür, özerk, barışçıl, demokratik Türkiye'yi yaratmaya başladıkları an olacaktır. Yazık, Maçoğlu'nun açtığı bir fırsat kaçırılmış oldu.

Şimdi Maçoğlu'nun nasıl davranacağı önemli. *„Her şeyi Vali bey bilir"* deyip eski devlet yanlısı politikaya, boyun eğmeye devam mı edecek, yoksa dik durup, *„burası Tunceli değil Dersim"* deyip açılmış tartışmayı sürdürecek mi? Birincisini yaparsa ihanete, SİP-TKP milliyetçiliğine devam ediyor demektir. İkincisini yaparsa, dik durursa bu onun bir özeleştirisi olacak ve Kürt halkına, Türk halkına büyük bir hizmet, Türkiye'nin demokratikleşmesine büyük bir katkı yapmış, komünist bir politikaya ilk adımını atmış, SİP-TKP ile de arasını açmış olacaktır. Karar kendisinindir. İkinci adımı atarsa biz her zaman yanındayız.

Tunceli Dersim'dir, Dersim Tunceli değildir.

Berdevama rûpela 1

peymaniya Cumhur Binali Yildirimê AKP derbaz bû û wek serokê şaredariyê hate hilbijartin.

Lê Erdoganê wek balyozek li serê xwe xwarî raya gel ya serbixwe ne pejirand û bi hecetên ku destê çetan kevte nav, hîle hate kirin, deng hatine dizîn kire hewar û çendîn car ser li komîsyona bilind ya hilbijartinan YSK ê da û

zordarî li ser wan kir. Hindek sandiqên navçeyan û dengên xelet bi caran dane hejartin. Ferqa di navbeyna Binalî û Imamoglu bi tu terzan nehate girtin. Dawiyê Komîteya Hilbijartinên Bajêr mazbata Imamoglu ya serokatiyê pêşkêşî wî kirin. Imamoglu bû serokê şaredariyê. Talan û gendeliyên AKP yek bi yek derketine holde. Şaredariya Sembolê bibû cihûrê ceh yê AKP ê. Windakirina Sembolê ji bo Erdogan û ji bo AKP ê bibû malwêraniyek mezin.

Sembol bêje hema hema nîvîya tirkiyê bû. Ew rêveberiya ku hêza Sembolê ya aborî, darayî, siyasî û çandî negire bal xwe bi asanî nikare Tirkiyê rêve bibe. Erdogan vê watê baş dizane. Divîya bê qey û şert serokatiya bajarê mezin ji destê Imamoglu derxistiba. Erdogan ne tenê emir dane hevkarên xwe lê emir dane YSK jî, gotê " hûn çi dikin bikin, hilbijartinên IBB ê iptal bikin û hilbijartina nû bikin" Di rêveberiyên burjuvada eger hukumdar bixawaze rê û rêbaz pirin. Di dawiyê rêbazek dîtin. Pêkanîna desteyên sandiqan bi gor qanonê nehatine damezrandin. Li ser gelek sandiqan de serok û endamên desteya sandiqan karmendên dewletê nebûn. Eva jî bi gor AKP ê bê qanonî bû. Eger YSK li ser van hecetane hev raman neba dê kevtibana ber zulm û zordariya Erdogan. Dawiyê piraniya endamên YSK ê ramana AKP ê ya "rewşa tam ne yasayî" qebûlkirin û biryara bişûndekirina hilbijartinan dan. Her wesa YSK ê rêbazên xwe binpê kirin, nîşan da ku wek saziyek ne serbixwene û ji Erdogan ditirsin. Carek din imza xwe havê te bin bê qanûnî û bê dadmendiyê û herwiha nîşan dan ku dadmendi ne serbixe ye û ne bê aliye. Serokatiya Imamoglu ji dest hate standin, mazbata wê ji destê wî hate girtin. Li ser vê Imamoglu û hemû hêzên demokrasiyê, gotin fermo eve meydan, em dê 23 xizîranê hev û du bibînîn. Ev qeb xwestine ciwane, lê mafê ku bidest xistî hatiba parastin ciwantir di bû. Ji bo vê pêwîstiya dabezîna girsên gel li kolanan, nîşandana giranahiya raya gel hewce bû. Imamoglu û CHP di vî warî de bêkêriyeke mezin nîşan dan. Diviya mafê hatî standin paşde nehatiba dayin.

Niha jî di 23 Xizîranê ev hisabe dê bête dîtin, dengên paqij yên Semboliyan ku ji wan hatien stendin dê paş de vegerin dadmendî dê ciyê xwe bibîne. Lê eva "Kêşika kocket" nîne. Ji ber ku ew aliyê hatî bin ketî, dê bi hemû hêza xwe, hilbijartinê de bi kar bîne. Ji bo paşde girtina Sembolê dê ser li hîle, gendelî û şidetê bidin. Dê hêza dewletê bi zêdetir bikarbînin. Ewan ji bû bişûndekrina girtina hilbijartinan hemû mecal bikar anîn. Niha karê me girantir e. divê em ji 31 Adarê zêdetir kar bikîn. Divê em girseyên gel û dengdêrên nû qazanc bikîn. Teybeten di rêzên jêr de peywendiyên baştir li gel dengdêrên kurd binuxumînîn li gel wam bi şêweke zelaltir biaxivîn. Di berdewamiya kampanya hilbijartina Sembolê de pêwîste bête diyarkirin ku, peywendiyên li gel kurdan û peywendiyên li gel gelên din yên tirkiyê piştî hilbijartina jî dê berdewam bin û ev serkevtine dê rêya aşitiyê ji bo kurdan veke. Dengên kurdan wek 31 Adarê dê 23 Xizîranê jî diyarker bin. Bi seretayî Erdogan û aliyê din jî ev rastiye dîtin, dîtin ku dijminahiya kurdan, PKK û HDP ê pare nake. Ew her nihada çavê xwe li kurdan diniqînin. Li ser babeta Kurdistanê û hebûna dewletê, li ser êrişen mangirtinên birsîbûnê de paşde gav avêtin. Tecrîta li ser Ocalan rakirin, parêzger û malbatê li gel serokî hevdîtin pêk anîn. Bi van manewran ve Erdogan dixwaze xwe pêş çavê kurdan şirîn bike û kurdan bixapîne. Lê dema xapandina kurdan bi aliyê Erdogan ve zûde boriye. Kurd bi rêxistinî û bi zanyarî tevdigerin. Her niha de dibêjin ji bo têkbirina berendamê Erdogan dê dengên xwe bikarbînin. Erdogan pê hesiya ku ew nikare kurdan bixapîne, her niha da ji bo çav tirsandina kurdan berî hilbijartinê dest bi êrişan kir, kete Xakûrkê, çiya û biyaban bombaran kirin. Dîyare ew

bi vê jî nagehine miraza xwe. Ew kurdên ku desthilat bomban li ser wan de dibarîne dengên xwe nadene wê desthilatê..

Divê ev rastiye bi hemû zelaiya xwe ve bête dîtin: Kurd ji bo çarenivîsa Tirkiyê di pozîsyonek bingehîn de ne. Heta em li gel kurdan hevpeyman û yek nebîn, em nikarîn zora Erdogan bibîn, zerbê têkçûnê lê nayête dayin. Li tirkiyê rêya aşitî û demokrasiyê nayête vekirin. Di berdewamiya kampanya hilbijartinan de pêwîstiya yekitiya kurd û tirkan ji HDP yi, CHP yi, IYI patî û hata ku ji AKP yiyên ji Erdogan hêrsbûyi re bête gotin. Heta kurd azad nebin, tirk jî azad nabin. Divê bête diyarkirin ku jîyanek hevpar li ser bingehê, yeksanî, serbixwe, azadî û demokrasiyê nayête dabîn kirin. Bi tirsa ku rêveberiya CHP dê hêrs bibe, dij derkeve, nabe ev rastiyene ji girseyên gel bêne veşartin.

Niha em hemû bi hevra Tirk, Kurd, Laz, Çerkez, Trabzonî, Rizeyi, Erzuromî, Sêwasî, Erzincanî, Rum, Ermenî, Ernawût, Boşnax, Romanî, Elevî, Sunî, Xiris´-tiyan, Ji Hevpeymaniya Cumhur, ji Erdogan ji Binali ra bêjîn ji bo we deng nînin. Di 23 Xizîranê ji wek 31 Adarê em zerbek din li Erdogan bidîn. Hilbijartinên Sembolê bi wan bidîne wundakirin. Dubare jêre bêjîn dawiya te hatiye. Di van 4,5 salên pêşiya mede rê nedeyne ku ew vî welatî bi dilê xwe rêve bibe. Ji bo wê her wekî 31 Adarê xwedî li sandiqan derkevîn. Erdoganê ku ji gel dengan wernagire, bê şik dê dîsan dest bi hîle û gendeliyê şiddetê bike. Em vê mecalê nedeyne wî

Dê dakevine kolanên Sembolê, dakevîne nav gel, yek deng jî girînge!

Dê 23 Xizîranê biçîne ser sandiqan! Em carek din nîşanî Erdogan bidin ku dawiya wî hatiye.

TKP 1920 07.06.2019
www.tkp-online.com

Yaşasın 15-16 Haziran Şanlı Direnişimiz!

Fahri ÇEVİK

15-16 Haziran bütün işçi direnişi hiç kuşkusuz Türkiye İşçi Sınıfı tarihinde ve Dünya İşçi Sınıfı tarihinde sonuçları açısından ve eylemin örgütlenmesi açısından tarihi bir öneme sahip büyük bir direniştir.

O günün Türkiye'sini ve dünyanın içinde bulunduğu şartları kısaca değerlendirecek olursak: 2. Dünya Savaşı'ndan sonra yıkılan, harap olan ülkelerin enkazı kaldırıldıktan sonra hızlı bir sanayileşme ve kalkınma yoluna giren ülkeler yeniden fabrikaların çalışması ve çarkların dönmesi ile hızla üretim sürecine girdiler. Savaş sonrası sürecin olumlu, olumsuz yönlerinin çelişkileri içinde toplumsal ve sınıfsal mücadelenin de önemi artarak hızlı bir gelişme seyri göstermiştir.

Türkiye'de bu süreç çok partili siyasi hayatın yanında sendikal ve sınıfsal mücadelenin yolunu açmıştır. Bu anlamda 1952 yılında Türk-İş Konfederasyonunun

kurulması ile işçi sınıfı yeni bir döneme adım atmış oldu. Türk-İş'in sendikal politikası işçi sınıfının çıkarlarından ziyade sermayenin ve iktidarlarının çıkarlarının korunması yolunda sarı sendikal bir anlayışı temsil ediyordu. Bu anlayışa karşı kimi sendikacılar ve öncü işçi kadroları bu durumdan rahatsızlık duyuyorlardı. İşçi sınıfının sendikal hakkı olmasına karşın grev hakkını yasaklayan ama

patronlara lokavt hakkı veren bir Sendikalar Kanunu çıkarılmıştı.

Dönemin başka bir özelliği de tarım toplumundan sanayi toplumuna geçişin sancısını yaşayan Türkiye gibi geri kalmış üçüncü dünya ülkelerinde montaj sanayine dayalı çarpık kapitalist gelişmeye bağlı olarak köyden kente göçün yoğunluk kazandığı bir dönemin olmasıdır. Önce gençlerin iş bulmak için gurbet yoluna düşmeleri, daha sonra da ailelerin akın akın kentlere akması, kentlerin çeperlerinde oluşan gecekondulaşmayı da toplumsal yaşamımıza sokmuştur.

Montaj fabrikalarında çalışmak üzere uzun kuyruklar oluşturan genç erkek ve kadın işçiler gelecek sınıf mücadelesinin militanları ve sendikal kadroları olarak tarih yazmaya aday işçiler olacaktı. Nitekim 1950-1960 dönemi boyunca onlarca işyerinde hakları gasp edilen işçilerin başlattığı eylem ve direnişler devletin baskısı ve yasakları sonucunda kırılmış, binlerce işçi tutuklanmış ya da işten atılmışlardır. Bu gelişmeler devrimci, sosyalist sendikacıları ve öncü işçileri yeni arayışlara itmiştir.

Türk-İş içindeki kimi sendikacılar bu işin Türk-İş içinde olamayacağı düşüncesini net olarak benimsemişlerdi. Başını Kemal Türkler'in çektiği grup işçi haklarının kazanılması gerektiğini bilince çıkarmışlardır. Bunlar önce işçi sınıfının çıkarlarını politik alanda savunan bir partinin kurulmasına karar verip 1961 senesinde Türkiye İşçi Partisi TİP'i kurdular. Daha sonra da 1967 yılında Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu DİSK'i kurdular. Fakat önce grev hakkının kazanılması gerekiyordu. 1961 Anayasası'nda grev hakkının yasak olmadığını ancak bunun için yeni bir kanuni düzenlemenin yapılması için meclis içinde bulunan parti ve vekillerle görüşmeler yaparak yasanın çıkartılmasına çalışıyorlardı. Yeni sendikalar ve çalışma yasası bir türlü çıkarılmıyor, hep erteleniyordu. Fabrikalarda işçilerin ücretleri ve diğer kazanılmış hakları ödenemiyor, işçiler mağdur ve perişan oluyorlardı. Bu tarz olaylar T. Maden-İş Sendikası'nın örgütlü olduğu İstinye'deki Koç Grubuna bağlı olan KAVEL KABLO Fabrikası`ndaki işçilerinde ikramiyelerinin ödenmediği, işverenle yapılan görüşmelerden de bir sonuç almayan işçiler çaresiz durumdaydı. T. Maden-İş Sendikasının Genel Başkanı Kemal Türkler yönetim kurulunda ve sendika temsilcileriyle yaptığı görüşme sonunda Kavel'de direniş kararı alarak tarihi KAVEL direnişini başlatıyorlar. Hem işverenin hem de iktidarın her türlü saldırılarına rağmen direnişi kıramayan patron ve devlet güçleri günler aylar sonra çalışma, sendika, grev ve lokavt yasasını çıkarmak zorunda kaldılar. Bunun için Kavel Grevi Türkiye işçi hareketinde önenli bir dönüm noktasıdır.

Hem sendikal önderlik hem de işçi sınıfı bir kez daha kendi gücüyle direnerek hak kazanabileceğini görmüş oldular. İşte tarihi Kavel grevi daha sonraki işçi eylemlerinde önemli bir deneyimi işçi sınıfına taşıdı. 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi Kavel'den sonraki eylem ve direnişlerle edindiği tecrübenin ışığında yeni kazanımlar elde etmek için 15-16 Haziran'a doğru bilgi, birikim ve deneyimlerle mücadele içinde yoluna devam etti.

Kavel grevinin ardından toplu-iş sözleşmesi ve grev haklarını içeren yasa 24 Temmuz 1963 tarihinde Resmî Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Yasalaşan grev ve lokavt kanunu işçi sınıfına grev hakkı vermesine rağmen, birçok maddelerinde işçi sınıfının önüne engeller çıkarıyordu. Buna rağmen grev hakkını eline alan işçi sınıfı deri, tekstil, madencilik, yapı, gıda, çimento, camseramik, belediye hizmetleri gibi birçok iş kolunda grevler ve direnişlerin yaygınlık kazanmasına olanak vermiştir.

Dönem boyunca günden güne keskinleşen sınıf mücadelesinin öne çıkan kimi grev ve direnişler; cam işçilerinin Paşabahçe grevi, Lastik-İşin Derby işgali, Singer Grevi, 1964 Mess Grevleri, 1965 Mannesmann Grevi, Demir Döküm direnişi, Gamak Direnişi gibi daha onlarca fabrikada DİSK'e geçmek isteyen işçilerin direnişleri ile sürüyordu.

13 Şubat 1967'de kurulan DİSK işçi sınıfının sendikal mücadele alanında önemli bir savaşım örgütü olarak işçi sınıfına umut ve heyecan verdi. Patronlara ve onların iktidarına korku saldı. Patron örgütleri, iktidar ve Genel Kurmay DİSK'in kurulmasına tepkiliydi, üst üste açıklamalar ve tehditler savuruyorlardı.

İşçi sınıfı ise DİSK'te örgütlenmek için grev ve direnişler sürdürüyordu. İşçiler DİSK saflarında hızla örgütlenerek, 30 bin üye ile kurulan sendika kısa sürede 100 bine ulaştı. Bu durum patron ve iktidarını daha da ürküttü. Mutlaka bir çare bulunmalıydı. Hükümet bu çareyi 274-275 sayılı sendikalar, grev ve lokavt yasalarında değişiklik yapmaya karar vererek buldu. Bu yasa değişikliğinin amacı ilerici, devrimci sendikaların kapatılarak tek tip devlet sendikacılığının getirilmesiydi. Açıkçası DİSK'in kapatılması ve onların deyimi ile "Canına ot tıkamaktı".

15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi Geliyor

274-275 sayılı yasada yapılmak istenen değişikliği öngören TİP milletvekili ve Lastik-İş Sendikası'nın Genel Başkanı Rıza Kuas bu bilgiyi DİSK yönetimine bildirdikten sonra DİSK 3 Haziran'da bir uyarı komitesi kurarak hem yasanın incelenmesi hem de konuyu iktidar ve muhalefet partileri ile görüşme trafiğine başlıyor. Ayrıca Konfederasyona bağlı tüm sendika yöneticileri, şube ve temsilciliklerine acil bilgilendirme komiteleri ile tabanın örgütlenmesine çalışıyor. Kısa yasanın getirdiklerine bakılırsa:

1. Yasa sendika seçme özgürlüğünü ortadan kaldırıyor.
2. Tek tip sendikal diktatörlük kuruyor.
3. İşçiler üye olmadıkları sendikalara aidat ödemeye zorlanıyor.
4. Yasa zoru ile ülkede tek konfederasyon ve her iş kolunda tek sendika kurulmasını getiriyor ve faşist sendikal anlayışı yasa ile işçi sınıfına dayatıyor. Bu durum 61 Anayasasına açıkça aykırıydı. Bunun için her türlü direniş ve eylem hakkı kullanılmalıydı.

15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi Örgütleniyor

DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler Başkanlığında sürekli toplantılar yapılarak genel direnişin örgütlenmesi için her kademede komiteler kurup örgütlü bir direnişin hazırlanması için bağlı sendikalara talimat gönderilerek fabrika fabrika hazırlanmak işçileri bilgilendirmek zorunluluğunu bildirir. Bu toplantılardan birinde Kemal Türkler; *"Burjuvazi kavgaya davet etti bizi, davetleri kabulümüzdür"* dizelerini söyleyecektir. Direniş hızla örgütlenir ve DİSK görüşlerini işyerlerine bildiriler dağıtarak işçi sınıfına 'HAZIROL' mesajı verir. Genel Temsilciler Kurulunu 14 Haziran 1970 günü Merter'de Lastik-İş Sendikasının toplantı salonunda toplar ve orada şu konuşmayı yapar. *„Türkiye İşçi Sınıfının uyanmaması için önümüzü kalın zincirlerle örmeye başlıyorlar. İşçi sınıfının uyanmaya başlaması zincirlerini patlatıp özgürlüğe kavuşması lazımdır. Biz bunun için DİSK bayrağını açtık. Zincirlerini patlatanlar bizimle gelsinler, geliyorlar.*

İşçi sınıfı ayağa kalkıyor ve karşı çıkıyor. Çünkü özgür işçi sınıfının öncü kesimi yaratılmıştır. Konuşan 29 sınıf kardeşim: çıkarılmakta olan kanunlar meclisten geri alınıncaya kadar yarın sabahtan itibaren şartelleri çekmeliyiz, direnmeye girmeliyiz, bunun ismiş Genel grev midir, direniş midir, işgal midir, onu da onlar düşünsünler. Bu yasa tasarısı geri alınıncaya kadar ÇALIŞMAYACAĞIZ.

Sokaklarda, halk arasında pankartlar, dövizler taşıyarak yürüyüşler, mitingler yapacağız. Buna işçiler karar verecek (vermiştir) biz organize edeceğiz.

Yürüyüşlere, mitinglere eşlerimiz, çocuklarımız, akrabalarımızla katılacağız.

Böyle bir gücün karşısına çıkacak başka bir güç var mıdır? Kişiliğimizi çiğnetmeyeceğiz, saldırıya karşı koyacağız, kendimizi savunacağız.

Vapura trene binmek gerekirse topluca ve bilet almadan bineceğiz. Bizim biletimiz ve en güzel şerefimizi ifade eden anlımızdaki işçi damgasıdır. Bu kanunlara karşı direnmeye geçmemiz gerekiyor. Bu GENEL GREV'mi HEMEN YARIN dünyadaki her şeyi yaratanlar durunca dünyaları duracaktır. Biz durunca uçaklar durur, gemiler, fabrikalar durur, bütün vasıtalar durur. Biz işçiler buna hâkim olduğumuz sürece her şey kendiliğinden hallolur. Aldığınız kararları uygulamak için arkadaşlarımız bekliyor. Genel grev, hemen yarın" diyerek işçi temsilcilerine cesaret ve güven vererek kararlılık içinde toplantıyı bitirmiştir.

Şarteller iniyor, direniş başlıyor.

14 Haziran akşamı yapılan son toplantı ile

bütün çalışmalar tamamlanmış, Kemal Türkler'in konuşması ile direniş 14 Haziran gece yarısı itibariyle şarteller indirilmeye başlanmıştı. Her işyerinde kurulan komitelerin görev alanları belirlenmiş, herkes sorumluluk içinde ve disiplinle direnişin başarısı için heyecanla mücadeleye atılıyordu.

İşçiler komşularının ve fabrikaların etrafındaki küçük esnafların da desteğini alarak eyleme geçtiler. Kurulan komiteler aracılığı ile yürüyüş güzergahı üzerindeki sendikalı, sendikasız tüm işyerlerine topluca girerek işçiler bilgi aktardıktan sonra onların da korteje katılmaları sağlanıyordu.

İşçiler direnişi tamamen kendi kurdukları komitelerle yönetiyorlardı. Tanımadıkları kişilerin yönlendirmelerine kulak asmıyorlardı. İstanbul'un işçi yatakları olan gecekondulardan, fabrikaların etraflarındaki mahallelerden akın akın işçiler belirlenen merkezlere akıyordu. Yürüyüş kortejleri insan seli halinde sloganlar eşliğinde ilerliyordu. Fabrikalardan yürüyüşe geçen işçiler her türlü provokasyona karşı bilgilendirilmişti. Bu tip olaylar karşısında işyeri temsilcileri ve komiteler devreye girerek gerekli önlemi ve müdahaleyi yapıyorlardı. İşçi sınıfı disiplin içinde sermayeye ve onun iktidarına karşı direnişi başarı ile sürdürüyor, burjuvazi ise bu düzenli sınıf ordusuna karşı tüm militarist güçleri devreye sokuyordu. Polisi, jandarması, askeri ve savcıları da harekete geçmişti.

İlk iki günde direniş başarıya ulaşmıştı. İkinci günü sonunda Demirel İktidarı İstanbul, Kocaeli ve İzmit bölgelerinde sıkıyönetim ilan etti. Yine gün sonunda Mehmet Gıdak, Yaşar Yıldırım, Mustafa Bayram adlı işçilerle bir de polis öldürülmüştü. İşçiler fabrikalarına döndüklerinde de çalışmayarak direnişlerine devam etmişlerdir.

Sonuç olarak DİSK'i kuran sendikal kadroların ve iradenin sınıf ve kitle sendikacılığı anlayışı temelinde organizasyonu yapılmış, eylemin hedefi belirlenmiş ve belirlenen hedefe ulaşılarak istediklerini gerçekleştirmiş tarihi bir zafere imza atılmıştır.

İşçi sınıfının öncü olamayacağını iddia eden küçük burjuva devrimci yapıların bu iddiasını çürüterek kendiliğinden değil, kendisi için sınıf olma iradesini göstermiştir. 15-16 Haziran direnişini gerçekleştiren işçi sınıfı bu eylemle demokratik haklarını korumak ve savunmak üzere mücadele vermiştir. Bu nedenle 15-16 Haziran direnişi Türkiye işçi sınıfı tarihinde her bakımdan büyük bir dönüm noktası teşkil eder.

15-16 Haziran iktidarı almak üzere planlanmış bir eylem değildir. İktidar işçi sınıfının politik ve ideolojik öncüsünün çetin savaşımı ile kazanılacağını açıkça ortaya koymuştur.

Direnişin zaferi sonucunda patronlar ve onların Demirel iktidarı geri adım atarak yasayı geri çekmiştir. 15-16 Haziran direnişine neden olan burjuvazi, bu denemeyi 1976 yılında Devlet Güvenlik Mahkemelerini kurarak işçi sınıfının sendikal kazanımlarını gasp etmek istemiş, yine bu saldırı girişimine işçi sınıfı DGM eylemi ile karşılık vermiştir.

Sınıf savaşımı bize göstermiştir ki; doğru önderlik, doğru örgütlenme, doğru organizasyonla başarı gelmektedir.

Bugün baktığımızsa DİSK eski DİSK olmaktan çok uzaktır. DİSK'in sistem içi çağdaş sendikacılık anlayışı, işçi sınıfına güven vermemektedir. Trük-İş, DİSK arasındaki fark DİSK'in belgelerinde kalan sınıf ve kitle sendikacılığı ve temel ilkeleridir. İşçi sınıfının son kazanımı olan kıdem tazminatının da ortadan kaldırılmasının tartışıldığı günümüzde, fabrikalardan, işyerle-rinden ses çıkmadığı taktirde yeni kölelik yasalarının önü açılacaktır. DİSK kurulurken işçi sınıfının ekonomik, politik ve ideolojik temelde örgütlenmesini ve savaşımı bu temelde sürdürmesi gereği vurgulanmıştır.

Son söz olarak da bugün ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik, politik ve ideolojik krizin aşılması Türk, Kürt işçi sınıfının, tüm yoksul emekçilerin barış, demokrasi, toplumsal ilerleme ve sosyalizm savaşımı ile aşılacağı, işçi sınıfının sömürüden kurtulması, Kürt Halkının özgürleşmesi ve akan kardeş kanının durdurulması ile mümkün olacağı, halkların ortak savaşımı ile kazanılacağı kesin bir tespit olarak ortadadır.

Kurtuluş yok tek başına! Ya hep beraber, ya hiçbirimiz!

Yaşasın 15-16 Haziran Direnişimiz!